

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**JEDNOTKY SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ
OBCÍ A JEJICH ČINNOST**

Autor práce: Radek Vorel, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2023

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Radek Vorel, DiS.
Studijní program: Bezpečnostně právní činnost
Forma studia: Kombinovaná
Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí a jejich činnost

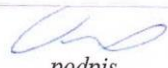

**Název bakalářské práce v anglickém jazyce: A Volunteer Fire Department
Brigade of Units and Their Activities**

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií
Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, titul): PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.

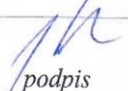
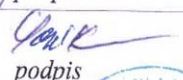
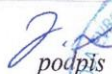
Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): duben 2022

Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit postoje starostů obcí ke zřízení a provozování akceschopné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, kategorie jednotky požární ochrany V. Vedlejším cílem bakalářské práce je popsání historie dobrovolných hasičů v Česku a charakteristika jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí a samosprávy při přípravě a řešení mimořádných událostí.

Student: Radek Vorel, DiS.	30.4.2022 datum	 podpis
Vedoucí práce: PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.	30.5.2022 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	17.5.2022 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	23.5.2022 datum	 podpis
Pověřený rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	24.5.2022 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce PhDr. Štěpánu Kavanovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce a také všem zúčastněným starostům obcí, kteří ochotně poskytli rozhovor.

ABSTRAKT

VOREL R. Jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí a jejich činnost: Bakalářská práce: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2023. 65 s. Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.

Klíčová slova: obec, jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, jednotka požární ochrany obce, starosta, integrovaný záchranný systém

Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit postoje starostů obcí ke zřízení a provozování akceschopné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, kategorie jednotky požární ochrany V. Vedlejším cílem bakalářské práce je popsání historie dobrovolných hasičů v České republice a charakteristika jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí a samosprávy při přípravě a řešení mimořádných událostí. K hlavnímu cíli vedly především polostrukturované rozhovory s dvanácti starosty obcí průměrně do 100 obyvatel v okolí obce Dunice na pomezí Středočeského kraje a Vysočiny. Vytěžením odpovědí a jejich vzájemným porovnáním byly objasněny motivace, ale i problémy starostů týkající se zřízení a držení jednotek sboru dobrovolných hasičů obce, což bylo cílem této bakalářské práce.

ABSTRACT

VOREL R. *A Units of the Volunteer Fire Department of Municipality and Their Activities: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2023. 65 pp. Supervisor: PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.

Key words: municipality, units of the volunteer fire department of municipality, fire protection unit, mayor, integrated rescue system

The main objective of the bachelor thesis is to find out the attitudes of mayors of municipalities towards the establishment and operation of an action-capable unit of the municipal volunteer fire brigade, category V. fire protection unit, dealing with extraordinary events. The main goal was primarily semi-structured interviews with twelve mayors of municipalities with an average population of up to 100 in the vicinity of the municipality of Dunice on the border of the Central Bohemian Region and Vysočina Region. By extracting the answers and comparing them with each other, the motivations, but also the problems of the mayors regarding the establishment and maintenance of the units of the volunteer fire department of the village, which was the objective of this bachelor's thesis, were clarified.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	11
2 Historie a struktura sboru dobrovolných hasičů	13
2.1 Prvopočátky hasičství a zakládání prvních sborů.....	13
2.2 Válečné a meziválečné období	15
2.3 Poválečné období, socialismus a současnost	16
2.4 Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska	17
2.5 Dílčí shrnutí o historii sboru dobrovolných hasičů	18
3 Současnost jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí.....	20
3.1 Základní pojmy.....	20
3.2 Definice jednotky sboru dobrovolných hasičů obce.....	22
3.3 Akceschopnost jednotky	22
4 Základní charakteristika jednotek požární ochrany	25
4.1 Kategorie jednotek požární ochrany	26
4.1.1 Jednotky požární ochrany s územní působností.....	26
4.1.2 Jednotky požární ochrany s místní působností.....	27
4.2 Plošné pokrytí sil a prostředků jednotek požární ochrany v ČR.....	27
5 Povinnosti obce na úseku požární ochrany a řešení mimořádných událostí	30
5.1 Obec a obecní úřad	30
5.2 Mimořádná událost.....	31
5.2.1 Definice mimořádné události	31
5.2.2 Druhy mimořádných událostí.....	32
5.2.3 Integrovaný záchranný systém	33
5.3 Úkoly obce na úseku požární ochrany.....	35
5.3.1 Zřízení jednotky sboru dobrovolných hasičů obce.....	36
5.3.2 Stanovená dokumentace požární ochrany.....	37
5.3.3 Preventivně výchovná činnost.....	38

5.4	Působnost obecních úřadů v rámci řešení mimořádných událostí	40
6	Odborná příprava a způsobilost členů jednotek SDH obcí	41
6.1	Normy znalostí hasičů	42
6.2	Odborná způsobilost	43
6.3	Zdravotní způsobilost	45
7	Postoje starostů obcí ke zřizování a provozování jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí.....	48
7.1	Výsledky výzkumu	49
	Závěr	61
	Seznam použitých zdrojů	63
	Seznam zkratk.....	67
	Seznam tabulek a grafů	68
	Seznam příloh.....	69
	Přílohy	70

Úvod

Bakalářská práce je zaměřena na téma jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí a jejich činnost. Vzhledem k tomu, že každá obec je povinna mít zřízenou jednotku sboru dobrovolných hasičů, nebo alespoň smluvně zajištěnou jednotku jiné obce, bude v bakalářské práci popisována problematika týkající se zřizování jednotek sboru dobrovolných hasičů obce a stejně tak důvody starostů obcí pro jejich zřizování, či naopak, zjistit jejich motivaci proč jednotku sboru dobrovolných hasičů obce nezřizují a raději mají smlouvu s jinou obcí .

Vzhledem k tomu, že malé obce již delší dobu vnímají odliv mladých lidí do měst, nebo chybí jejich nezájem a aktivní přístup k dění v obci, což se vždy dozajista promítá do celkového chodu obce i různých aktivních spolků, je motivací autora bakalářské práce popsat jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí, vysvětlit, co obnáší jejich povinnosti a stejně tak povinnosti starostů obcí a pomocí polostrukturovaných rozhovorů se starosty malých obcí zjistit, v čem jsou spatřovány problémy týkající se dané problematiky a kterak je lze odstranit, nebo alespoň eliminovat.

Na dané téma lze nahlížet mnoha pohledy. Pro většinovou laickou veřejnost je toto dosti vzdálené a těžko se v něm orientuje. Lidé, jenž jsou například svědky některé z mimořádných událostí, u které zasahují hasiči, si mnohdy ani neuvědomují, že na místě zasahují jednotky sboru dobrovolných hasičů. Povědomí o kategoriích jednotek požární ochrany, do kterých jsou rozděleny jednotky sboru dobrovolných hasičů má opravdu jenom málokdo. Vzhledem k tomu, že každá obec musí mít dle zákona o požární ochraně zřízenou jednotku sboru dobrovolných hasičů obce, nebo alespoň jednotku nasmlouvanou, je toto téma určitě bližší veřejnosti z menších měst a obcí, jelikož téměř každý má v jednotce někoho známého nebo příbuzného, či je sám členem. Neznamená to však, že by se i přesto v dané problematice jednoznačně orientovali, a právě dílčím cílem bakalářské práce je poodkrýt a objasnit skutečnosti týkající se jednotek sboru dobrovolných hasičů obce a problémů s tím spojených, čemuž dopomůžou především rozhovory se starosty menších obcí, po jejichž vyhodnocení bude zjišťována jejich motivace a postoj ke zřizování jednotek sboru dobrovolných hasičů.

Úvodní kapitola bakalářské práce je věnována historii hasičstva na území České republiky. Čtenář bude seznámen s problematikou zakládání prvních dobrovolných sborů a jejich vývojem až do současnosti. Další kapitoly přiblíží jednotky sboru dobrovolných

hasičů obcí, a to ať už legislativní oporu, tak povinnosti obcí a starostů při jejich zřizování a provozování. Na toto naváže rozdělení jednotek sboru dobrovolných hasičů do kategorií jednotek požární ochrany, seznámení se s jejich povinnostmi a významem při řešení mimořádných událostí, a to i v rámci integrovaného záchranného systému.

V závěrečných kapitolách se autor práce věnuje hlavnímu cíli, čímž je motivace starostů pro zřizování, či nezřizování jednotky sboru dobrovolných hasičů obce. Za tímto účelem bylo osloveno 12 starostů a starostek menších obcí v okolí obce Dunice rozložených na pomezí kraje Středočeského a Vysočiny. Všichni oslovení zástupci svých obcí s rozhovory souhlasili a tyto s nimi byly osobně pořizeny. Je samozřejmostí, že starosta ve většině svých rozhodnutí zodpovídá obecnímu zastupitelstvu, proto je i zastupitelstvu obce a jeho náhledu na jednotku sboru dobrovolných hasičů věnován prostor při rozhovorech a stejně tak je v bakalářské práci popsána struktura a povinnosti místní samosprávy, aby si čtenář mohl udělat ucelený náhled na danou věc.

Co se týká odborné literatury na dané téma, lze čerpat z mnoha hasičských kronik, odborných publikací, jež se věnují tématu jednotek požární ochrany, řešení mimořádných událostí či integrovaného záchranného systému, a to jak v podobě knižní, tak cestou internetových zdrojů. Dále bude čerpáno ze zákonů, vyhlášek, nařízeních vlády atp. na dané téma.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit postoje starostů obcí ke zřizování a provozování akceschopné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, kategorie jednotky požární ochrany V. Vedlejším cílem bakalářské práce je popsání historie dobrovolných hasičů na území České republiky a dále pak charakteristika jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí a samosprávy při přípravě a řešení mimořádných událostí.

Postoje starostů na dané téma jsou zjišťovány polostrukturovanými rozhovory se starosty obcí, kteří mají zřízenou jednotku sboru dobrovolných hasičů obce, kategorie JPO V., nebo nasmlouvanou jednotku s jinou obcí. Lokalita prováděného výzkumu byla vybrána v okolí bydliště autora bakalářské práce, tedy okolí obce Dunice, pohraničí krajů Středočeského a Vysočiny, chcete-li okresů Benešov a Pelhřimov v období měsíce únor 2023. Cíleně byli vybráni starostové z relativně malého území, mezi nejbližšími obcemi je 25 km, mezi těmito je rozloženo dalších deset obcí, s jejichž starosty byly prováděny dané rozhovory. Obce patří k těm nejmenším, většina z nich nedosahuje ani 100 obyvatel. Naopak jednu ze dvou obcí, které nemají zřízenou jednotku sboru dobrovolných hasičů obce, tvoří 7 katastrálních území, 5 sborů dobrovolných hasičů a žije zde celkem 600 obyvatel. V rámci rozhovorů bylo pro starosty připraveno celkem 17 otázek, které budou níže uvedenými metodami mezi sebou následně rozebírány a porovnávány.

Metodami byly zvoleny analýza a syntéza. Analýzou se rozumí myšlenkové a metodické rozčlenění zkoumaného objektu na jednotlivé části, aspekty, roviny, vrstvy, vazby, úhly pohledu, spolu s aplikací kontextů specifických pro každé toto rozčlenění, a uplatnění postupů (heuristik, metod), které umožňují vždy v daném kontextu vyslovit "novou" dílčí charakteristiku dané části. Spolu s tím se analýza zabývá zároveň vztahy mezi takto vymezenými částmi. Usouvstažňování částí navzájem je však již obratem od analýzy k syntéze. „Produktem analýzy je popis skutečnosti, syntéza podává její vysvětlení. Při analýze jednotlivá fakta konstatujeme, syntézou docházíme k jejich pochopení.¹

Pro orientaci v dané problematice, je začátek práce, týkající se teoretické části, věnován historii hasičstva na našem území s přechodem do současnosti. Dále je zapotřebí pro srozumitelnost s daným tématem vysvětlit základní pojmy, definice a charakteristiky

---

¹ ČÍŽEK F. *Filosofie, metodologie, věda*. Svoboda, Praha 1969, s. 53, ISBN neuvedeno

ohledně jednotek sboru dobrovolných hasičů. V práci je dále popsáno fungování místní samosprávy, její povinnosti při řešení mimořádných událostí, a to i včetně integrovaného záchranného systému. Vzhledem k tématu práce je jedna ze stěžejních kapitol věnována povinnostem obcí ve vazbě na své jednotky, jakož i jejich samotné zřizování. Bez těchto teoretických poznatků nelze provádět výzkum samotný, který se již snaží polostrukturovanými rozhovory se starosty obcí zjistit jejich postoje k dané problematice. Otázky byly voleny tak, aby ve výsledku ve vzájemném porovnání daly co nejucelenější odpověď na toto téma a pomohly tak odkrýt, ať už největší problémy, se kterými se starostové obcí s jednotkami potýkají, tak získat i nové poznatky, které mohou být přínosné, jak pro ostatní starosty obcí, tak i pro členy jednotek sborů dobrovolných hasičů a v neposlední řadě i veřejnost.

2 Historie a struktura sboru dobrovolných hasičů

„V průběhu několika století, v každém zřízení, kterým České země prošly, hasiči zůstali stabilním prvkem, na který bylo spolehnutí. Byli tady pro pomoc ve chvílích neštěstí, ale i pro zábavu ve chvílích klidu. Byli, a ještě jsou.“²

Člověk bojoval se živly a především ohněm již od nepaměti. Je tedy logické, že se v takovém boji postupně zdokonaloval a organizoval. Jestli bychom se chtěli seznámit s celou historií věnovanou boji lidstva s ohněm, jednalo by se opravdu o značně obsáhlou publikaci. Je však třeba zmínit zlomové okamžiky dějin hasičstva, a to především na území České republiky.

2.1 Prvopočátky hasičství a zakládání prvních sborů

První doložená zmínka o snaze předcházet požárům a jak je organizovaně likvidovat pochází ze 14. století. Tyto práce řídil rychtář a občanům bylo uloženo pomáhat. Středověké tresty za paličství byly velmi přísné, mezi popravami za zhárství převažovaly popravy provedené upálením. 17. století přineslo první požární řád v Novém Městě pražském. Řád taxativně vymezil místa, na kterých musela ve městě stát hasičská technika: dva vozy obité žebříky a s háky, malé stříkačky a velké stříkačky.³

V 18. století se reformy Marie Terezie a jejího syna Josefa II. dotkly také oblasti ochrany před požáry. Bylo stanoveno, že nejvyšším pánem u požáru je městský hejtman a městští úředníci a zřízení jsou povinni pomáhat.⁴

Velice významným obdobím, nejen pro hasiče, byl revoluční rok 1848 a pád Bachova absolutismu, jenž znamenal v Rakousku-Uhersku jisté politické uvolnění, mimo jiné i ve společovacím a shromažďovacím právu. Docházelo tedy ke sdružování hasičských nadšenců a ke vzniku prvních dobrovolných hasičských sborů. Tyto sbory nebojovaly jenom s ohněm, ale pomáhaly také například při povodních. Jejich význam spočíval jednak v boji proti ohni, ale i v jejich národně uvědomovacím významu a národní osvětě.⁵ První profesionální placený hasičský sbor vznikl roku 1853 v Praze. Kvůli

---

² Dobrovolní hasiči ve Středočeském kraji: *Historie a současnost*. Praha: Středočeský kraj, 2016. s. 5 ISBN 978-80-904864-8-5.

³ HZS HMP. *Historie požární ochrany* [online], Praha: Historie požární ochrany, 2022 [cit. 2022-02-02]. Dostupné z [www: https://bezpecnost.praha.eu/clanky/historie-pozarni-ochrany](https://bezpecnost.praha.eu/clanky/historie-pozarni-ochrany)

⁴ HZS HMP. *Historie požární ochrany* [online], Praha: Historie požární ochrany, 2022 [cit. 2022-02-02]. Dostupné z [www: https://bezpecnost.praha.eu/clanky/historie-pozarni-ochrany](https://bezpecnost.praha.eu/clanky/historie-pozarni-ochrany)

⁵ HZS HMP. *Historie požární ochrany* [online], Praha: *Historie požární ochrany*, 2022 [cit. 2022-02-02]. Dostupné z WWW: <https://bezpecnost.praha.eu/clanky/historie-pozarni-ochrany>

finanční náročnosti ovšem zřizování profesionálních sborů nebylo příliš častým jevem, druhý sbor tohoto druhu vznikl teprve o jedenáct let později v Brně. Profesionální hasiči navíc nemuseli s koněspřežnými stříkačkami do vzdálených míst dorazit včas. Bylo tedy záhodno, aby vznikaly dobrovolné hasičské spolky, a to nejen ve velkých městech. Jejich zakládání měl ulehčit spis Dobrovolný sbor hasičů, čili navedení, jak se v každém venkovském městě i v každé venkovské vsi s nepatrnými výlohami zříditel dá ochrana proti ohni, neb ústav k hašení a hájení při požárech. V roce 1854 vznikl první dobrovolný měšťanský hasičský sbor v Zákupích, podle jehož vzoru vznikaly další i v jiných městech, avšak žádný nebyl český. K pokusu o založení dobrovolného českého hasičského spolku došlo roku 1863 v Chrudimi, ale nezdařil se, stejně jako následující pokus ve Slaném. Úspěch přišel až o rok později. Příčiněním Karla Krohna vznikl v květnu 1864 první ryze český sbor dobrovolných hasičů ve Velvarech. Jeho stanovy se pak staly předlohou pro obdobnou iniciativu v ostatních místech českých zemí.⁶

První český hasičský sbor měl k dispozici: jednu velkou čtyřkolovou stříkačku, jednu menší s výpustnými hadicemi, jednu malou stříkačku bez hadic, pět džberových ručních stříkaček, dvě jízdní voznice, čtyři sudy, osm kádí, dvacet konví, padesát košíků, pět obyčejných a čtyři hákové žebříky a osm požárních háků.⁷ Od velvareckých hasičů si vyžádala propůjčení stanov i další města, aby mohla také založit hasičské sbory. Byla to především města jako Benešov, Hořovice, Chrudim, Klatovy, Kolín, Kroměříž, Kutná Hora, Mělník, Nové Město nad Metují, Tábor a Votice. Zajímavostí z dnešního pohledu se může jevit to, že přestože se jednalo o české hasiče, k povelům se užívalo stále německého jazyka, a to až do roku 1872, kdy bylo vytvořeno pro tyto účely české názvosloví, jehož tvůrcem nebyl nikdo jiný než vlastenec Dr. Miroslav Tyrš.

Podle „Statistického přehledu Josefa Wolfa“ vydaného v Praze v roce 1877, bylo v Čechách koncem března toho roku 152 českých sborů s 29 865 členy. Tři sbory se 134 členy byly placené – Praha, Plzeň a Záblatí u Prachatic.⁸ Další rozvoj příznivě ovlivnil zemský zákon o právu shromažďovacím č. 135/1867 a tři zákony nazvané Řád policie požárové, zvláště pro Čechy, Moravu a Slezsko. Tyto normy daly sborům pevný základ a

---

⁶ JAHODÁŘOVÁ L. Chráněnci svatého Floriána: První hasičský sbor v Evropě zřídil Napoleon [online], Praha: *Stoplusjednička*, 2019 [cit. 2022-02-02]. Dostupné z WWW: <https://www.stoplusjednicka.cz/chranenci-svateho-floriana-prvni-hasiccky-sbor-v-evrope-zridil-napoleon>

⁷ NITRA, J. *Pompiéři, požárníci, hasiči: dějiny českého hasičství. 2.*, aktualizované vydání. Praha: Stanislav Juhaňák - Triton, 2021. s 81 ISBN 978-80-7553-848-2.

⁸ NITRA, J. *Pompiéři, požárníci, hasiči: dějiny českého hasičství. 2.*, aktualizované vydání. Praha: Stanislav Juhaňák - Triton, 2021. s 99 ISBN 978-80-7553-848-2.

byly hnací silou pro vznik dalších sdružení. V roce 1890 měla česká sekce 61 žup, 1176 sborů a 61 431 členů, zatímco německá sekce pak 77 žup, 1183 sborů a 72 758 členů.⁹

2.2 Válečné a meziválečné období

Během první světové války došlo ve všech hasičských sborech ke značnému omezení činnosti. Většina členů byla odvedena na frontu nebo k válečným úkolům. Zbylí členové stačili udržovat jen nejnútnější pohotovost pro případ požáru. Kromě toho věnovaly sbory značnou pozornost samaritánské službě - transportním kolonám při dopravě zraněných vojáků z nádraží do lazaretů a nemocnic.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 se již hasičské hnutí rozvíjelo v lepších podmínkách. V řadě sborů, kde dříve bylo vedení německé, došlo k rozhodnutí české většiny ke změně. Avšak i nadále byla činnost sborů považována za činnost členů spolků a obce nebyly povinny ji finančně zajišťovat. Určité finanční prostředky dostávaly hasičské sbory od pojišťoven, které jim musely odvádět 2% z vybraného pojistného proti požárům (zákon z prosince 1884), tento příspěvek byl v roce 1935 zvýšen na 3% a byl hasičským sborům přidělován prostřednictvím obcí. Další prostředky si musely sbory zajišťovat veřejnými sbírkami, dary, pořádáním plesů, zábav a ochotnických divadel.

Nástup fašismu v sousedním Německu v roce 1933 a rostoucí ohrožení republiky postavila české hasičstvo před nové úkoly. Hasičům byla svěřena významná úloha v přípravě obyvatelstva k protiletcecké obraně. V jejich tisku byly zveřejňovány články o zacházení s plynovými maskami, které byly vládním nařízením v roce 1935 zavedeny do hasičské výzbroje. Nový cvičební řád byl zpracován podle vojenského cvičebního řádu.

Hasičská organizace byla jednou z mála organizací, která zůstala zachována i v protektorátu, jelikož Němci měli zájem na ochraně hospodářsky důležitých objektů před požáry. Z tohoto důvodu hasičskou organizaci nezrušili, ale ponechali jí jen technickou úlohu a podřídili ji protektorátnímu ministerstvu vnitra. Ostatní funkce organizace byly omezeny nebo přímo zakázány. Zásadní změny do života hasičstva vnesla vládní nařízení ze dne 18. prosince 1941, vydané 27. ledna 1942 č. 30 o věcech požární ochrany. Dle

---

⁹ NITRA, J. *Pompiéři, požárníci, hasiči: dějiny českého hasičství*. 2., aktualizované vydání. Praha: Stanislav Juhaňák - Triton, 2021. s 21 ISBN 978-80-7553-848-2.

tohoto nařízení veškerý majetek hasičských sborů přešel do majetků obcí. Hasiči se stali při výkonu funkce orgány místní samosprávy.¹⁰

2.3 Poválečné období, socialismus a současnost

Po skončení druhé světové války nastala velká řada politických i společenských změn, což se nevyhnulo ani hasičům. Euforii z vítězství a znovunabyté svobody muselo vystřídat budování nové republiky. Po únoru 1948 došlo k dalším změnám, a to i pro dobrovolné hasiče, kteří se však bez ohledu na politickou situaci v zemi stále těšili důvěře a pro stát i občany byli nepostradatelní. Stále byly zakládány nové sbory.

Významným dnem pro celé hnutí se stal 18. leden 1951, kdy zástupci Československého svazu hasičstva, jak se nový orgán jmenoval, obdrželi dekret, kterým byla hasičská organizace prohlášena dobrovolnou organizací celostátního významu ve smyslu zákona č. 68/1951 Sb. Činnost hasičstva, která byla do té doby zaměřena na represi, boji proti požárům a jiným živelným pohromám, se přesouvá k prevenci a výchově občanů při předcházení požárům. Toto zaměření pozvedlo celou práci organizace na novou úroveň a dalo jí významný úkol, dobře organizovat preventivně výchovnou činnost mezi členy i ostatními spoluobčany.

K zásadní změně organizace požární ochrany dochází po II. světové válce, a to v souvislosti s přijetím zákona č. 35/1953 Sb., o státním požárním dozoru a požární ochraně.¹¹ Následně vychází vládní nařízení č. 95/1953 o reorganizaci státního požárního dozoru (SPD) a požární ochrany (PO). Svaz hasičstva je přejmenován na Československý svaz požární ochrany (ČSPO). Dne 17. dubna 1958 vychází zákon č. 18/1958 Sb., o požární ochraně, který až na malé doplňky platil do roku 1985, tj. více jak 25 let.¹²

Dne 28. října 1968 schválilo Národní shromáždění ústavní zákon o federativním uspořádání Československé socialistické republiky. Nové státní struktury musela odpovídat i struktura orgánů a organizací, jejichž poslání je úzce spjato s činností státních orgánů. Proto se hlavní zásady vyplývající z federativního uspořádání promítly i do ČSPO a byly zakotveny do stanov, které sjezd schválil. Dne 11. listopadu se pak konala v Praze celostátní konference, na které delegáti odsouhlasili reorganizaci ČSPO

---

¹⁰ MAŘÍK J. *Hasičská kronika okresu Benešov*. Sedlčany: Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska okresu Benešov 1999. s. 17- 19 ISBN není uvedeno

¹¹ SMETANA, M., D. KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 39. ISBN 978-80-7368-337-5.

¹² MAŘÍK J. *Hasičská kronika okresu Benešov*. Sedlčany: Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska okresu Benešov 1999. s. 93- 94 ISBN není uvedeno

vycházejícího z federativního uspořádání ČSSR.¹³ Jestliže byl zmíněn zákon o požární ochraně z roku 1958, je více než důležité zmínit zákon ČNR č. 133/1985 Sb., o požární ochraně s účinností od 1. července 1986. Tento zákon je s pozdějšími změnami a doplňky platný dodnes. V zákoně je mj. konstatováno, že k plnění úkolů v požární ochraně se občané sdružují v občanských sdruženích působících na úseku požární ochrany (viz § 75 zák. č. 133/1985 Sb.). Občanská sdružení pomáhala okresním úřadům a obcím při plnění úkolů na úseku požární ochrany. Společným kritériem je, že musí působit na úseku požární ochrany a plnit tedy i v zákoně stanovené úkoly, což má být zřejmé již z jejich zakládajících dokumentů a organizačních předpisů (stanov). To pak má vazbu i na poskytování finančních dotací pro jejich činnost. Nově se objevuje povinnost podílet se na odborné přípravě velitelů a strojníků jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí a preventistů požární ochrany obcí. V tomto zákoně jsou uvedeny i povinnosti jednotlivých ústředních orgánů či organizací, které musely mj. vést řádnou dokumentaci, ustanovit požárního technika či zabezpečit fungující požární signalizaci.¹⁴

Po politických i společenských změnách po listopadu 1989 se pro hasiče otevřela nová éra jejich činností. Opět dochází k organizačním změnám a také i změnám ve funkcích. Základní organizace se změnila na sbor dobrovolných hasičů (SDH) a svaz požární ochrany dostal nový název Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Toto názvosloví je neměnné až do současnosti. S nejpočetnější organizací SH ČMS je tu také Česká hasičská jednota a Moravská hasičská jednota.

2.4 Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska

Následující podkapitola bude věnována vůbec nejpočetnější nestátní neziskové organizaci celé České republiky, a to právě Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Jak již bylo uvedeno, tato vznikla v roce 1991 jako nástupnická organizace Československého svazu požární ochrany. Ve Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska bylo v roce 2023 evidováno 363 298 členů, kteří jsou organizováni v 7651 sborech dobrovolných hasičů. V řadách sdružení je také 63 227 dětí a mládeže ve věku do 18 let.¹⁵

V čele SH ČMS je starosta, který sdružení vede se svými náměstky. Dále je vedení na úrovni krajského sdružení hasičů přes okresní sdružení hasičů až k okrskovému

---

¹³ MAŘÍK J. *Hasičská kronika okresu Benešov*. Sedlčany: Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska okresu Benešov 1999. s. 99-101 ISBN není uvedeno

¹⁴ SZASZO, Z. *Stručná historie profesionální požární ochrany v českých zemích*. Vydání první. Praha: MV –generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. s. 151. ISBN 978-80-86640-60-0

¹⁵ SH ČMS. *Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska: DH* [online]. 2023 [citace 2023-02-01]. Dostupné na WWW: <https://www.dh.cz/>

sdružení hasičů, též vedenými starosty. Základním článkem je pak sbor dobrovolných hasičů, jenž si do svého čela volí taktéž svého starostu, jeho náměstka a velitele.

Na základě stanov SH ČMS ve znění přijatém III. řádným sjezdem, konaným ve dnech 2. a 3. července 2005 v Klatovech je cílem činnosti SH ČMS:

a) *„spolupůsobit při vytváření podmínek k účinné ochraně života a zdraví občanů a majetku před požáry a při poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných událostech, při nichž je v nebezpečí život, zdraví nebo majetek (dále jen „mimořádné události“),*

b) *vytvářet podmínky pro činnost s dětmi a mládeží, podporovat zdravý rozvoj jejich osobnosti, zejména pak jejich psychických, intelektuálních, mravních, sociálních a fyzických schopností, vést mladé členy k odpovědnosti za rozvoj své osobnosti, úctě k vlasti, přírodě a celému lidskému společenství jako i k dodržování preventivně výchovných zásad v oblasti požární ochrany, ochrany obyvatelstva a dalších mimořádných událostí,*

c) *podporovat všeobecnou sportovní činnost svých členů s ohledem na zdravý rozvoj jejich osobnosti a jejich intelektuálních a tělesných schopností, zvyšování fyzické kondice v duchu zásad sportu pro všechny a zdravého životního stylu, sportovní reprezentaci a přípravu na ni a vytvářet podmínky pro tuto činnost,*

d) *organizovat a podporovat výkon dobrovolnictví.*¹⁶

Co lze opravdu považovat za úspěch, tak je to především práce s mládeží. V dnešní době je úctyhodné, kolik dětí se věnuje hasičské činnosti, přestože je mnoho jiných způsobů a lákadel, kterak trávit volný čas, a to jak kladných tak i záporných.

2.5 Dílčí shrnutí o historii sboru dobrovolných hasičů

V rámci kapitoly věnované historii a struktuře sboru dobrovolných hasičů na území České republiky lze konstatovat, že od svých prvopočátků k současnosti udělalo hasičské dobrovolnictví opravdu řádný krok. Nejvíce patrné je to na počtu členů, který je více než úctyhodný. Přestože nelze tvrdit, že každý sbor nebo přímo člen funguje úplně

---

¹⁶ ČESKO. STANOVY Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska ve znění přijatém III. řádným sjezdem, konaným ve dnech 2. a 3. července 2005 v Klatovech, ve znění změn přijatých Shromážděním starostů OSH dne 14. dubna 2012, 17. října 2014, ve znění změn přijatých Shromážděním starostů OSH dne 22. dubna 2017, ve znění změn přijatých rozhodnutím Mimořádného shromáždění starostů per rollam dne 15. prosince 2020 a ve znění změn přijatých VI. sjezdem SH ČMS dne 9. července 2021.

stoprocentně, tak určitě lze tvrdit, že dobrovolní hasiči si ve společnosti stále již od svých počátků drží ve společnosti své místo i prestiž, a to až dodnes. Dokázali pomáhat bližním, pěstovat vlastenectví a stále rostli i přes války, různé politické systémy i nepříznivé doby a právě na základě tohoto je třeba si jich vážit a podporovat, což se z řad veřejnosti i státu děje.

3 Současnost jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí

Tato kapitola bude věnována přímo již jednotkám sboru dobrovolných hasičů obcí. Kapitola se bude zabývat především úkoly a povinnostmi jednotek sboru dobrovolných hasičů obce. Podle zákona o požární ochraně má každá obec povinnost zřídit JSDHO, nebo na základě smlouvy s jinou obcí může využívat jednotku její.¹⁷

3.1 Základní pojmy

Jednotkou se v organizačním řízení rozumí organizovaný útvar zřízený ve smyslu zákona¹⁸ s vnitřní hierarchií a dělbou práce tvořený hasiči, požární technikou (automobily) a věcnými prostředky (výbava hasičů, nástroje, agregáty, apod.) pod vedením velitele jednotky.

Druh jednotky se odvozuje od zřizovatele jednotky a od pracovně právních vztahů hasičů při výkonu služby v jednotce ke zřizovateli v souladu s právním předpisem¹⁹.

Jednotka SDH obce – jednotka zřízená za podmínek uvedených v právním předpise²⁰ zpravidla jako organizační složka obce, kde výkon služby vykonávají dobrovolně členové jednotky SDH obce, kteří mají s obcí uzavřen pracovně právní vztah nebo jinou smlouvu o členství v jednotce.

Požární hlídka – organizovaný útvar se statutem jednotky, pokud je požární hlídka zřízená za podmínek uvedených v právním předpise.²¹

Společná jednotka – jednotka zřízená za podmínek uvedených v právním předpise²², jejíž druh vyplývá z druhů jednotek, které jsou povinny organizační složky Hasičského záchranného sboru ČR (dále jen „HZS ČR“), obce, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby zřídit.

---

¹⁷ČESKOSLOVENSKO. § 29 zákona č. 133/1985 Sb., Zákon České národní rady o požární ochraně, 1985. In: . Praha: Sběrka zákonů, ročník 1985, částka 34

¹⁸ČESKOSLOVENSKO. §§ 65-69 zákona č. 133/1985 Sb., Zákon České národní rady o požární ochraně, 1985. In: . Praha: Sběrka zákonů, ročník 1985, částka 34

¹⁹ČESKOSLOVENSKO. § 65 odst. 1 zákona č. 133/1985 Sb., Zákon České národní rady o požární ochraně, 1985. In: . Praha: Sběrka zákonů, ročník 1985, částka 34

²⁰ČESKOSLOVENSKO. § 29 odst. 1 písm. a), § 68 zákona č. 133/1985 Sb., Zákon České národní rady o požární ochraně, 1985. In: . Praha: Sběrka zákonů, ročník 1985, částka 34

²¹ČESKOSLOVENSKO. § 69 zákona č. 133/1985 Sb., Zákon České národní rady o požární ochraně, 1985. In: . Praha: Sběrka zákonů, ročník 1985, částka 34

²²ČESKOSLOVENSKO. § 69a zákona č. 133/1985 Sb., Zákon České národní rady o požární ochraně, 1985. In: . Praha: Sběrka zákonů, ročník 1985, částka 34

Hasič – zaměstnanec vykonávající službu v jednotce HZS podniku jako svoje zaměstnání, člen jednotky SDH obce, člen jednotky SDH podniku nebo člen zařazený v požární hlídce.

Velitel jednotky - je ustanoven zřizovatelem jednotky určitého druhu jednotky, odpovídá za výkon služby. V souladu s vnitřní organizací jednotky je velitelem jednotky také velitel čety, velitel družstva nebo vedoucí skupiny²³ nebo v operačním řízení určený velitel pro hasiče daného druhu jednotky, popř. v odřadu složeného z několika druhů jednotek.

Jednotka je charakterizována:

velikostí, která je vyjádřena počtem hasičů v ní,

kategorií, která v návaznosti na druh jednotky vyjadřuje operační působnost pro použití k zásahům, a to zejména pro svého zřizovatele (podnik, obec), tzn. místní působnost, nebo pro použití na větším území než na území svého zřizovatele, tzn. územní působnost, součástí operační působnosti je také stanovená doba pro výjezd jednotky z místa dislokace k zásahu,

taktickou hodnotou, je schopnost provádět určitý rozsah činností odpovídající velikosti jednotky a jejímu vybavení požární technikou a věcnými prostředky²⁴

Jednotka SDH vybrané obce – je jednotka SDH obce kategorie JPO II a JPO III. Může to být ve zvláštním případě také jiná jednotka SDH obce, popř. požární hlídka, která na výzvu operačního a informačního střediska zasáhla mimo územní obvod obce, která ji zřídila nebo obcí, které ji zřídily na základě smlouvy o sdružení.

Zásah – činnost, kdy jednotka PO plní své úkoly. Začíná okamžikem, kdy je jednotce vyhlášen a končí návratem do místa její dislokace z místa zásahu²⁵

---

²³ČESKO. § 4 odst. 2 vyhlášky č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, 2001. In: . Praha, Sběrka zákonů, ročník 2001, částka 95

²⁴HANUŠKA, Zdeněk. *Organizace jednotek požární ochrany*. 2., aktualiz. vyd., Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2008. s. 3. ISBN 978-80-7385-035-7.

²⁵HANUŠKA, Zdeněk. *Organizace jednotek požární ochrany*. 2., aktualiz. vyd., Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2008. s. 3. ISBN 978-80-7385-035-7.

3.2 Definice jednotky sboru dobrovolných hasičů obce

Jednotku sboru dobrovolných hasičů obce (JSDHO) ze zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně zřizuje v samostatné působnosti na úseku požární ochrany obec.²⁶ Jednotka sboru dobrovolných hasičů JSDHO je složena z fyzických osob, které nevykonávají činnost v této jednotce požární ochrany jako své zaměstnání a je jedním z druhů jednotek požární ochrany (JPO). Činnost v JSDHO při hašení požáru, provádění záchranných prací při živelných pohromách a jiných mimořádných událostech se považuje za výkon občanské povinnosti. Činnost v JSDHO při nařízeném cvičení nebo nařízené odborné přípravě je jiným úkonem v obecném zájmu. Činnost v JSDHO vybrané obce je vykonávána zpravidla v pracovněprávním vztahu k obci nebo v pracovněprávním vztahu k hasičskému záchrannému sboru kraje.²⁷

3.3 Akceschopnost jednotky

Každá jednotka sboru dobrovolných hasičů obce určená pro výjezd k zásahu musí splňovat podmínky takzvané akceschopnosti, kterou rozumíme připravenost jednotky po stránce *organizační, technické a odborné*.

Organizační připravenost je stav, kdy početní stav hasičů a vnitřní organizace jednotky odpovídá kategorii JPO určené příslušným nařízením kraje k zabezpečení plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany a jednotka je schopna uskutečnit výjezd na zásah v určeném časovém limitu.

Tabulka č. 1: Základní početní stavy členů jednotky SDH obce²⁸

Funkce v jednotce	Kategorie jednotky SDH obce				
	II/1	II/2	III/1	III/2	V
Velitel jednotky	1	1	1	1	1
Velitel družstva	2	5	2	5	2
Strojník (řidič)	3	6	4	6	2
Hasič	6	12	5	12	4
Celkem	12	24	12	24	9
Minimální počet členů k výjezdu	4	8	4	8	4

²⁶ ČESKOSLOVENSKO. § 29 zákona č. 133/1985 Sb., Zákon České národní rady o požární ochraně, 1985. In: . Praha: Sběrka zákonů, ročník 1985, částka 34

²⁷ ČESKOSLOVENSKO. § 68 odst. 1 zákona č. 133/1985 Sb., Zákon České národní rady o požární ochraně, 1985. In: . Praha: Sběrka zákonů, ročník 1985, částka 34

²⁸ ČESKO. Základní početní stavy členů jednotky SDH obce, příloha č. 1 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, 2001, In: . Praha: Sběrka zákonů, ročník 2001, částka 95

Technickou připraveností se rozumí stálá technická připravenost požární techniky, technických prostředků a věcných prostředků požární ochrany. Připravená technika a věcné prostředky požární ochrany k výjezdu musí splňovat podmínky právního předpisu.²⁹

Pokud jsou stanoveny pro požární techniku a věcné prostředky požární ochrany technické podmínky, lze požární techniku a věcné prostředky požární ochrany do vybavení jednotek zařadit jen v případě, že stanoveným technickým podmínkám vyhovují. Nejsou-li technické podmínky právním předpisem stanoveny, platí technická norma nebo mezinárodní technické pravidlo. Požární techniku a věcné prostředky požární ochrany, které byly zařazeny do vybavení jednotek, mohou používat jen hasiči,

- a) kteří mají osvědčení o odborné způsobilosti pro výkon funkce, kterou v jednotce zastávají, nebo jejichž znalosti a praktické dovednosti byly ověřeny,
- b) jejichž schopnost požární techniku a věcné prostředky požární ochrany bezpečně používat nebyla ze zdravotních důvodů přechodně snížena.³⁰

Odbornou připraveností je zajištění dosažení požadované odbornosti hasičů v jednotce podle funkce, na kterou je hasič zařazen. Odbornou způsobilost na danou funkci získává hasič v kurzech odborné způsobilosti nebo studiem na odborné škole požární ochrany. Členové dobrovolných jednotek jsou povinni se zúčastňovat v určeném rozsahu pravidelné odborné přípravy, kterou organizují velitelé dobrovolných jednotek a vedou o ní dokumentaci. Velitel dobrovolné jednotky stanovuje témata pravidelné odborné přípravy na výcvikový rok dobrovolné jednotky. Při tom vychází z předurčenosti jednotky k záchranným pracím nebo k ochraně obyvatelstva, z normy znalostí hasičů a rovněž z témat pravidelné odborné přípravy JSDHO a příslušníků HZS ČR na příslušný kalendářní rok, které vydává MV GŘ HZS ČR. Pravidelná odborná příprava člena dobrovolné jednotky v kalendářním roce probíhá v minimálním rozsahu 40 hodin. U jednotek SDH obcí se doporučuje v rozsahu minimálně 40 % (16 hodin) pravidelné odborné přípravy členů dobrovolných jednotek tuto přípravu vykonávat ve spolupráci s HZS kraje na stanicích HZS kraje, zejména těch, v jejichž zásahovém obvodu je jednotka SDH obce dislokována, a to formou stáže členů nebo celé jednotky SDH obce. Obsahem

---

²⁹ FOJTÍK, R. Technická připravenost [online], Brno: Technická připravenost, 2010 [cit. 2023-1-27]. Dostupné z WWW: <https://pozarniochrana.netstranky.cz/temata/46-jednotka-pozarni-ochrany/technicka-pripravenost.html>

³⁰ ČESKO. § 8, odst. 1, písm. a), b) vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, 2001, In: . Praha: Sbírka zákonů, ročník 2001, částka 95

stáže může být také jejich účast na zásahu jednotky HZS kraje u mimořádné události.³¹ Odborné přípravě jako takové bude věnována samostatná kapitola.

O akceschopnosti jednotky se vede dokumentace, která může být vedena i v elektronické podobě. Dokumentací o akceschopnosti jednotky se rozumí:

- a) *strážní kniha*, pokud jde o jednotku, ve které vykonávají službu hasiči z povolání,
- b) *dokumentace o pravidelné odborné přípravě*
- c) *dílčí zpráva o zásahu nebo zpráva o zásahu*
- d) *taktické postupy* pro jednotlivé činnosti jednotky při zásahu a dokumenty pro orientaci v územním obvodu jednotky,
- e) *staniční protokol* rádiových služeb a záznamy o zkouškách spojovacích prostředků pro operační řízení,
- f) *záznamy o provádění pravidelných kontrol* požární techniky a věcných prostředků požární ochrany nebo kontrol prováděných v intervalech stanovených výrobcem, které se uchovávají po dobu 5 let.³²

---

³¹ ČESKO. Článek 2, *Sbírka interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR*, In: . Praha., ročník 2014, částka 3 SIAŘ nejsou publikovány ve Sbírce zákonů

³² ČESKO. § 19 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, 2001, In: .Praha: Sbírka zákonů, ročník 2001, částka 95

4 Základní charakteristika jednotek požární ochrany

Jednotky požární ochrany jsou součástí bezpečnostního systému České republiky. V závislosti na jejich začlenění do systému plošného pokrytí území kraje JPO, plní základní úkoly podle ustanovení § 70 zák. č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, tedy provádí požární zásah a dále zabezpečují záchranné a likvidační práce při živelných pohromách a jiných mimořádných událostech.³³

Organizační struktura JPO, hlavní požadavky na zajištění jejich akceschopnosti a některá důležitá ustanovení upravující zásady při výjezdu jednotek k mimořádné události jsou stanoveny vyhláškou MV č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany. Důležitou součástí akceschopnosti JPO zakotvenou v zákoně o požární ochraně a ve jmenované prováděcí vyhlášce jsou stanovené požadavky na odbornou způsobilost všech hasičů, a to podle funkcí, ve kterých jsou v jednotkách zařazeni.

Účelně nastavené legislativní prostředí v České republice v oblasti požární prevence zajišťuje účinnou ochranu zdraví a života občanů ČR a jejich majetku před vznikem požáru. Je však jasné, že žádné organizační či technické preventivní opatření nemůže vyloučit s absolutní jistotou, že ke vzniku požáru nedojde. Jednotky požární ochrany je tedy potřebné vnímat jako součást uceleného systému ochrany před požáry a jsou organizačně, technicky a odborně nastaveny jako navazující systémová část na část požární prevence. JPO kromě hašení požárů řeší v praxi velmi široké spektrum dalších mimořádných událostí a činnost jednotek je kromě určité vazby na legislativní prostředí požární prevence vázaná také na legislativu z jiných oblastí např. na havárie s únikem nebezpečných látek nebo dalších úkolů, které se týkají např. ochrany obyvatelstva při živelných pohromách.³⁴

Zákon o požární ochraně, vyjmenovává šest základních druhů jednotek požární ochrany, které se v České republice podílí na zajištění výjezdové činnosti při vzniku mimořádné události a jejím řešení. Jedná se o důležitá základní ustanovení, kterými jsou tyto jednotky definovány a tato ustanovení jsou výchozí pro další vymezení rozsahu jejich úkolů v rámci plošného pokrytí jednotkami požární ochrany v podmínkách kraje.

---

³³ ČESKOSLOVENSKO. § 70 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, 1985. In: . Praha: Sběrka zákonů, ročník 1985, částka 34

³⁴ FOJTÍK, R. *46 Jednotka požární ochrany* [online], Brno: Jednotka požární ochrany, 2010 [cit. 2023-1-24]. Dostupné z [www: https://pozarniochrana.netstranky.cz/temata/46-jednotka-pozarni-ochrany.html](https://pozarniochrana.netstranky.cz/temata/46-jednotka-pozarni-ochrany.html).

Další podrobnosti upravující způsob zřizování jednotek a vymezení jejich úkolů jsou kromě vyhlášky MV č. 247/2001 Sb., stanoveny též Sbírkou interních aktů generálního ředitele HZS ČR pokynem č. 36/2005, kterým se stanoví podrobnosti k zabezpečení plošného pokrytí JPO v podmínkách kraje a pokynem generálního ředitele HZS ČR č. 16/2013, kterým se stanoví opěrné body a typy předurčenosti JPO pro záchranné práce.³⁵

4.1 Kategorie jednotek požární ochrany

Pro účely plošného pokrytí území České republiky jednotkami požární ochrany se dle operační hodnoty dělí jednotky požární ochrany do šesti kategorií JPO I až JPO VI.

4.1.1 Jednotky požární ochrany s územní působností

JPO I jednotka Hasičského záchranného sboru ČR, zajišťující výjezd jednoho až tří družstev o zmenšeném početním stavu (1+3), družstev (1+5) nebo jejich kombinaci, poskytuje pomoc obcím speciální a ostatní technikou v území své působnosti, v místě dislokace plní úkoly místní jednotky PO; u početně málo obsazených stanic zpravidla v součinnosti s místní jednotkou SDH obce. Doba výjezdu z místa dislokace do 2 minut, doba příjezdu na místo zásahu do 20 min.

JPO II/1 jednotka sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO II, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000. Doba výjezdu z místa dislokace do 5 minut, doba příjezdu na místo zásahu do 10 min.

JPO II/2 jednotka sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO II, která zabezpečuje výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000. Doba výjezdu z místa dislokace do 5 minut, doba příjezdu na místo zásahu do 10 min.

JPO III jednotka sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO III, která zabezpečuje výjezd družstva a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000. Doba výjezdu z místa dislokace do 10 minut, doba příjezdu na místo zásahu do 10 min.

---

³⁵ FOJTÍK, R. 46 *Jednotka požární ochrany* [online], Brno: Jednotka požární ochrany, 2010 [cit. 2023-1-24]. Dostupné z WWW: <https://pozarniochrana.netstranky.cz/temata/46-jednotka-pozarni-ochrany.html>.

4.1.2 Jednotky požární ochrany s místní působností

JPO IV jednotka hasičského záchranného sboru podniku zřizovaná právnickou nebo fyzickou podnikající osobou; poskytuje speciální techniku na výzvu OPIS HZS ČR zpravidla na základě písemné dohody. Doba výjezdu z místa dislokace do 2 minut.

JPO V/1 jednotka sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO V, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel do 200. Doba výjezdu z místa dislokace do 10 minut.

JPO V/2 jednotka sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO V, která zabezpečuje výjezd družstva a zřizuje se zpravidla v obci s počtem obyvatel více než 200. Doba výjezdu z místa dislokace do 10 minut.

JPO VI jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku zřizovaná právnickou nebo fyzickou podnikající osobou; poskytuje speciální techniku na výzvu OPIS HZS ČR zpravidla na základě písemné dohody.³⁶

Jednotky PO kategorie JPO I až JPO III na výzvu operačního a informačního střediska Hasičského záchranného sboru ČR provádí zásah i mimo území své obce. Jednotky PO kategorie JPO IV až JPO VI plní úkoly jednotky v místně příslušném katastrálním území své obce nebo areálu podniku jejího zřizovatele, anebo též na výzvu operačního střediska HZS ČR poskytují speciální techniku. Po dohodě se zřizovatelem můžou být jednotky kategorie JPO IV - JPO VI využívány i k zásahům mimo svoje území.³⁷

4.2 Plošné pokrytí sil a prostředků jednotek požární ochrany v ČR

Jak je již v úvodních kapitolách této práce uvedeno, dobrovolné hasičské sbory byly zakládány jednak z důvodu finanční náročnosti sborů placených, chcete-li profesionálních, ale v neposlední řadě také proto, aby byly k případným mimořádným událostem, především požárům, zkráceny dojezdové časy. Za uplynulou dobu od prvních založených sborů došlo v rámci plošného pokrytí jednotkami požární ochrany samozřejmě k velkému posunu.

---

³⁶ ČESKOSLOVENSKO. *Kategorie jednotek požární ochrany*, příloha zákona č. 133/1985 Sb., Zákon České národní rady o požární ochraně, 1985. In: . Praha: Sbírka zákonů, ročník 1985, částka 34

³⁷MV-GŘ HZS ČR *Jednotky požární ochrany* [online], Praha: GŘ HZS ČR, 2009 [cit. 2023-26-1]. Dostupné z WWW: <https://www.hzscr.cz/clanek/hzs-kraje-vysocina-menu-jednotky-pozarni-ochrany-jednotky-po-jednotky-po.aspx>

Plošné pokrytí je systém organizace JPO pro likvidaci požárů a záchranné práce na území České republiky. Je zaměřený na vytvoření vazeb mezi různými JPO, které povedou k lepší efektivnosti ve využití speciální požární techniky, odbornosti členů JPO a účelnějšímu rozdělování dotací obcím pro dobrovolné jednotky.³⁸

„Smyslem systému JPO, kterým je plošné pokrytí území ČR jednotkami, je, aby:

- a) ochrana majetku občana, právnické nebo podnikající fyzické osoby před požáry, resp. jinými mimořádnými událostmi, nebyla v minimální úrovni limitována jen možnostmi obce, ve které bydlí, nebo mají majetek,
- b) obec v případě žádosti o pomoc při záchraně životů a majetku nebyla limitována vlastní momentální solventností nebo dobrovolnou ochotou toho, kdo může pomoc poskytnout.“³⁹

Princip plošného pokrytí spočívá v tom, že vnitřní organizace a vybavení JPO musí být volena tak, aby území obce bylo podle stupně nebezpečí zabezpečeno požadovaným množstvím sil a prostředků při splnění požadované doby jejich dojezdu na místo zásahu podle tabulky plošného pokrytí. Základní tabulkou plošného pokrytí je stanoven počet jednotek požární ochrany pro zásah a doba jejich dojezdu na místo.⁴⁰

---

³⁸ HANUŠKA Z. *Plošné rozmístění sil a prostředků jednotek požární ochrany v ČR, Sdružení bezpečnostního inženýrství*, Ostrava 2006, s. 3. ISBN 80-86634-02-7

³⁹ HANUŠKA, Z. *Organizace jednotek požární ochrany*. 2., aktualiz. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2008. s. 25. ISBN 978-80-7385-035-7.

⁴⁰ HANUŠKA Z. *Plošné rozmístění sil a prostředků jednotek požární ochrany v ČR, Sdružení bezpečnostního inženýrství*, Ostrava 2006, s. 4 ISBN 80-86634-02-7

Tabulka č. 2: Základní tabulka plošného pokrytí⁴¹

Základní tabulka plošného pokrytí		
Stupeň nebezpečí objektu	Kategorie nebezpečí objektu	Počet jednotek PO a doba jejich dojezdu na místo zásahu
I	A	2 JPO do 7 min a další 1 JPO do 10 min
	B	1 JPO do 7 min a další 2 JPO do 10 min
II	A	2 JPO do 10 min a další 1 JPO do 15 min
	B	1 JPO do 10 min a další 2 JPO do 15 min
III	A	2 JPO do 15 min a další 1 JPO do 20 min
	B	1 JPO do 15 min a další 2 JPO do 20 min
IV	A	1 JPO do 20 min a další 1 JPO do 25 min

Závěrem lze konstatovat, že plošné pokrytí přináší tedy snížení velikosti škod způsobených požáry i mimořádnými událostmi a také vytvoření systému, v němž je občanům garantována pomoc na celém území České republiky. A v neposlední řadě, jak již bylo zmíněno, plošné pokrytí také dopomáhá k lepšímu využití dotačních zdrojů v požární ochraně.

⁴¹ ČESKOSLOVENSKO. Základní tabulka plošného pokrytí, příloha zákona č. 133/1985 Sb., Zákon České národní rady o požární ochraně, 1985. In: . Praha: Sběrka zákonů, ročník 1985, částka 34

5 Povinnosti obce na úseku požární ochrany a řešení mimořádných událostí

V této kapitole budou nejdříve definovány a charakterizovány pojmy jako samospráva, obec i obecní úřad a dále budou popsány jejich povinnosti a působnost v rámci požární ochrany a řešení mimořádných situací, kde sehrávají nemalou roli. Vzhledem k tématu bakalářské práce je zapotřebí seznámit se a pochopit roli a vztah obcí v rámci zřizování jednotek požární ochrany obce.

Samospráva označuje zpravidla oprávnění určitého společenství obstarávat právem vymezený okruh svých záležitostí samostatně a relativně nezávisle. Samospráva se obvykle člení na územní a zájmovou. Pro tuto kapitolu má význam především samospráva územní. V České republice existují základní územní samosprávní celky, jako obce, nebo vyšší územně samosprávné celky, tedy kraje. Orgány územně samosprávných celků mohou zajišťovat úkoly na úseku požární ochrany v samostatné nebo přenesené působnosti.⁴²

5.1 Obec a obecní úřad

Tak jako jsou často veřejností zaměňovány pojmy SDH a JSDHO, je tomu tak i u pojmů obecní úřad a obec. „Typickým příkladem samosprávního celku je obec. Obec je základním územním samosprávným uspořádáním občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec spravuje své záležitosti samostatně. Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti zasahovat jen tehdy, vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví. Rozsah samostatné působnosti může být omezen pouze zákonem. Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou.“⁴³

Zatímco obecní úřad je orgán obce, který má organizačně - administrativní charakter (na rozdíl od zastupitelstva, rady či starosty, jež jsou politické povahy). Úřad může být členěn do odborů a oddělení a o tomto členění rozhoduje rada obce. Úkoly, které mají být plněny, uloží obecnímu úřadu zastupitelstvo obce nebo rada obce. Tuto činnost vykonává obecní úřad v samostatné působnosti. Obecní úřad též vykonává

---

⁴² FOJTÍK, R., *Postavení a působnost orgánů* [online], Brno: Postavení a působnost orgánů, 2010 [cit. 2023-1-29]. Dostupné z WWW: <https://pozarniochrana.netstranky.cz/temata/46-jednotka-pozarniochrany.html>. <https://pozarniochrana.netstranky.cz/temata/15-postaveni-a-pusobnost-organu.html>

⁴³ MIMISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR *Správní uspořádání ČR* [online], Praha: Správní uspořádání ČR, 2022 [cit. 2022-01-29]. Dostupné z WWW: <https://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp>

přenesenou působnost, vyjma případů, kdy je pravomoc svěřena jinému orgánu obce. Jestliže má obec zřízenou funkci tajemníka, je tento zodpovědný za plnění úkolů v samostatné i přenesené působnosti, jestliže tato funkce zřízena není, vykonává tyto povinnosti starosta.⁴⁴

5.2 Mimořádná událost

Vzhledem k tomu, že se kapitola věnuje povinnostem obce na úseku požární ochrany a řešení mimořádných událostí, je zapotřebí v této podkapitole objasnit, co se vlastně pod pojmem mimořádná událost skrývá a také popsat její druhy. Toto téma se neobejde bez seznámení se s integrovaným záchranným systémem a jeho složkami, čemuž bude věnována také jedna z dílčích podkapitol.

5.2.1 Definice mimořádné události

Mimořádná událost je událost způsobená činností člověka nebo přírodními vlivy, která může ohrožovat zdraví a životy lidí, majetek nebo životní prostředí a vyžaduje záchranné práce k odvrácení nebo omezení působení rizik a likvidační práce k odstranění způsobených následků.⁴⁵

Jedná se tedy o závažnou situaci způsobující celou řadu negativních následků. Může to být např. zranění fyzické osoby v souvislosti s výkonem práce, havárie automobilu, požár, povodeň, pandemie, ale také sabotáž nebo teroristický čin. Mimořádná událost je definována v § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému.

Mimořádnou událost lze definovat také jako nenadálou, neočekávanou, časově a prostorově omezenou událost, která vznikne v souvislosti s provozem technických zařízení, neodborným či neopatrným zacházením s chemickými a jinými nebezpečnými látkami nebo jiným nebezpečím způsobeným lidskou chybou či chybou technickou. Taková událost je často spojena s bezpečností a ochranou zdraví při práci (BOZP) nebo požární ochranou (PO).⁴⁶

---

⁴⁴ SDRUŽENÍ MÍSTNÍ SAMOSPRÁVY. *Rukověť starosty* [online], Praha: Sdružení místní samosprávy, 2022, [cit. 2023-01-30]. Dostupné z WWW: <https://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/39-obecni-urad/>

⁴⁵ ČESKO. § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. 2000. In: . Praha: Sběrka zákonů, ročník 2000, částka 73.

⁴⁶ CRDR SPOL. S.R.O. *Mimořádná událost* [online], Praha: BOZP, 2020 [cit. 2023-30-01]. Dostupné z WWW: <https://www.bozp.cz/aktuality/mimoradna-udalost/>

5.2.2 Druhy mimořádných událostí

Je třeba si uvědomit, že klasifikace, členění a třídění mimořádných událostí je první ze systémových kroků vedoucích ke kvalitní prevenci.⁴⁷ Mimořádné události lze rozdělit do třech skupin, které rozlišujeme dle vlivu a působení daného subjektu, a to na mimořádné události způsobené přírodními vlivy, technickou chybou a v neposlední řadě způsobené činnostmi lidí.⁴⁸

- a) Mezi **události způsobené přírodními vlivy** se v našich zeměpisných šířkách jedná nejčastěji o *lesní požáry, záplavy a povodně*. U těchto událostí je zapotřebí velkého množství sil a prostředků, proto zde jednotky SDH obcí, sehrávají nemalou roli. V relativně krátké historii České republiky pamatujeme již mnoho záplav a povodní. Největší povodně byly na našem území v roce 1997, 2005 a 2010. Co se týká lesních požárů, tak těch je ročně způsobeno především vlivem sucha v průměru okolo tisíce. V historii naší republiky patří mezi nejvýznamnější lesní požáry ten z léta roku 2022, kdy byl požárem poškozen lesní porost v národním parku České Švýcarsko o celkové ploše 1600 ha. Samozřejmě i zde byly nasazeny síly a prostředky ve vysokém počtu, a to celkově kolem 700 osob. Další mimořádnou událostí způsobenou přírodními vlivy bylo v České republice ojedinělé, ovšem o to s většími negativními následky, tornádo na Břeclavsku a Hodonínsku z léta roku 2021, které si vyžádalo 6 mrtvých a stovky zraněných. Celková škoda na majetku byla vyčíslena na 15 miliard korun. Povodňová opatření lze rozdělit na přípravná opatření, opatření prováděna při nebezpečí povodně, za povodně, a opatření prováděna po povodni.⁴⁹
- b) Jako příklad mimořádných **událostí způsobených technickou chybou** lze uvést železniční neštěstí, která se bohužel stále opakují i přestože jsou do bezpečnostních systémů vynakládány nemalé finanční prostředky. Dále úniky nebezpečných látek, ať už do ovzduší, půdy, nebo vodních zdrojů. A v neposlední řadě lze zmínit i různé výbuchy.

---

⁴⁷ VALÁŠEK, J.,F. KOVÁŘÍK. *Krizové řízení při nevojenských krizových situacích: účelová publikace pro krizové řízení*. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2008. s. 41 ISBN 978-80-86640-93-8.

⁴⁸ CRDR SPOL. S.R.O. *Mimořádná událost* [online], Praha: BOZP, 2020 [cit. 2023-30-01]. Dostupné z WWW: <https://www.bozp.cz/aktuality/mimoradna-udalost/>

⁴⁹ KOLEKTIV AUTORŮ. *Zkušenosti z povodní v České republice a sousedních zemích: Floods-related experience in the Czech Republic and neighboring countries : monografie*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2018. s. 41 ISBN 978-80-7251-490-8

- c) Mezi mimořádné **události způsobené lidskou činností** lze zařadit i některé výše uvedené jako požáry, či železniční neštěstí. Nejčastější jsou ovšem hromadné dopravní havárie a jiné havárie způsobené nedbalostí, potažmo úmyslné.

Mimořádné události jsou řešeny v rámci integrovaného záchranného systému, jemuž bude věnována následující podkapitola.

5.2.3 Integrovaný záchranný systém

Vzhledem k tomu, že JPO zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany tvoří základní složku integrovaného záchranného systému, je zapotřebí se seznámit alespoň se základy dané problematiky. Integrovanému záchrannému systému (IZS) by mohlo být věnováno celé téma bakalářské práce, zde však bude popsán pro přehled stručněji. Stejně tak budou popsány některé důležité pojmy související s touto problematikou.

Samotný pojem integrovaný záchranný systém je nutno chápat jako koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.⁵⁰ **Záchrannými pracemi** jsou činnosti k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin. **Likvidačními pracemi** jsou činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí. Hranice mezi oběma činnostmi je někdy těžko rozpoznatelná, ale má svůj význam z hlediska náhrad v případě tzv. havárií. Rozdílem v obou definicích je slovo „bezprostředně“.⁵¹

IZS se použije v přípravě na mimořádné události a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma a více složkami IZS. Podílí se tedy na přípravě na mimořádné události, záchraně a likvidaci včetně dalších úkolů ochrany obyvatelstva a tím z hlediska jeho působnosti překrývá celý rozsah ochrany obyvatelstva v užším smyslu.⁵²

Struktura IZS je především tvořena svými základními složkami, což jsou:

---

⁵⁰ VILÁŠEK, J., M. FIALA, D. VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum, 2014. s. 11 ISBN 978-80-246-2477-8

⁵¹ SKALSKÁ, K., Z. HANUŠKA, M. DUBSKÝ. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana: modul I*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. s. 11 ISBN 978-80-86640-59-4.

⁵² VILÁŠEK, J., M. FIALA, D. VONDRÁŠEK, *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum, 2014. s. 12 ISBN 978-80-246-2477-8

- *Hasičský záchranný sbor ČR,*
- *JPO zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,*
- *poskytovatelé zdravotnické záchranné služby*
- *Policie České republiky.*⁵³

Uvedené složky jsou schopny rychle reagovat a zasahovat na území celé České republiky.

Součástí IZS jsou i ostatní složky jako

- ostatní záchranné sbory,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím,
- zařízení civilní ochrany,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby⁵⁴

„Kromě ostatních složek IZS jsou pomoc na vyžádání povinny poskytnout také ministerstva a jiné úřady, právnické a fyzické osoby užívající stavbu civilní ochrany, dále zdravotnická zařízení, vojenské záchranné útvary a ostatní osoby, které se k tomu smluvně zavázaly.“⁵⁵ Tolik ke struktuře a krátkému popisu integrovaného záchranného systému.

---

⁵³ ČESKO § 4 odst. 1 zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, In: . Praha: Sběrka zákonů, ročník 2000, částka 73

⁵⁴ ČESKO § 4 odst. 2 zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, In: . Praha: Sběrka zákonů, ročník 2000, částka 73

⁵⁵ ŠENOVSKEÝ, M., V. ADAMEC, Z. HANUŠKA, *Integrovaný záchranný systém*. 2. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007. s. 67. ISBN 978-80-7385-007-4.

5.3 Úkoly obce na úseku požární ochrany

Úkoly, nebo i působnost obce na úseku požární ochrany jsou právně zakotveny v § 29 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.⁵⁶ Zde je mj. uvedeno, že obec v samostatné působnosti na úseku požární ochrany zřizuje jednotku sboru dobrovolných hasičů obce, která provádí hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech a plní další úkoly podle zvláštního právního předpisu.⁵⁷

Obcí je samozřejmě udržována akceschopnost JSDHO, jakožto odborná příprava jejích členů. Ze strany obce dochází také k zabezpečení materiální a finanční stránky jednotek. Jestliže se člen jednotky zúčastní zásahu, nebo například odborné přípravy ve své pracovní době, poskytuje obec náhradu ušlého výdělku⁵⁸, stejně tak hradí zdravotní preventivní prohlídky a veškerá odborná školení. V neposlední řadě obec zajišťuje údržbu objektů požární ochrany a zdrojů vody. Dále je zpracována dokumentace požární ochrany a obecně závaznou vyhláškou obce vydán požární řád obce.⁵⁹

Mimo tyto povinnosti obec také musí obdobně plnit povinnosti uložené zákonem o požární ochraně právníckým a podnikajícím fyzickým osobám. Což znamená, že má v případě provozování například domova důchodců, kulturního domu, školky apod. vůči těmto povinnostem jako právnícká osoba a dle tohoto se na úseku požární ochrany musí řídit.

Pokud obec nezřizuje svou vlastní JSDHO, dle zákona musí uzavřít smlouvu s jinou obcí, jejíž JSDHO bude plnit úkoly na území nasmlouvané obce. Vybrané obecní úřady mají na starost i zásahy mimo svůj územní obvod. Účast mimo svůj územní obvod musí být uvedena v požárním poplachovém plánu kraje, na základě kterého může operační důstojník HZS povolat jednotku sboru dobrovolných hasičů dané obce k zásahu i mimo její územní obvod. Zatímco obecní úřady v přenesené působnosti na úseku požární ochrany zajišťují účast velitelů JSDHO na jejich odborné přípravě.⁶⁰

---

⁵⁶ ČESKOSLOVENSKO § 29 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, 1985. In: . Praha: Sběrka zákonů, ročník 1985, částka 34

⁵⁷ ČESKO Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, In: . Praha: Sběrka zákonů, ročník 2000, částka 73

⁵⁸ ČESKO § 17 odst. 1 Nařízení vlády č. 108/1994 Sb., nařízení vlády, kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony, In: . Praha: Sběrka zákonů, ročník 1994, částka 35

⁵⁹ ČESKOSLOVENSKO § 29 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, 1985. In: . Praha: Sběrka zákonů, ročník 1985, částka 34

⁶⁰ SDRUŽENÍ MÍSTNÍ SAMOSPRÁVY. *Rukověť starosty* [online], Praha: Povinnosti obce v samostatné působnosti na úseku požární ochrany, 2019 [cit. 2023-02-03] <https://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/218-povinnosti-obce-v-samostatne-pusobnosti-na-useku-pozarni-ochrany/>

V následujících podkapitolách budou z výše uvedeného paragrafu zákona o požární ochraně blíže popsány nejvýznamnější úkoly a povinnosti obce na úseku požární ochrany. Některé byly popsány v již předchozích kapitolách této práce, nebo jim budou ještě věnovány samostatné kapitoly.

5.3.1 Zřízení jednotky sboru dobrovolných hasičů obce

Aby v obci mohla být zřízena JSDHO, je nutné nejprve takový záměr, ať už v rámci SDH, jiných spolků požární ochrany, nebo v neposlední řadě obecního zastupitelstva, projednat. Je-li na takový záměr kladný ohlas a byl úspěšně proveden nábor alespoň minimálního počtu členů jednotky dané kategorie, je na řadě toto projednat zastupitelstvem obce a po schválení vydat a zveřejnit usnesení o zřízení jednotky sboru dobrovolných hasičů obce.

Dále musí být zajištěny zdravotní prohlídky členů jednotky, které se opakují každé dva roky. Jestliže člen jednotky prošel řádnou lékařskou prohlídkou, je s tímto uzavřen smluvní vztah. Starosta jednotce jmenuje jejího velitele, jenž bude odpovídat za činnost jednotky a za zajištění její akceschopnosti.

Je samozřejmé, že je třeba zajistit jednotce vybavení požární technikou a věcnými prostředky, včetně prostředků k plnění úkolů ochrany obyvatelstva a civilní obrany a její členy vybavit pracovními prostředky. Členům jednotky je dále zapotřebí zajistit odbornou způsobilost.

Co se týká dokumentace ohledně jednotky SDH obce, jedná se o následující dokumenty:

- zřizovací listina JPO
- jmenovací dekret velitele jednotky
- seznam členů jednotky
- dokumentace o odborné způsobilosti členů
- potvrzení o zdravotní způsobilosti členů pro výkon služby v jednotce

Je vcelku logické, že jestliže pravomocí starosty je jmenovat velitele jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, stejně tak může velitele odvolat. Je však zapotřebí řádných důvodů, ať už z hlediska neplnění úkolů jemu svěřených, či ztráty odbornosti apod.

5.3.2 Stanovená dokumentace požární ochrany

K dané problematice bylo vydáno nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně, název Dle tohoto nařízení dokumentace požární ochrany obce tvoří:

- dokumentace o zřízení JSDH obce nebo společné jednotky PO,
- řád ohlašovny požárů,
- dokumentace k zabezpečení preventivně výchovné činnosti,
- požární řád obce,
- dokumentace k zabezpečení,
  - PO při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob,
  - úkolů PO pro období stavu ohrožení státu a válečného stavu,
- plán výkonu služby členů JSDH vybraných obcí a to včetně jejich pohotovosti mimo pracoviště.⁶¹

Požární řád obce je vydáván obecně závaznou vyhláškou, upravuje především organizaci a zásady zabezpečení požární ochrany v obci a obsahuje:

- vymezení činnosti osob pověřených zabezpečováním požární ochrany v obci,
- podmínky požární bezpečnosti při činnostech, v objektech nebo v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru se zřetelem na místní situaci,
- způsob nepřetržitého zabezpečení požární ochrany v obci,
- kategorii jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, její početní stav a vybavení,
- přehled o zdrojích vody pro hašení požárů a podmínky jejich trvalé použitelnosti,
- stanovení dalších zdrojů vody pro hašení požárů a podmínky pro zajištění jejich trvalé použitelnosti,
- seznam ohlášených požárů a dalších míst odkud lze hlásit požár, jejich označení, přičemž ohlašovny požárů jsou označeny tabulkou „Ohlašovna požárů“ a další místa pro hlášení požárů tabulkou „Zde hlase požár“ nebo symbolem telefonního čísla 150,
- způsob vyhlášení požárního poplachu v obci.

Součástí požárního řádu obce je seznam sil a prostředků jednotek požární ochrany z požárního poplachového plánu kraje.⁶²

---

⁶¹ ČESKO. § 1 odst. 2 nařízení vlády č. 172/2001 Sb. k provedení zákona o požární ochraně, 2001. In: . Praha: Sběrka zákonů, ročník 2001

⁶² ČESKO. § 4 nařízení vlády č. 172/2001 Sb. k provedení zákona o požární ochraně, 2001. In: . Praha: Sběrka zákonů, ročník 2001

5.3.3 Preventivně výchovná činnost

Preventivně výchovná činnost je souhrn organizačních, technických a provozních opatření a činností zaměřených na obyvatelstvo z důvodu předcházení nežádoucím jevům nebo jejich zmírnění, prostřednictvím předávání informací o charakteru ohrožení, o možném vzniku mimořádné události a pro sebeochranu a vzájemnou pomoc, k ochraně životů, zdraví, majetku a životního prostředí při nastalé mimořádné události.⁶³

Tuto činnost lze rozdělit z hlediska cílení na dospělé a na děti. Proškolení preventisti informují obyvatele, kterak předcházet požárům a jiným mimořádným událostem. V nedávné historii bylo běžné, že dobrovolní preventisti, ve spolupráci s obcí prohlíželi kotelny, stav komínů apod., aby tak upozornili majitele na možné riziko nebezpečí požáru. Bohužel se od těchto prohlídek ve většině obcí upustilo. Společnost snad může uklidnit, že by u každého objektu měla probíhat pravidelná revize kotlů a komínů, což samozřejmě nespadá do kompetence hasičů, ale je tak dbáno mj. i na prevenci před požáry.

Prevence v rámci obce však jistě není pouze o prohlídkách komínů. Obec mnohdy i ve spolupráci s JSDHO a dalšími možnými spolky informuje občany formou letáků, místních tiskovin, veřejného rozhlasu, nebo internetových stránek obce o všech možných rizicích, která mohou být způsobena činností člověka, technického rázu, nebo přírodou. Jeden příklad za všechny týkající se výstrah Českého hydrometeorologického ústavu v rámci systému integrované výstražné služby, kdy starosta obdrží informaci o možném nebezpečí týkajícího se například silného větru, nadprůměrných srážek, ledovky apod. S takovouto informací může starosta obce naložit tak, že ji předá občanům zprávou na mobilní telefony, nebo vyvěsí na internetové stránky obce a může tak předejít možným způsobeným škodám na majetku občanů i právnických osob.

Další preventivní opatření, které má kladné ohlasy, je seznamovat občany s činností jednotky SDHO. V poslední době jsou k tomuto hojně využívány sociální sítě, kde se občané rádi seznamují s informacemi, fotografiemi a videi ze zásahů své jednotky v blízkém okolí svých obydlí. Dále je vhodné kupříkladu pořádat dny otevřených dveří v hasičské zbrojnici. Ač si to mnozí hasiči neuvědomují, jelikož s technikou a vybavením

---

⁶³ DH. *Preventivně výchovná činnost [online], Praha, 2023, Úsek ochrany obyvatelstva [cit.2023-02-04]*
Dostupné z WWW: <https://www.dh.cz/index.php/usek-ochrany-obyvatelstva/preventivne-vychovna-činnost>

jsou za léta již důkladně seznámeni, tak tomu tak není u zbytku obyvatelstva, kteří si techniku rádi prohlédnou a seznámí se osobně s činností jednotky.

Toto téma je velmi obsáhlé a vydalo by za samostatnou bakalářskou práci, je však třeba ještě představit úspěšný preventivně výchovný projekt pro děti a mládež. Na tuto problematiku se zaměřuje projekt Hasík CZ.

Obrázek č. 1 - Hasík⁶⁴

„Projekt je zaměřen na vzdělávání dětí základních škol, vznikl v roce 1996 na stanici HZS Bruntál. V roce 1998 vznikla úvodní ze tří publikací tohoto programu s názvem **"Výchova dětí v oblasti požární ochrany"**. Na přelomu let 1999 a 2000 vznikla druhá publikace **"Metodika výuky aktivistů pro výchovu dětí v oblasti požární ochrany (příručka pro instruktory)"**. Cílem projektu je pomocí odborně vyškolených instruktorů, z nichž většinu tvoří profesionální a dobrovolní hasiči, předat dětem ve dvou věkových rovinách školního života důležité informace z oblasti prevence před mimořádnými událostmi. Prostřednictvím výukových besed a preventivních materiálů vzbudit v dětech vztah k dané problematice, naučit je, jak mimořádným událostem předcházet, základním principům ochrany a chování v případě vzniku mimořádné události. V optimálním případě dojde k předání informací pomocí výukových besed a preventivních materiálů přes děti i na rodiče.“⁶⁵ Závěrem k tématu prevence lze uvést, že díky souboru opatření, jejichž součástí byl i rozvoj požární represe, techniky zdolávání požáru hasičskými sbory, se nebezpečí požáru daří omezit na přijatelnou míru. Přesto však tento živel nelze v žádném případě podceňovat.⁶⁶

---

⁶⁴ DH. *Vzdělávání* [online], Praha, 2020, Hasík CZ [cit. 2023-02-05] Dostupné z WWW: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=59&head=123&subhead=303>

⁶⁵ DH. *Vzdělávání* [online], Praha, 2020, Hasík CZ [cit. 2023-02-05] Dostupné z WWW: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=59&head=123&subhead=303>

⁶⁶ JANATA, J, V. HLADÍK, T. KOZÁK. *Požáry v českých zemích*. Praha: Professional Publishing, 2009. s. 63 ISBN 978-80-86946-96-2.

5.4 Působnost obecních úřadů v rámci řešení mimořádných událostí

Obecní úřad v rámci přenesené působnosti, v souvislosti s řešením mimořádných událostí, především organizuje přípravu obce na mimořádné události, podílí se na provádění záchranných a likvidačních prací a zajišťuje ochranu obyvatelstva⁶⁷

Obecní úřad při přípravě na mimořádné události poskytuje podklady a informace hasičskému záchrannému sboru kraje, které jsou potřebné ke zpracování havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu, seznamuje právnické osoby a fyzické osoby v obci s charakterem možného ohrožení, s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi a ochranou obyvatelstva, provádí přípravu obyvatelstva k sebeochraně a vzájemné pomoci při vzniku mimořádných událostí.⁶⁸

Obecní úřad v rámci přenesené působnosti, v souvislosti s řešením mimořádných událostí na úseku ochrany obyvatelstva především: zajišťuje varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím, ukrytí a evakuace obyvatel obce, podílí se na zajištění nouzového přežití obyvatel obce, hospodáří s materiálem civilní obrany, vede evidenci a provádí kontrolu staveb civilní ochrany, seznamuje právnické a fyzické osoby v obci s ochranou obyvatelstva je oprávněn zřizovat zařízení civilní ochrany a je dotčeným orgánem ve stavebním a územním řízení z hlediska ochrany obyvatelstva⁶⁹

---

⁶⁷ MARTÍNEK, B., V. ADAMEC, Z. HANUŠKA. *Řešení mimořádných událostí a krizových situací: příručka pro starosty obcí a referenty prevence Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska*. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2006. s. 6 ISBN 80-86640-64-7.

⁶⁸ MARTÍNEK, Bohumír, Vilém ADAMEC a Zdeněk HANUŠKA. *Řešení mimořádných událostí a krizových situací: příručka pro starosty obcí a referenty prevence Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska*. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2006. s. 7 ISBN 80-86640-64-7.

⁶⁹ MARTÍNEK, B., V. ADAMEC a Z. HANUŠKA. *Řešení mimořádných událostí a krizových situací: příručka pro starosty obcí a referenty prevence Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska*. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2006. s. 13 ISBN 80-86640-64-7.

6 Odborná příprava a způsobilost členů jednotek SDH obcí

Odbornou připraveností je zajištění dosažení požadované odbornosti hasičů v jednotce podle funkce, na kterou je hasič zařazen. Způsobilost se dělí na zdravotní a odbornou. S přibývajícím technikou, její pokročilostí a vývojem všeobecně jsou i na členy JSDHO kladeny zvýšené nároky, a to mimo jiné právě i na jejich odbornou a zdravotní způsobilost. Pravidelnou odbornou přípravu členů JSDHO a členů jednotek JSDHP organizuje HZS kraje nebo určená vzdělávací zařízení a tuto následně ověřuje její velitel. Cílem této přípravy je prohloubení znalostí a praktických dovedností hasičů, které jsou požadovány pro výkon jejich funkce, aby mohli plnit úkoly v jednotce. Je důležité provádět teoretický i praktický výcvik v jednotce pravidelně v průběhu roku, a to s přihlédnutím k daným podmínkám v místě a předurčenosti jednotky. Požadavky na hasiče stanovují normy znalostí hasičů (SIAŘ GŘ 54/2013). Pravidelná odborná příprava se provádí v rozsahu min. 40 hodin ročně, kdy teoretická příprava zahrnuje prohlubování znalostí nejdůležitější legislativy, bojového řádu a obecně znalostí stanovenými výše zmíněnými normami, zatímco praktický výcvik obsahuje například bojová rozvinutí, cvičení řízení požárních automobilů a používání dýchací techniky, ochranných obleků apod.⁷⁰

Jednotky SDH obcí předurčené k zásahům u dopravních nehod se jednou za rok zúčastňují odborné přípravy vyprošťování osob z havarovaných aut. V rámci odborné přípravy a zvýšení akceschopnosti jednotky je doporučováno připravit alespoň jednou za rok taktické cvičení organizované v rámci obce. Témata pravidelné odborné přípravy členů dobrovolné jednotky stanoví velitel zpracováním ročního plánu odborné přípravy pro svojí jednotku v souladu se všeobecným zaměřením pravidelné odborné přípravy, normou znalostí hasičů a s přihlédnutím k předurčenosti dané jednotky v systému plošného pokrytí. Provedení odborné přípravy je písemně zadokumentováno. Podle §36 vyhl. 247/2001Sb. se jednou ročně provádí ověření odborné přípravy, kterým se rozumí také přezkoušení znalostí a praktických dovedností. Pravidelná odborná příprava zahrnuje také tělesnou přípravu a požární sport.⁷¹

---

⁷⁰ MV-GŘ HZS ČR. *Odborná příprava JPO V.* [online], Praha: MV-GŘ HZS ČR, 2021 [cit. 2023-02-05]. Dostupné z WWW: <https://www.hzscr.cz/clanek/odborna-priprava-v-jpo.aspx>

⁷¹ MV-GŘ HZS ČR. *Odborná příprava JPO V.* [online], Praha: MV-GŘ HZS ČR, 2021 [cit. 2023-02-05]. Dostupné z WWW: <https://www.hzscr.cz/clanek/odborna-priprava-v-jpo.aspx>

6.1 Normy znalostí hasičů

Normy znalostí hasičů stanovují minimální požadavky na odborné znalosti a dovednosti hasičů, přizpůsobené zastávané funkci, které jsou nezbytné pro jejich výkon práce a pro plnění úkolů stanovených JPO zákonem o požární ochraně⁷² a SIAŘ GŘ HZS ČR, částkou 54 z roku 2013.⁷³

Normy znalostí stanovují jednotný základ pro přípravu a posuzování osnov kurzů k získání odborné způsobilosti, kurzů k prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti a specializačních kurzů pro hasiče a pro přípravu ročních plánů jejich odborné přípravy. Normy znalostí nestanovují zdravotní, fyzické a další kvalifikační požadavky pro výkon práce hasičů, ani způsob ověřování stanovených znalostí a dovedností a vydávání příslušných osvědčení. To stanovují jiné normy a předpisy.⁷⁴

Normy znalostí přizpůsobují obecné požadavky na odborné znalosti a dovednosti k výkonu práce hasičů v zastávané funkci tak, aby odpovídaly potřebám plnění standardních úkolů v jednotkách PO.

Normy znalostí se člení do těchto skupin:

- a) organizace požární ochrany,
- b) bezpečnost práce,
- c) požární prevence,
- d) požární taktika,
- e) technický výcvik,
- f) věcné prostředky,
- g) předlékařská pomoc a psychologická příprava,
- h) služby v jednotce,
- i) odborná příprava členů jednotek,
- j) práce ve výšce a nad volnou hloubkou,
- k) ochrana obyvatelstva, civilní ochrana,

---

⁷² ČESKOSLOVENSKO. § 70 odst. 1 zákona č. 133/1985 Sb., Zákon České národní rady o požární ochraně, 1985. In: . Praha: Sbírka zákonů, ročník 1985, částka 34

⁷³ Sbírka interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR, Praha 2013, částka 54

⁷⁴ ČESKOSLOVENSKO § 65, odst. 4, zákona č. 133/1985 Sb., Zákon České národní rady o požární ochraně, 1985. In: . Praha: Sbírka zákonů, ročník 1985, částka 34

- l) činnost jednotek při ochraně obyvatelstva,
- m) strojní služba,
- n) strojní služba - řízení požární techniky,
- o) činnost jednotek při vybraných mimořádných událostech,
- p) zdravotní příprava.⁷⁵

Pro potřebu norem znalostí se zavádějí následující pojmy:

- a) **dovednost** - činnost jednotlivce nebo družstva podle schválených postupů,
- b) **znalost** - teoretické znalosti v míře odpovídající kategorii a předurčenosti jednotky PO,
- c) **je seznámen** - znalost základních pojmů z dané problematiky; problematika zpravidla není zařazována k opakovanému proškolení a opakovanému ověřování znalostí či schopností,
- d) **umí, ovládá** - předvedení skutečné činnosti jednotlivce nebo družstva podle schválených postupů (výraz je užíván u činností, které je možné při prokazování dovednosti předvést); u činností, které nelze pro potřeby prokázání dovednosti objektivně simulovat (např. rozebírání konstrukcí), je schopen prokázat znalosti s uvedením zásad a postupu při praktické činnosti (činnost může být doplněna vysvětlením, ilustrací nebo jejich kombinací),
- e) **zná** - prokázání teoretických znalostí ústní nebo písemnou formou v míře odpovídající kategorii a předurčenosti jednotky PO.⁷⁶

6.2 Odborná způsobilost

K odborné způsobilosti členů jednotek SDH obcí byl vydán pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky ze dne 27. ledna 2014, v článku 3 tohoto pokynu, jenž je zaměřen přímo na odbornou přípravu a odbornou způsobilost strojníků, velitelů družstev a velitelů dobrovolných jednotek, se uvádí, že:

Strojníci, velitelé družstev a velitelé dobrovolných jednotek mohou své funkce vykonávat jen s požadovanou odbornou způsobilostí. Odbornou způsobilost prokazují při

⁷⁵ ČESKO. Článek 1, odst. 4, Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru ČR, kterým se stanovují normy znalostí hasičů, Sbírnka interního aktu řízení GŘ HZS ČR, Praha, ročník 2013, částka 54

⁷⁶ ČESKO. Článek 1, odst. 4, Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru ČR, kterým se stanovují normy znalostí hasičů, Sbírnka interního aktu řízení GŘ HZS ČR, Praha, ročník 2013, částka 54

ustanovení do funkce, nejpozději však do 1 roku od ustanovení do funkce, zkouškou odborné způsobilosti s platností na 5 let od data vykonání zkoušky.⁷⁷ Územně příslušný HZS kraje vydává úspěšným absolventům zkoušky o odborné způsobilosti osvědčení o odborné způsobilosti.

Odborná příprava strojníků, velitelů družstev a velitelů dobrovolných jednotek je vždy zakončena zkouškou odborné způsobilosti a po jejím úspěšném absolvování se absolventu vydává osvědčení o odborné způsobilosti nebo se stávající osvědčení o odborné způsobilosti prodlužuje o 5 let. Odborná příprava se člení na *odbornou přípravu k získání odborné způsobilosti* nebo na *odbornou přípravu k prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti*. Odborná příprava k získání způsobilosti se provádí v odborných kurzech vzdělávacích zařízeních MV-GŘ HZS ČR, u HZS krajů nebo ve vzdělávacích zařízeních určených MV-GŘ HZS ČR v rozsahu a podle osnov vydaných MV-GŘ HZS ČR. Odbornou přípravu k prodloužení způsobilosti organizuje a provádí HZS kraje v rozsahu a podle osnov vydaných MV-GŘ HZS ČR. Na závěr takto prováděné přípravy k získání odborné způsobilosti se provede přezkoušení a v případě úspěšného absolvování, se pro potřeby vydání osvědčení o odborné způsobilosti, které vydává dobrovolné jednotce místně příslušný HZS kraje, vydá potvrzení o jejím absolvování.

Obec nebo podnik, který dobrovolnou jednotku zřizuje, zajišťuje ve spolupráci s velitelem dobrovolné jednotky účast strojníků, velitelů družstev a velitelů dobrovolných jednotek na odborné přípravě k získání způsobilosti nebo prodloužení způsobilosti. K zabezpečení odborné přípravy k získání a prodloužení způsobilosti HZS kraje vypracuje „Plán odborné přípravy dobrovolných jednotek“ na každý kalendářní rok, v němž stanoví termíny a místo konání jednotlivých druhů příprav. Do plánu je možno zahrnout i termíny pravidelné a základní odborné přípravy dobrovolných jednotek organizované HZS kraje v podobě specializačních kurzů pro členy nebo instrukčně metodických zaměstnání pro vybrané funkce, dále termíny taktických nebo prověřovacích cvičení atd.⁷⁸

---

⁷⁷ ČESKO. Článek 3, Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky k odborné přípravě a odborné způsobilosti členů jednotek SDH obcí a jednotek SDH podniků, Sbírnka interních aktů řízení GŘ HZS ČR, Praha, ročník 2014, částka 3

⁷⁸ ČESKO. Článek 3, Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky k odborné přípravě a odborné způsobilosti členů jednotek SDH obcí a jednotek SDH podniků, Sbírnka interních aktů řízení GŘ HZS ČR, Praha, ročník 2014, částka 3

V tabulce níže, která je součástí pokynu GŘ HZS ČR ze dne 19. prosince 2013, kterým se stanovují normy znalostí hasičů, jsou přehledně znázorněny podmínky k prokázání odborné způsobilosti dle funkcí i kategorie JPO.

Tabulka č. 3: Doba trvání odborné přípravy⁷⁹

Funkce	Odborná příprava k získání způsobilosti	Odborná příprava k prodloužení způsobilosti
Velitelé družstev a velitelé jednotek SDH obcí a jednotek SDH podniků	40 hodin	8 hodin minimálně 3 krát v průběhu pěti let nebo znovu 40 hodin po pěti letech
Strojníci jednotek SDH obcí kategorie JPO II a JPO III	40 hodin	16 hodin po pěti letech
Strojníci jednotek SDH obcí kategorie JPO V a jednotek SDH podniků, které disponují CAS nebo AS	16 hodin	16 hodin po pěti letech
Strojníci jednotek SDH obcí kategorie JPO V a jednotek SDH podniků, které nedisponují CAS nebo AS	8 hodin	8 hodin po pěti letech

Vybrané funkce v dobrovolných jednotkách a velitelem dobrovolné jednotky určení členové vykonávající speciální činnosti v dobrovolných jednotkách, musí absolvovat v rámci odborné přípravy specializační kurzy zakončené ověřením odborných znalostí a vydáním potvrzení o absolvování kurzu.⁸⁰ Jedná se především o nositele dýchací techniky, obsluhivatele motorové pily, práce na vodě, či členy jednotky předurčené k zásahům u dopravních nehod.

6.3 Zdravotní způsobilost

Dle § 65 odst. 4 zákona č. 133/1985 o požární ochraně mohou být do JSDHO přijímány jen osoby zdravotně způsobilé. Členové JSDHO jsou povinni podrobovat se stanoveným preventivním zdravotním prohlídkám. Rozsah zdravotní prohlídky je určen Nařízením vlády č. 352/2003 v závislosti na zařazení do kategorií. Členové JSDHO jsou zařazení do kategorie IV., mimo nositelů dýchací techniky, kteří jsou z hlediska „nemocí, pro které nelze vydat kladný posudkový závěr“ hodnoceni podle kategorie I.

⁷⁹ ČESKO. Článek 4, Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky k odborné přípravě a odborné způsobilosti členů jednotek SDH obcí a jednotek SDH podniků, Sbírnka interního aktu řízení GŘ HZS ČR, Praha, ročník 2014, částka 3

⁸⁰ ČESKO. Článek 5, Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky k odborné přípravě a odborné způsobilosti členů jednotek SDH obcí a jednotek SDH podniků, Sbírnka interního aktu řízení GŘ HZS ČR, Praha, ročník 2014, částka 3

Vstupní zdravotní prohlídka člena JSDHO se provede před zahájením výkonu činnosti v JSDHO. Před určením člena JSDHO jako nositele dýchací techniky se doplní vyšetření stanovená pro kategorii I. Při vstupní prohlídce je prováděno komplexní vyšetření včetně vyšetření zraku, sluchu, kůže a pohybového aparátu, dále pak orientační neurologické vyšetření a vyšetření moči. Podle zdravotního stavu se můžou provádět i další odborná vyšetření důležitá pro posouzení zdravotního stavu. Při posuzování zdravotní způsobilosti se využijí výsledky preventivní prohlídky podle § 29 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění. Při vstupní zdravotní prohlídce se vychází ze zdravotní dokumentace vedené lékařem, u něhož je člen JSDHO veden, nebo z výpisu této dokumentace. U určených odborných vyšetření lze využít výsledky předchozích vyšetření, nejsou-li starší 90 dnů před zahájením vstupní zdravotní prohlídky.⁸¹

Periodická zdravotní prohlídka člena JSDHO se provádí jednou za 2 roky, bez ohledu na zařazení do kategorie, v návaznosti na preventivní prohlídku dle zákona č.48/1997, o veřejném zdravotním pojištění. Rozsah prohlídky je pro člena JSDHO, zařazeného do kategorie IV. shodný s rozsahem vstupní prohlídky pro tuto kategorii. U člena JSDHO, který je současně příslušníkem HZS ČR se periodická prohlídka neprovádí, pokud jako člen JSDHO nevykonává činnost, která na zdravotní způsobilost klade vyšší nároky než činnost, jež vykonává v pracovním nebo obdobném poměru. Do osobní dokumentace vedené o členu JSDHO se zakládá kopie lékařské zprávy o jeho periodické prohlídce vykonané v zaměstnání.⁸²

„Mimořádná zdravotní prohlídka člena JSDHO se provádí na jeho žádost, nebo na podnět velitele JSDHO po zranění nebo onemocnění, které způsobilo pracovní neschopnost člena jednotky delší než 3 měsíce a které je spojeno se zpochybněním jeho zdravotní způsobilosti z důvodu změny zdravotního stavu, který může ohrozit jeho zdraví a bezpečnost nebo zdraví a životy ostatních fyzických osob při zásahu jednotky, nebo jestliže utrpí zranění spojené s bezvědomím, jiný těžký úraz nebo je v podezření z expozice nebezpečným či zdraví škodlivým látkám při zásahu jednotky požární ochrany.

---

⁸¹ ČESKO. § 2 nařízení vlády č. 352/2003 Sb. o posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců jednotek hasičských záchranných sborů podniků a členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí nebo podniků, 2003, in: . Praha, ročník 2003, částka 117

⁸² ČESKO. §§ 3, 11 nařízení vlády č. 352/2003 Sb. o posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců jednotek hasičských záchranných sborů podniků a členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí nebo podniků, 2003, in: . Praha, ročník 2003, částka 117

*Mimořádná zdravotní prohlídka se také může provádět na podnět ošetřujícího lékaře.*⁸³

*„Výstupní zdravotní prohlídka se provede u člena jednotky, který vykonává činnost v JSDH před skončením pracovního nebo jiného obdobného poměru. Při výstupní zdravotní prohlídce se provede komplexní fyzikální vyšetření včetně orientačního vyšetření zraku, sluchu, kůže a podpůrného a pohybového aparátu a orientačního neurologického vyšetření, popřípadě další nezbytná odborná vyšetření, a to s důrazem na zjištění takových změn zdravotního stavu, u kterých lze předpokládat, že k nim došlo vlivem činnosti související s výkonem funkce uvedené v příloze č.1 k Nařízení vlády č.352/2003, tedy provádění záchranných a likvidačních prací spojených s nárazovou zvýšenou fyzickou i psychickou zátěží, pobytem v prostředí s výskytem škodlivin a kouře, s častým použitím izolačních dýchacích přístrojů a ochranných oděvů, s občasným použitím oděvů proti sálavému teplu a ohni a ochranných protichemických oděvů. Práce ve venkovním prostředí, se střídáním velkých výkyvů teplot, práce ve vlhku a prachu. Možná práce ve výškách a nad volnou hloubkou a podle specializace řízení požární techniky při zásahu či práce pod vodní hladinou.“*⁸⁴

Jak je patrné z výše uvedených údajů týkajících se odborné i zdravotní způsobilosti, není toto podceňováno. I přes jistou neochotu některých dobrovolných hasičů nepodstupovat kurzy odbornosti, je zapotřebí držet nároky vysoko, jelikož jde při zásazích opravdu o životy a zdraví, a to jak osob zachraňovaných, tak samotných hasičů.

---

⁸³ ČESKO. § 5 nařízení vlády č. 352/2003 Sb. o posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců jednotek hasičských záchranných sborů podniků a členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí nebo podniků, 2003, in: . Praha, ročník 2003, částka 117

⁸⁴ ČESKO. § 6 nařízení vlády č. 352/2003 Sb. o posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců jednotek hasičských záchranných sborů podniků a členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí nebo podniků, 2003, in: . Praha, ročník 2003, částka 117

7 Postoje starostů obcí ke zřizování a provozování jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí

Obsah této kapitoly se konečně dostává k praktické části bakalářské práce. Zjišťování postojů starostů obcí ke zřizování a provozování jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí bylo prováděno polostrukturovanými rozhovory. Jak již bylo uvedeno, jednalo se o starosty menších obcí v okolí obce Dunice ve Středočeském kraji a kraji Vysočina. Tato lokace byla zvolena na základě působení autora bakalářské práce právě v obci Dunice, kde mj. vykonává funkci starosty obce. Celkem bylo hovořeno se 12 starosty. Starostové byli autorem bakalářské práce poučeni, aby odpovídali na otázky upřímně a pravdivě, aby výzkum měl správnou vypovídající hodnotu. Rozhovory byly prováděny osobně, a to v období měsíce února roku 2023. Žádný z oslovených starostů o rozhovor neodmítl a následně ochotně na dané otázky odpovídal.

Oslovení starostové obcí byli voleni záměrně ať už z menších obcí, kde jsou jednotky požární ochrany kategorie V., nebo z takových, kde jednotku požární ochrany nedrží, nebo jsou před jejím rozpuštěním. Větší obce nebo města se totiž s takovou problematikou jako ty nejmenší obce tolik nepotýkají.

Pro starosty obcí bylo připraveno 17 otázek, avšak nemohli odpovědět na všechny, jelikož byl rozdíl, zda jednotku v obci mají zřízenou, či nikoliv. Pro starosty, kteří jednotku zřízenou nemají, se tedy jednalo celkem o 11 otázek, těch, kteří jednotku v obci drží, se týkalo otázek 15. Otázky k rozhovoru byly vybrány tak, aby vedly k výsledku hlavního cíle bakalářské práce, a to zjistit postoje starostů ke zřizování a provozování akceschopné jednotky SDH obce. Rozhovory se starosty jsou součástí přílohy.

Dotazování starostové se na všechny otázky snažili odpovědět, avšak někdy na danou otázku nenašli odpověď, i když s otázkami byli seznámeni elektronicky v dostatečném předstihu před samotným rozhovorem. Přestože byly otázky formulovány a poskládány tak, aby na sebe navazovaly, byly některé zodpovězeny několikrát, jelikož se na některé pozdější otázky rozhovořili dotazující již v otázkách předešlých.

7.1 Výsledky výzkumu

Tato kapitola se bude věnovat samotným výsledkům výzkumu. Budou popsány a rozebrány všechny odpovědi starostů, kteří odpovídali na dané otázky. Každá otázka s odpověďmi bude komentována.

Otázka č. 1: Jaký je váš vztah k jednotce SDH obce? Jak vnímáte potřebu JPO V. ve vaší obci?

Na tuto otázku odpověděli 2 starostové, že jednotku sboru dobrovolných hasičů zřízenou nemají, tudíž k ní nemohou mít žádný vztah a stejně tak již nevnímají potřebu jejího zřizování. Z dalších starostů obcí, kteří jednotku zřízenou mají, 2 odpověděli, že potřebu zřízené jednotky již nevnímají a očekávají její zrušení. Vztah k jednotce není příliš kladný, spíše formální. 8 dalších starostů se k této otázce vyjádřilo velmi pozitivně. Vztah k jednotce mají kladný až nadstandartní a jednotku v obci vnímají jako potřebnou.

Odpovědi na první otázku ze sedmnácti položených poukázali na přístup dvanácti dotazovaných starostů ke zřizování jednotek sboru dobrovolných hasičů obce. 2 starostové jednotku nemají, další dva mají, ale nevnímají potřebu jí dále držet a vztah k současné je spíše formální. Zbylých 8 starostů naopak jednotku vnímá jako potřebnou a jejich vztah k ní je kladný až nadstandartní. Z uvedeného vyplývá, že z dotazovaných starostů má kladný vztah a vnímá potřebu jednotky 8 z 12.

Otázka č. 2: Kolik obyvatel má vaše obec?

Na otázku číslo 2 odpovídalo všech 12 dotazovaných starostů. Starosta nejmenší obce uvedl počet obyvatel 56, další 2 starostové 60, následně 64, 69, 70, 85, 88, 100, 124, 135 a 600.

Jak je patrné z uvedených údajů, jedná se o velmi malé obce. Poslední obec s počtem 600 obyvatel však obsahuje 7 katastrálních území, což v průměru nedosahuje ani sta obyvatel na jedno území. Součet obyvatel všech obcí činí 1511, což po vydělení 18 katastrálními územími vychází bezmála na 84 obyvatel na jedno území. S výše uvedenými číselnými údaji týkajícími se rozdělení obcí dle počtu obyvatel bude v návaznosti na další otázky ještě pracováno.

Otázka č. 3: Bydlíte v obci od narození, nebo jste se přistěhoval/a? Jak dlouho zde bydlíte?

Na otázku č. 3 odpovídalo rovněž všech 12 starostů. 7 starostů uvedlo, že v obci bydlí od narození, a to 26 let, další 29, 35, 36, 37, 45, 46 a 50 let. Ostatních 5 starostů se do svých současných obcí přistěhovalo. Žijí zde 12, 20, 38, 37 a 49 let.

Poměr starostů rodilých ve svých obcích vůči starostům, kteří se přistěhovali, vychází v poměru 7:5. Ačkoliv z rozhovorů a osobní znalosti autora přistěhovalých starostů se jedná o osoby, které se do dané obce provdali, přiřazení, nebo k obci měli vztah již od dětství, jelikož dojížděli za příbuznými a nemovitost následně zdědili, cítí se tak jako rodáci. I s výsledky této otázky bude pracováno v návaznosti na další otázky.

Otázka č. 4: Má vaše obec zřízenou jednotku SDH obce?

Na tuto otázku týkající se držení jednotky samozřejmě odpovídalo všech 12 oslovených starostů. 10 starostů uvedlo, že jednotku mají, 2 starostové sdělili, že jednotku zřízenou nemají a smluvně využívají jednotku jiné obce.

Odpovědi na danou otázku byly částečně poodkryty již v první otázce. Co se týká 2 obcí, které jednotku zřízenou nemají, tak vzhledem k dosud uvedeným odpovědím se jedná o starostu a starostku, kteří se do obce přiřazení, potažmo provdali před 37 a 48 roky, což je delší období než v obcích, odkud se přistěhovali. Obě osoby mají ke svým obcím velmi vřelý vztah, a to že nejsou rodáci, nemá vliv na to, že nemají zřízenou jednotku. Zásadní důvody budou objasněny v dalších odpovědích.

Co je však zajímavé, tak to, že jedna ze dvou obcí bez zřízené jednotky sboru dobrovolných hasičů je právě největší obcí z průzkumu o celkovém počtu 600 obyvatel. Druhá obec je o počtu 60 obyvatel. Z uvedeného vyplývá, že vyšší počet obyvatel a s tím i spojeným vyšším rozpočtem obce není motivací pro zřízení jednotky sboru dobrovolných hasičů. Vzhledem k tomu, že v rámci výzkumu je ještě jedna obec o počtu 60 obyvatel a další dokonce s počtem 54 obyvatel, nelze tvrdit, že malý počet obyvatel je motivací pro nezřizovat jednotku sboru dobrovolných hasičů.

Otázka č. 5: Kolik členů čítá SDH ve vaší obci? A kolik členů tvoří jednotku SDHO?

Na následující otázku odpovídali opět všichni starostové obcí, a ti co nemají zřízenou jednotku SDHO, odpovídali pouze na počet členů SDH. První z těchto starostů odpověděl, že na 7 katastrálních území je 5 sborů dobrovolných hasičů o celkovém počtu 125 členů. Druhá starostka obce bez zřízené jednotky SDHO sdělila členy tamějšího SDH v počtu 22. Starostové držící JSDHO sdělili následující údaje: 18 členů SDH/7 členů JSDHO, 23 členů SDH/13 členů JSDHO, dva starostové shodně uvedli 25 členů SDH/9 členů JSDHO, následující 30 členů SDH/6 členů JSDHO, 32 členů SDH/12 členů JSDHO, 33 členů SDH/10 členů JSDHO, 34 členů SDH/8 členů JSDHO, 40 členů SDH/10 členů JSDHO a 45 členů SDH s 10 členy JSDHO.

Odpovědi starostů na otázku č. 5 týkající se počtu členů SDH, potažmo počtu členů JSDHO neprokázaly, že by počet členů JSDHO, nebo samotná motivace k jejímu zřízení jednoznačně závisel na celkovém počtu členů SDH, jelikož nejvíce členů SDH, a to v celkovém počtu 125, má obec, která jednotku SDHO zřízenou nemá. I když je toto číslo rozděleno do 5 sborů, stále je to dosti vysoký počet členů na relativně malém území spravovaném jednou obcí. Na druhou stranu druhá obec, která JSDHO nedejme má ze všech 12 obcí druhá nejméně členů SDH, a to 22.

Porovnáním počtu členů SDH s počtem členů JSDHO v daných obcích nelze tvrdit, že čím je početnější základna SDH, tím více členů tvoří jednotku sboru dobrovolných hasičů obce, jak je patrné z údajů v prvním odstavci. Co je však zajímavé, tak počet členů JSDHO u třech obcí, a to konkrétně 6, 7 a 8, přestože u dvou z těchto SDH je členská základna minimálně o počtu 30 členů. Starostové těchto 3 obcí, byli v rámci otázky č. 5 dotazováni, zda si uvědomují, že minimální počet JPO V. je 9 členů. Na to odpověděli, že si toho jsou vědomi, avšak se nepodařilo znáborovat dostatek nových členů, kteří by nahradili bývalé členy, kteří jsou již staří, nebo se z regionu odstěhovali.

Otázka č. 6: V případě že nemáte jednotku vlastní, za jakou částku máte nasmlouvanou jednotku z jiné obce?

Na tuto otázku odpovídali pouze 2 starostové obcí, kteří nemají zřízenou svojí jednotku sboru dobrovolných hasičů. Zatímco starosta obce o počtu 600 obyvatel na 7 katastrálních územích odpověděl, že jeho obec platí jiné obci za nasmlouvanou jednotku 15.000,- Kč, tak starostka obce s počtem 60 obyvatel, odpověděla, že té samé obci za její JSDHO platí 12.000,- Kč.

Z výše uvedených údajů je patrné, že náklady na nasmlouvanou jednotku nejsou příliš vysoké a pohybují se v porovnání mezi dvěma uvedenými obcemi přibližně srovnatelně. Je však zajímavostí, že se uvedené finanční částky liší jen třemi tisíci korun, přestože první obec má šestkrát více obyvatel a na sedmi katastrálních územích, je však na starostech obce, potažmo zastupitelstvech, jakou finanční částku se jim podaří vyjednat.

Otázka č. 7: Proč nedržíte svoji jednotku? Finanční náročnost/málo aktivních hasičů/neochota členů se školit a vzdělávat/nedostatečná technika/malá podpora státu?

I na tuto otázku logicky odpovídali jen dva starostové obcí, kteří nemají zřízenou jednotku sboru dobrovolných hasičů. Zatímco starosta první obce sdělil, že v obci jednotka sboru dobrovolných obce nikdy zřízena nebyla, druhá starostka odpověděla, že jednotku obec držela do roku 2021, kdy byla zrušena.

Přestože jedna obec nikdy JSDHO zřízenou neměla a druhá obec ji zrušila teprve nedávno, obě vedou ke smluvní cizí jednotce stejné důvody. Jedním z nich je neochota hasičů SDH do jednotky vstoupit alespoň v minimálním počtu 9 určených pro JPO V., další pak neochota se vzdělávat a proškolovat. Jak je uvedeno i v další části bakalářské práce, jsou tyto důvody i v jiných fungujících jednotkách, pro které je jejich budoucí chod a fungování ohrožen. Starostové si tohoto jsou vědomi a daný problém se společně s veliteli svých jednotek snaží řešit, i když někteří již kapitulovali a očekávají v následujících letech zrušení jednotky.

Otázka č. 8: Jaké důvody vás vedou k tomu, že máte vlastní jednotku místo smlouvy s jinou obcí? Dostatek financí v rozpočtu obce/pokračování v odkazu zakládajících členů/dostatek aktivních hasičů/ochota hasičů školit se a vzdělávat /využití jednotky pro jiné potřeby obce/užší spolupráce s hasiči z řad místních občanů.

Na výše uvedenou otázku odpovídalo pouze 10 starostů obcí, kteří mají zřízenou jednotku sboru dobrovolných hasičů obce. Tato otázka je jedna ze stěžejních, jelikož míří přímo k hlavnímu cíli bakalářské práce, tedy motivace, či důvody starostů obcí k zřizování jednotky sboru dobrovolných hasičů. 2 starostové obcí odpověděli, že motivaci již žádnou nepocítují, jelikož nevidí delší dobu posun z řad hasičů ohledně jejich ochoty ke vstupu do jednotky nebo ochoty se proškolovat a vzdělávat a čekají brzký konec svých jednotek. Odpovědi dalších starostů byly již optimističtější. Jeden starosta jako jeden z důvodů proč drží JSDHO uvedl ochotu členů se proškolovat a vzdělávat se.

Dva starostové uvedli jako jeden z důvodů sblížení lidí v obci, ať už v rámci jednotky, tak ve spolupráci s dalšími občany. Tři starostové mj. uvedli, že jednotku drží i kvůli nemalým investicím, které do jednotky v minulosti i současné době investovali. Čtyři starostové vnímají potřebu JSDHO na brigádách obce a dalších technických pracích. Šest starostů se shodlo, že jednotku drží z úcty k tradici a zakládajícím členům sboru. Sedm starostů uvedlo jeden z důvodů potřebu jednotky při mimořádných událostech v obci, ať už se v daném regionu jedná o požáry v lesech, nebo likvidace spadlých stromů přes komunikace.

Z výše uvedeného vyplývá, že většinu starostů motivuje ke zřízení jednotky jak praktická stránka, a to především akceschopná jednotka v dané lokalitě na svém katastrálním území, která zasáhne, když je potřeba, ale také stránka čistě citová, kdy si uvědomují odkaz svých předků a předchůdců, kteří zakládali tamější sbory, aby byli ku pomoci svým blízkým a spoluobčanům, což lze s určitostí spatřovat i v dnešních jednotkách sboru dobrovolných hasičů. Samozřejmě, že i část starostů motivuje v držení jednotky nemalá investice do jednotky, a to ať už ze svých zdrojů, tak i z dotací a i toto berou jako částečný závazek. Během rozhovorů bylo patrné, že někteří starostové příliš jednotku nerozlišují od SDH, a tak uváděli jako jeden z důvodů i brigády, které však většinou vykonávají členové SDH jako takového. Sblížení lidí, jenž několik starostů uvedlo lze chápat jako jakési stmelování kolektivu občanů, což je v takto malých obcích určitě zapotřebí. Dále lze chápat skepsi dvou starostů, kteří o jednotce již v budoucím čase ani nepřemýšlí, jelikož nevidí cestu, která by z neaktivní a neakceschopné jednotky dokázala udělat nadšený a připravený kolektiv, který by v odkazu svých předchůdců dokázal pokračovat a proto raději v blízké budoucnosti využijí možnosti nasmlouvání jednotky jiné obce.

Otázka č. 9: Jaký rozpočet vynakládá obec na SDH a kolik na chod samotné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce?

Na tuto otázku odpovídali všichni starostové, a to i 2 starostové bez JSDHO s tím, že kromě již uvedených nasmlouvaných částek (12.000,- Kč a 15.000,- Kč) na cizí jednotku, vynakládají na SDH ročně 50.000,- Kč, potažmo 80.000,- Kč mezi 5 sborů. Starosta č. 1 uvedl, že na SDH vynakládá obec 10.000,- Kč, na JSDHO 15.000,- Kč, starosta č. 3 bez rozlišování mezi danými subjekty celkově 20.000,- Kč, jakožto starosta č. 5. Na SDH pravidelně obec starosta č. 6 pravidelně nepřispívá žádnou částkou, kdežto na JSDHO 30.000,- Kč. Starosta č. 7 odpověděl, že obec na jednotku ani na sbor

nevynakládá žádné výdaje. Starosta č. 8 z obecního rozpočtu dělí jednotku i sbor srovnatelně, a to po 15.000,- Kč, stejně jako starosta č. 9 po 10.000,- Kč. Starosta č. 10 uvedl, že obec pravidelně nefinancuje jak SDH, tak ani JSDHO. Starosta č. 11 na otázku odpověděl, že sbor podporuje obec pravidelně částkou 15.000,- Kč a jednotku dokonce částkou ve výši 60.000,- Kč + výdaj 6.000 ročně jako odměnu pro velitele jednotky. Starosta č. 12 uvedl, že na SDH jeho obec vynaloží ročně 40.000,- Kč a na jednotku 30.000,- Kč.

Odpovědi na danou otázku hlavnímu cíli bakalářské práce příliš nepomohly. Tři obce pravidelně nevynakládají na SDH žádnou finanční částku, 2 obce, které mají zřízenou JSDHO na tuto pravidelně také žádnou částku nedávají. Jedna z těchto obcí je ze dvou, které brzy svoji činnost ukončí. V rámci odpovědí s vynaloženými finančními údaji nelze sdělit, že by obce přispívali sboru nebo jednotce úměrně podle jejich členů nebo velikosti obce. Jedinou zajímavostí je fakt sdělený starostou č. 11, a to takový, že velitel jednotky je odměňován částkou 500,- Kč měsíčně, chcete-li, 6.000,- Kč ročně. Odměňovaný velitel je v rámci všech dotčených obcí jediný. Toto by mohlo být částečným řešením pro dobrý chod jednotky a také jistou motivací pro velitele. Dle dalších odpovědí starostky č. 11 se chod jednotky jeví v pořádku. Avšak i přes výše uvedené kladné poznatky k jednotce obce starostky č. 11, není tato v plném počtu, je jen osmičlenná.

Otázka č. 10: Zasahuje chod JSDHO citelně do rozpočtu obce? Dokážete sdělit, kolika procenty se podílí náklady v rozpočtu obce?

Na otázku č. 10 odpovídalo pouze 10 starostů obcí držících jednotky sboru dobrovolných hasičů obce. Sedm starostů odpovědělo, že chod jednotky se nepodílí ani jedním procentem z rozpočtu, nebo maximálně jedním. Starosta č. 7 se opět vyjádřil, že na jednotku, u které očekává brzký konec, nevynakládá žádné výdaje. Dva starostové uvedli, že výdaje na chod jednotky tvoří 3 procenta obecního rozpočtu.

Výše uvedené skutečnosti ukázaly, že chod jednotky rozhodně nezasahuje velkým způsobem do rozpočtu obcí, jelikož se pohybuje mezi 1 až 3 procenty. Starostové výdaje na chod jednotky nepocítují nikterak zásadním způsobem, chod a provoz obcí neomezuje. Krok jedné z obcí, která očekává konec jednotky a již na tuto žádným způsobem finančně nepřispívá z obecního rozpočtu, lze vzhledem k dané situaci pochopit.

Otázka č. 11: Má držení JSDHO podporu všech zastupitelů?

Na tuto otázku odpovídalo opět pouze 10 starostů obcí, které mají zřízenou jednotku. Šest starostů odpovědělo, že držení JSDHO má podporu všech zastupitelů obce, dva starostové uvedli, že jednotka má podporu většiny zastupitelů. Co se týká zastupitelů dvou obcí, jejichž jednotky budou rušeny, tak zastupitelé obce starosty č. 3 jednotku, dokud ji ještě mají, dosud podporují, zatímco zastupitelé obce starosty č. 7 již jednotku nepodporují.

Odpovědi na danou otázku jsou vcelku pochopitelné. V obcích, kde jednotky fungují, mají absolutní, nebo alespoň většinovou podporu obecního zastupitelstva, kdežto minimálně jedna obec, kde jednotka již není akceschopná, podporu nemá. Nejen u této otázky je již v této fázi patrný rozdíl mezi přístupem starostů a jejich zastupitelstev u obcí č. 3 a 7. Starosta a zastupitelstvo obce č. 3 na jednotku stále vynakládají alespoň nějaké finanční příspěvky, a dokud jednotku drží, má jejich podporu. Kdežto zastupitelstvo a starosta č. 7 jsou již jednoznačně smířeni s tím, že jednotka bude zrušena, finančně jí nepodporují a stejně tak nemá ani žádnou jinou podporu napříč celým zastupitelstvem obce.

Otázka č. 12: Kolik je členů JSDHO z kolikačlenného zastupitelstva vaší obce? Vy osobně jste členem jednotky?

Na otázku č. 12 odpovídali samozřejmě jen starostové, kteří JSDHO drží. V každém zastupitelstvu obce je minimálně jeden člen JSDHO. Osm zastupitelstev je sedmičlenných, jedno zastupitelstvo je šestičlenné a jedno zastupitelstvo tvoří pět členů. V šesti zastupitelstev jsou členové jednotky ve většině, nebo dokonce všichni. Zbylá čtyři zastupitelstva jsou sedmičlenná dvakrát s dvěma a dvakrát s jedním členem JSDHO. 5 starostů je členem JSDHO, 5 není, dva starostové jsou zároveň velitelé jednotky.

Zjištěné skutečnosti na základě zodpovězených otázek ukazují, že na malých obcích, s jejichž starosty byl výzkum prováděn, jsou jednotky SDHO s obcí propojeny i v rámci obecních zastupitelů. Toto však není nikterak překvapující, vezme-li se v úvahu vlastnost lidí, kteří jsou na malých obcích členy zastupitelstva a JSDHO, kterou je míněna aktivita, angažovanost a kladný vztah ke své obci. Přestože starosta obce v problematice týkající se chodu jednotky sboru dobrovolných hasičů obce komunikuje s velitelem jednotky, není dozajista překážkou, když jsou i někteří členi zastupitelstva taktéž členy

JSDHO, mohou takto přiblížit ostatní zastupitele daleko blíže problémům a jiným skutečnostem týkajících se jednotky.

Otázka č. 13: Čerpali jste v posledních 5 letech dotace na chod jednotky? Jestliže ano, co jste pořizovali? V případě, že ano, byly dotace krajské, státní, nebo z jiných zdrojů?

Na tuto otázku opět odpovídali jen starostové 10 obcí, kteří mají zřízenou JSDHO. 4 starostové odpověděli, že za posledních 5 let žádné dotace nečerpali. 4 starostové pořídili z kombinací dotací Ministerstva vnitra České republiky a krajských úřadů dopravní automobily. Jeden starosta uvedl, že každoročně získává podporu na obnovu vybavení jednotky od kraje Vysočina. Další starosta sdělil, že čerpá fondy Evropské unie na rekonstrukci hasičské zbrojnice a starosta obce č. 8 mj. uvedl, že čerpal na vybavení jednotky dotace z Ministerstva zemědělství. Dva starostové uvedli, že v uvedeném období čerpali dotace na vybavení jednotky z nadačního fondu Agrofert.

Vezme-li se v úvahu, že obce v rámci výzkumu nemají průměrně ani 100 obyvatel, jsou finanční prostředky, které čerpají z různých zdrojů, opravdu nemalé. Žádný z dopravních automobilů nemá pořizovací hodnotu pod jeden milión korun, stejně tak rekonstrukce hasičárny není projekt v řádech tisíců. Zajímavostí jsou dotace čerpané na vybavení jednotky z fondu Ministerstva zemědělství, stejně tak z nadačního fondu Agrofert, který je zaměřený přímo pro JSDHO a SDH. Odpovědi na tuto otázku ukázaly, že je za prvé, kde čerpat, za druhé na co čerpat a v neposlední řadě se ukazuje, že starostové mají snahu podporovat jednotky a i přes byrokratické překážky a úřednickou náročnost se s tímto vypořádávají velmi obstojně.

Otázka č. 14: Co byste v dané problematice změnili? Co vás, nebo členy jednotky v současné době nejvíce trápí?

Tato otázka je velmi stěžejní, jelikož opět směřuje přímo k cíli bakalářské práce. Odpovídalo deset starostů obcí se zřízenou jednotkou sboru dobrovolných hasičů. Starostové na danou otázku odpovídali buď jedním problémem, nebo vyjmenovali více skutečností, které je trápí, nebo co by změnili. Jeden starosta se domnívá, že chod jednotky není ze strany kraje dostatečně a především pravidelně financován. Další problém, který jeden ze starostů uvedl, je nepříliš dobrá spolupráce s některými zaměstnavateli členů jednotky, kteří se snaží vytvářet překážky pro uvolňování členů JSDHO k zásahům, školením apod. Další starosta uvedl jako problém nedostatek času

velitele a členů jednotky, dle jeho názoru se členi neschází tak, jak by měli. Další z problémů se jednoho ze starostů jeví nutnost zdravotních prohlídek. A poslední nespokojenost, kterou projevil jen jeden starosta je taková, že komunikační systém FIREPORT, který používá operační středisko ke komunikaci s členy jednotky při vyhlášení poplachu, není státním, ale soukromým subjektem. Tři starostové vyslovili nespokojenost s nedostatkem mladých hasičů v jednotce, jednotky jsou mnohdy na hranici akceschopnosti díky některým členům v důchodovém věku. Jako největší problém se mezi starosty jeví systém školení a jeho časová i odborná náročnost. Mnohdy se nedaří přesvědčit velitele a strojníky, aby se průběžně proškolovali. Ještě větší problém je přesvědčit nové velitele, aby se do kurzů přihlásili. Problém se školením nebo proškolením uvedlo 5 starostů.

Na základě uvedených odpovědí lze konstatovat, že nespokojenost, či problémy jsou z pohledu starostů různé. Problémy se zaměstnavateli, nedostatkem času, nebo neochotou členů podrobit se zdravotním prohlídkám lze řešit například kvalitnější komunikací mezi všemi zúčastněnými. Zatímco nedostačující a nepravidelná finanční podpora ze strany kraje je pro jednotku kategorie JPO V. vcelku logická, jelikož finanční prostředky směřují pravidelně jednotkám v rámci celoplošného pokrytí, které plní své úkoly i mimo území svých obcí a jejich výjezdy jsou zpravidla několikanásobně vyšší. Na nedostatek zdrojů a finanční podpory si však většina starostů nestěžuje, jak již vyplynulo z odpovědí otázek předešlých. Stejně tak projevená nespokojenost se soukromým subjektem FIREPORT je ze strany jednoho ze starostů spíše poznámka týkající se etiky, či normálnosti, jelikož se jedná o placenou službu, i když ne příliš nákladnou, a ze strany územních odborů je jako jediná doporučována. Na chod jednotky však nemá negativní dopad. Větším problémem se pro chod jednotek jeví nedostatek mladých aktivních členů. Prvním problémem je fakt, že v některých obcích je mladých lidí celkově nedostatek, druhým to, že tam, kde je mladých lidí relativně dost, nedaří se je náborovat do jednotky, což už se na rozdíl od vylidněné obce, dá například opět lepší komunikací částečně řešit. Nejvíce starostů sdělilo jako největší problém dostatečnou proškolenost a ochotu členů jednotky se vzdělávat. Tuto neochotu nespátřují snad ani v jejich lenosti nebo inteligenci, ale v časové a odborné náročnosti daných školení. Domnívají se, že školení by pro jednotky kategorie JPO V. mělo být méně náročné. K tomuto problému je zapotřebí zmínit, že průběžná školení například velitelů jsou jednodenní a postačuje, když v rámci pěti let se těchto školení zúčastní alespoň třikrát. Takže v rámci pěti let se nejedná o nikterak časově náročný problém. Tento však nastává, když velitel nesplní uvedené

požadavky v rámci pěti let a pak je zapotřebí časově i odborně náročnější školení, na které logicky chybí motivace ještě méně, nežli na několikahodinové průběžné školení.

Otázka č. 15: Kolik zásahů měla vaše nebo nasmlouvaná jednotka ve vaší obci za posledních 5 let? Přijde Vám počet zásahů adekvátní k vynaloženým výdajům? A mělo by se vůbec takto k dané problematice přistupovat? (myšleno ekonomicky)

Vzhledem k tomu, že otázka je směřována na JSDHO vlastní, tak i nasmlouvané, odpovídali na tuto všichni starostové. Dva starostové bez vlastních jednotek uvedli, že na jejich území zasahovala za posledních pět let nasmlouvaná jednotka dvakrát. Dva starostové již se svými jednotkami uvedli, že u nich zasahovala jednotka pouze jednou, v dalších třech obcích dvakrát, následují dvě obce s 5 zásahy, dále 12, 15 a dokonce 20 zásahů za posledních 5 let. Na další část otázky odpovídalo pouze 10 starostů, kteří drží vlastní jednotku. Tito se shodli na tom, že držení jednotky a počet zásahů nemá zaprvé vliv na ekonomickou stránku obce a ani počet zásahů nikterak nespojují s důvodem jednotku držet, či nikoliv.

Počet zásahů u jednotlivých obcí je velmi rozdílný, zatímco na území devíti obcí za posledních pět let nepřekročil počet zásahů 5, tak ve třech obcích se počet zásahů pohyboval mezi 10 a 20, což jsou dosti vysoká čísla, způsobená především obklopujícími rozsáhlými kůrovcem zasaženými lesy po těžbě a výrazným suchem za uplynulé období. Pozitivní je fakt, že nikdo ze starostů nespojuje finanční náklady s počtem výjezdů a tyto nikterak ekonomicky nevnímá.

Otázka č. 16: V případě, že nemáte zřízenou JSDHO, domníváte se, že v budoucnu by mohla být ještě ve vaší obci zřízena? Co by se muselo změnit, aby v budoucnu k tomuto mohlo dojít? Nebo naopak, bylo by pro obec přípustné uzavřít smlouvu?

Na tuto otázku odpovídalo všech 12 starostů. Otázka je rozdělena na dvě části, první je směřována na starosty bez JSDHO, poslední část je pro starosty s jednotkou vlastní. Oba starostové bez vlastních jednotek se vyjádřili tak, že důvod, proč nemají jednotky, spočívá v nedostatku mladých a ochotných lidí do jednotky vstoupit a vykonávat vše s tím spojené. V brzké budoucnosti to však neočekávají a ani pro to zatím nic nekonali. Další dva starostové, kteří s chodem jednotky nejsou dlouhodobě spokojeni a v předešlých odpovědích dali najevo, že se blíží ukončení jejich jednotek, se k této otázce vyjádřili stejně, tedy, že je uzavření smlouvy nejen přípustné, ale i v dohlednu. Zbývajících osm starostů odpovědělo v naprosté shodě, a to tak, že uzavření smlouvy

s jinou obcí by nastalo až tehdy, kdyby nebyl dostatek hasičů v jednotce a nebyla by jiná šance. Ovšem, všichni si přejí a dělají vše pro to, aby k tomuto nedošlo.

Vše již bylo popsáno v předešlém odstavci. Z dvanácti starostů lze vyčlenit dva, kteří jednotku pro neochotu a nedostatek členů nemají, další dva starostové pro stejný problém se chystají jednotku zrušit a uzavřít smlouvu s jinou obcí, přičemž jeden tuto má již předjednanou a zbytek starostů v naprosté shodě si jednotku držet přeje a o uzavření smlouvy s jinou obcí nepřemýšlí, by byli nuceni tak učinit, kdyby nebyl dostatek ochotných a aktivních členů. Všichni si však přejí, aby jednotka zůstala alespoň na současné úrovni a do budoucna se její členská základna omlazovala a rozšiřovala.

Otázka č. 17: Jak byste závěrem shrnuli spokojenost, či nespokojenost se stavem a fungováním Vaší jednotky, popř. jednotky nasmlouvané? Jaká řešení navrhuje, aby vzájemná spokojenost trvala nadále, či jaká řešení navrhuje, aby zavládla spokojenost?

Tato závěrečná otázka vede k celkovému shrnutí s danou problematikou. Starostové odpovídali tak, jak vyzníval celkově jejich rozhovor a zopakovali zde svůj pohled na jejich jednotky vlastní či nasmlouvané. Co se týká spokojenosti nebo nespokojenosti s fungováním nebo stavem jednotky, tak rozdělení názorů starostů korespondovalo s předešlými odpověďmi. Dva starostové nemající vlastní jednotky, spokojenost nebo nespokojenost nedokázali vyjádřit, jelikož příliš v kontaktu s velitelem nejsou, pouze ročně platí jiné obci dohodnutou sumu. Další dva starostové, kde se očekává konec fungování jednotky, logicky vyjadřují nespokojenost, zatímco většina osmi starostů vyjadřuje spokojenost s chodem jednotky. Co se týká návrhů k řešení, starostové bez vlastních jednotek žádné nemají, pouze jeden z nich bere provedený rozhovor jako podnět k oslovení hasičů v tamějších sborech, zda by u nich nebyla chuť a ochota ke vstoupení do případně zřízené jednotky, nebo ho rozhovor minimálně motivuje k lepší komunikaci s velitelem jednotky nasmlouvané. Další dva starostové s vlastními, ale nefungujícími jednotkami navrhuje zrušit stávající systém školení, jeden z nich dokonce i zdravotní prohlídky. Se současným systémem vidí počínající ukončování jednotek požární ochrany kategorie V. na venkově. Dva starostové mj. uvedli, že jako řešení ke spokojenosti s jednotkou navrhuje bližší propojenost s obcí a občany v rámci obecních brigád. 5 starostů v rozhovorech zmínilo již několikrát v předešlých odpovědích opakující se školení, a to jednak systém, náročnost a délku školení, tak samotný problém s počtem proškolených členů jednotek. V sedmi odpovědích zaznělo opět opakované

téma týkající se malé početní základny JSDHO, starostové navrhuji lepší komunikaci a nábor mladých členů.

Tak jak se v předešlých odpovědích na otázky postupně vyhraňovali starostové podle toho, zda jednotku v obci nemají, nebo mají, či mají, ale téměř nefunkční, tak toto korespondovalo i s odpovědí poslední. U starostů, kde jednotky fungují, je opět naprostá shoda ve spokojenosti, naopak u dvou obcí, kde jednotky již nejsou akceschopné, vyjadřují starostové nespokojenost. Starostové bez vlastních jednotek logicky nemají téměř co hodnotit, i kvůli minimálním zásahům za poslední dobu. Je však sympatické, že jeden ze starostů bez vlastní jednotky, vzal tento rozhovor jako podnět, aby více komunikoval s velitelem nasmlouvané jednotky a také oslovil členy SDH, zda nenastal čas a jejich chuť na zřízení vlastní jednotky. Nejvíce odpovědí týkajících se návrhů na zlepšení situace, a to v počtu 8, směřovalo ke komunikaci a náboru mladých lidí. Nedostatek mladých členů, ale lidí celkově, je dle rozhovoru s určitostí jeden z největších problémů jednotek.

Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zjistit postoje starostů obcí ke zřizování a provozování akceschopné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, kategorie jednotky požární ochrany V. Vedlejším cílem bakalářské práce pak bylo popsání historie dobrovolných hasičů v České republice a charakteristika jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí a samosprávy při přípravě a řešení mimořádných událostí.

V teoretické části této bakalářské práce byla popsána historie dobrovolného hasičstva na našem území, stejně tak i jeho současná struktura. Čtenář byl dále seznámen s charakteristikou a definicí jednotky sboru dobrovolných hasičů, kategoriemi jednotek požární ochrany, akceschopností jednotek apod. Vzhledem k tomu, že jednotky sboru dobrovolných hasičů jsou zřizovány obcí, tak samozřejmě byla další část bakalářské práce věnována povinnosti obce na úseku požární ochrany a řešení mimořádných událostí, v rámci čehož autor popsal význam samosprávy, samotných obcí a obecních úřadů a jejich kompetencí a úkolů mj. při zřizování jednotek sboru dobrovolných hasičů, stejně tak definoval pojem mimořádná událost a její druhy. V rámci této části práce byl popsán i integrovaný záchranný systém. Závěr teoretické části patřil odborné přípravě a způsobilosti členů JSDHO.

Teoretická část sloužila k tomu, aby došlo k ucelenému náhledu na problematiku týkající se jednotek sboru dobrovolných hasičů obce a jejich návaznost s obcemi, které je zřizují a na základě toho, lze přistoupit k hlavnímu cíli bakalářské práce, čímž bylo zjistit postoje starostů obcí ke zřizování JSDHO, čemuž měly přispět pořízené rozhovory se starosty 12 obcí v okolí obce Dunice, na pohraničí okresů Benešov a Pelhřimov. Jejich odpovědi na dané otázky (celkem 17), ukázali po jejich vyhodnocení, že bez ohledu na věk starostů, velikost obcí a počet jejich občanů, či výši obecních rozpočtů, je převážně jejich motivací držet jednotku z důvodu ochrany životů, zdraví a majetku obyvatel obce. Akceschopnou jednotku na svém území vidí jako velkou výhodu. A dále pak úcta k zakládajícím členům a pokračování v tradici býti ku pomoci svým bližním, což starostové, respektive obce realizují prostřednictvím svých jednotek. Ovšem danými rozhovory bylo také zjištěno, že třetina obcí oslovených starostů svou vlastní jednotku nemá, nebo s největší pravděpodobností v brzké době mít nebude. Hlavním důvodem nezřízených a rušících jednotek je nedostatek aktivních členů, kteří by utvořili akceschopnou jednotku, ti jsou zase demotivováni z jejich pohledu časově i odborně náročným školením. Z řad některých starostů zaznívají názory, že pro jednotky kategorie JPO V by měla být náročnost podstatně snížena, což se však s největší pravděpodobností

nestane a jednotky budou zřejmě dále rušeny, jelikož s nedostatečným počtem nových nebo mladých členů se potýkají téměř všechny jednotky obcí oslovených starostů. Nedostatek členů jednotek by taky byl jediný důvod, proč by starostové byli nuceni své jednotky zrušit. V zájmu ochrany života, zdraví a majetku je vcelku logické, že je na hasiče jednotek vyvíjen tlak na jejich odbornost i zdravotní způsobilost a nelze ze strany vedení HZS ČR očekávat nějaké ústupky, čehož si je většina starostů vědoma.

Problém, který si každý nemusí uvědomovat je, že JPO V musí mít minimální počet 9 členů, a to při počtu obyvatel obcí, kde rozhovory byly pořizovány, je dosti vysoký. Je třeba si uvědomit, že většina obcí nedosahuje ani 100 obyvatel a přestože by starosta obce, nebo velitel jednotky rádi oslovili, nebo motivovali nové členy, problém u takto malých obcí je, že není koho. Toto bylo v daných rozhovorech dosti opakující. Odliv mladých lidí z venkova nadále trvá a starostové s tím bojují budováním stavebních parcel pro domy, aby tak v obci mladé lidi udrželi, nebo přilákali nové. A jestliže budou starostové nadále ke svým jednotkám ve většině případů nakloněni, tak jako ti oslovení, bude toto klíčové pro udržení jednotek kategorie JPO V na takto malých obcích.

Autor bakalářské práce je také starosta malé obce i velitel JSDHO, ačkoliv samozřejmě na otázky v příložených rozhovorech neodpovídal, tak s většinou starostů souhlasí a jeho případné odpovědi by s jejich korespondovaly. Určitě je stále co zlepšovat, a to především v komunikaci s občany, členy jednotek a jejich veliteli, aby i v rámci tak malých obcí dokázali přesvědčit těch několik málo lidí ke vstupu do jednotek svých obcí. A kterak může pomoci stát? Snížením nároků na odbornost nebo zdraví členů patrně nikoliv, otázkou však je, zdali by snížení minimálního počtu členů jednotek kategorie JPO V z 9 kupříkladu na 6, mohlo nemalý počet jednotek udržet v akceschopnosti. Autor práce se domnívá, že toto by mohlo být nemalou pomocí starostům při zřizování jejich jednotek. Vzhledem k výše položené otázce by tato bakalářská práce mohla být přínosem pro metodiky ze stran GŘ HZS ČR a další odborné veřejnosti. Stejně tak může být nápomocná starostům obcí, kteří by tak mohli čerpat z mnoha odpovědí svých kolegů a pomoci jim třeba i k další motivaci ke zřizování a udržení akceschopnosti svých jednotek sboru dobrovolných hasičů.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. ČÍŽEK F. *Filosofie, metodologie, věda*. Praha: Svoboda, 1969, 493 s. ISBN neuvedeno
2. DOBROVOLNÍ HASIČI VE STŘEDOČESKÉM KRAJI. *Historie a současnost*. Praha: Středočeský kraj, 2016. 608 s. ISBN 978-80-904864-8-5
3. HANUŠKA, Z. *Organizace jednotek požární ochrany*. 2., aktualizované vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2008. 116 s. ISBN 978-80-7385-035-7.
4. HANUŠKA Z. *Plošné rozmístění sil a prostředků jednotek požární ochrany v ČR*, Ostrava: Sdružení bezpečnostního inženýrství, 2006, 10 s. ISBN 80-86634-02-7.
5. JANATA, J, V. HLADÍK, T. KOZÁK. *Požáry v českých zemích*. Praha: Professional Publishing, 2009. 99 s. ISBN 978-80-86946-96-2.
6. KOLEKTIV AUTORŮ. *Zkušenosti z povodní v České republice a sousedních zemích: Floods-related experience in the Czech Republic and neighboring countries : monografie*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2018. 334 s. ISBN 978-80-7251-490-8.
7. MARTÍNEK, B., V. ADAMEC a Z. HANUŠKA. *Řešení mimořádných událostí a krizových situací: příručka pro starosty obcí a referenty prevence Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska*. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2006. 28 s. ISBN 80-86640-64-7.
8. MAŘÍK J. *Hasičská kronika okresu Benešov*. Sedlčany: Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska okresu Benešov, 1999. 387 s. ISBN není uvedeno.
9. NITRA, J. *Pompiéři, požárníci, hasiči: dějiny českého hasičství*. 2. vydání. Praha: Stanislav Juhaňák - Triton, 2021. 382 s. ISBN 978-80-7553-848-2.
10. SKALSKÁ, K., Z. HANUŠKA a M. DUBSKÝ. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana: modul I*. Praha: MV - Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. 53 s. ISBN 978-80-86640-59-4.
11. SMETANA, M., D. KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. 134 s. ISBN 978-80-7368-337-5.

12. SZASZO, Z. *Stručná historie profesionální požární ochrany v českých zemích*. Vydání první. Praha: MV –generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. 306 s. ISBN 978-80-86640-60-0
13. ŠENOVSKÝ, M., V. ADAMEC, Z. HANUŠKA, *Integrovaný záchranný systém*. 2. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007. 157 s. ISBN 978-80-7385-007-4.
14. VALÁŠEK, J., F. KOVÁŘÍK. *Krizové řízení při nevojenských krizových situacích: účelová publikace pro krizové řízení*. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2008. 48 s. ISBN 978-80-86640-93-8.
15. VILÁŠEK, J., M, FIALA a D. VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum, 2014. 189 s. ISBN 978-80-246-2477-8.

Elektronické zdroje

1. HZS HMP. *Historie požární ochrany* [online], Praha: Historie požární ochrany, 2022 [cit. 2022-02-02]. Dostupné z www: <https://bezpecnost.praha.eu/clanky/historie-pozarni-ochrany>
2. JAHODÁŘOVÁ L. *Chráněnci svatého Floriána: První hasičský sbor v Evropě zřídil Napoleon* [online], Praha: Stoplusjednička, 2019 [cit. 2022-02-02]. Dostupné z WWW: <https://www.stoplusjednicka.cz/chranenci-svateho-floriana-prvni-hasicsky-sbor-v-evrope-zridil-napoleon>
- 3.
4. SH ČMS. *Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska: DH* [online]. 2023 [citace 2023-02-01]. Dostupné na WWW: <https://www.dh.cz/>
5. FOJTÍK, R. *Technická připravenost* [online], Brno: Technická připravenost, 2010 [cit. 2023-1-27]. Dostupné z WWW: <https://pozarniochrana.netstranky.cz/temata/46jednotkapozarniochrany/technicka-pripravenost.html>
6. MV-GŘ HZS ČR *Jednotky požární ochrany* [online], Praha: GŘ HZS ČR, 2009 [cit. 2023-26-1]. Dostupné z WWW: <https://www.hzscr.cz/clanek/hzs-kraje-vysocina-menu-jednotky-pozarni-ochrany-jednotky-po-jednotky-po.aspx>

7. FOJTÍK, R. 15 Postavení a působnost orgánů [online], Brno: Postavení a působnost orgánů, 2010 [cit. 2023-1-29]. Dostupné z WWW: <https://pozarniochrana.netstranky.cz/temata/46-jednotka-pozarni-ochrany.html>.
<https://pozarniochrana.netstranky.cz/temata/15-postaveni-a-pusobnost-organu.html>
8. MIMISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR *Správní uspořádání ČR* [online], Praha: Správní uspořádání ČR, 2022 [cit. 2022-01-29]. Dostupné z WWW: <https://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp>
9. SDRUŽENÍ MÍSTNÍ SAMOSPRÁVY. *Rukověť starosty* [online], Praha: Sdružení místní samosprávy, 2022, [cit. 2023-01-30]. Dostupné z WWW: <https://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/39-obecni-urad/>
10. DH. *Preventivně výchovná činnost* [online], Praha, 2023, Úsek ochrany obyvatelstva [cit.2023-02-04]. Dostupné z WWW: <https://www.dh.cz/index.php/usek-ochrany-obyvatelstva/preventivne-vychovna-činnost>
11. DH. *Vzdělávání* [online], Praha, 2020, Hasík CZ [cit. 2023-02-05] Dostupné z WWW:<https://www.vzdelavanidh.cz/publicCourse?id=59&head=123&subhead=303>
12. MV-GŘ HZS ČR. *Odborná příprava JPO V.* [online], Praha: MV-GŘ HZS ČR, 2021 [cit. 2023-02-05]. Dostupné z WWW: <https://www.hzscr.cz/clanek/odborna-priprava-v-jpo.aspx>

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. STANOVY Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska ve znění přijatém III. řádným sjezdem, konaným ve dnech 2. a 3. července 2005 v Klatovech, ve znění změn přijatých Shromážděním starostů OSH dne 14. dubna 2012, 17. října 2014, ve znění změn přijatých Shromážděním starostů OSH dne 22. dubna 2017, ve znění změn přijatých rozhodnutím Mimořádného shromáždění starostů per rollam dne 15. prosince 2020 a ve znění změn přijatých VI. sjezdem SH ČMS dne 9. července 2021.
2. ČESKO. Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, 2001. In: . Praha, Sbírka zákonů, ročník 2001, částka 95
3. ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 133/1985 Sb., Zákon České národní rady o požární ochraně, 1985. In: . Praha: Sbírka zákonů, ročník 1985, částka 34
4. ČESKO. Sbírka interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR, In: . Praha: Sbírka zákonů, ročník 2014, částka 3
5. ČESKO. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. 2000. In: . Praha: Sbírka zákonů, ročník 2000, částka 73.
6. ČESKO. Nařízení vlády č. 108/1994 Sb., nařízení vlády, kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony, In: . Praha: Sbírka zákonů, ročník 1994, částka 35
7. ČESKO. Nařízení vlády č. 172/2001 Sb. k provedení zákona o požární ochraně, 2001. In: . Praha: Sbírka zákonů, ročník 2001
8. ČESKO. Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru ČR, kterým se stanovují normy znalostí hasičů, Sbírka interního aktu řízení GŘ HZS ČR, Praha, ročník 2013, částka 54
9. ČESKO. Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky k odborné přípravě a odborné způsobilosti členů jednotek SDH obcí a jednotek SDH podniků, Sbírka interního aktu řízení GŘ HZS ČR, Praha, ročník 2014, částka 3
10. ČESKO. Nařízení vlády č. 352/2003 Sb. o posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců jednotek hasičských záchranných sborů podniků a členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí nebo podniků, 2003, in: . Praha, ročník 2003, částka 117

Seznam zkratek

SPD – státní požární dozor

PO – požární ochrana

ČSPO – Československý svaz požární ochrany

ČSSR – Československá socialistická republika

ČNR – Česká národní rada

SDH – sbor dobrovolných hasičů

SH ČMS – Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska

JSDHO – jednotka sboru dobrovolných hasičů obce

JPO – jednotka požární ochrany

HZS ČR – Hasičský záchranný sbor České republiky

GŘ HZS – Generální ředitelství hasičského záchranného sboru

MV – Ministerstvo vnitra

OPIS – operační a informační středisko

BOZP - bezpečnost a ochrana zdraví při práci

IZS – integrovaný záchranný systém

JSDHP – jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku

SIAŘ – sbírka interních aktů řízení

Seznam tabulek a grafů

1. Tabulka č. 1: Základní početní stavy členů jednotky SDH obce⁸⁵
2. Tabulka č. 2: Základní tabulka plošného pokrytí⁸⁶
3. Tabulka č. 3: Doba trvání odborné přípravy⁸⁷

---

⁸⁵ ČESKO. Základní početní stavy členů jednotky SDH obce, příloha č. 1 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, 2001, In: . Praha: Sbírka zákonů, ročník 2001, částka 95

⁸⁶ ČESKOSLOVENSKO. Základní tabulka plošného pokrytí, příloha zákona č. 133/1985 Sb., Zákon České národní rady o požární ochraně, 1985. In: . Praha: Sbírka zákonů, ročník 1985, částka 34

⁸⁷ ČESKO. Článek 4, Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky k odborné přípravě a odborné způsobilosti členů jednotek SDH obcí a jednotek SDH podniků, Sbírka interního aktu řízení GŘ HZS ČR, Praha, ročník 2014, částka 3

Seznam příloh

- I. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 1
- II. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 2
- III. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 3
- IV. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 4
- V. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 5
- VI. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 6
- VII. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 7
- VIII. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 8
- IX. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 9
- X. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 10
- XI. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 11
- XII. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 12

Přílohy

I. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 1

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.

Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

Jméno a příjmení studenta: Radek Vorel, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Polostrukturovaný rozhovor v rámci vypracování bakalářské práce na téma:

Jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí a jejich činnost

Hlavní cíl: Zjistit postoje starostů obcí ke zřizování a provozování akceschopné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, kategorie jednotky požární ochrany V.

STAROSTA č. 1

1. Jaký je váš vztah k jednotce SDH obce? Jak vnímáte potřebu JPO V. ve vaší obci?

Jsmo velmi malá obec. Dle ČSÚ je zde 60 obyvatel, z toho 6 na ohlašovně. Demograficky jsme jedna z nejstarších obcí v regionu. Většina aktivních občanů je zapojena do činnosti obce. Členové jednotky jsou samozřejmě členy SDH. Z tohoto je zřejmé, že moje podpora je zaměřena na oba subjekty. Se starostou SDH mám dobré vztahy (je to i člen zastupitelstva) a s velitelem mám vztahy standardní. JSDH je jedinou silou pro poskytnutí technické pomoci v obci, kterou můžeme přímo ovlivnit. Vztahy bych hodnotil jako nadstandardní a jednotku jako potřebnou.

2. Kolik obyvatel má vaše obec?

60

3. Bydlíte v obci od narození, nebo jste se přistěhoval/a? Jak dlouho zde bydlíte?

V obci bydlím od roku 1985, přistěhoval jsem se.

4. Má vaše obec zřízenou jednotku SDH obce?

Ano, má.

5. Kolik členů čítá SDH ve vaší obci? A kolik členů tvoří jednotku SDH obce?

SDH má 30 členů, z nich mnozí ve vsi nebydlí, anebo jsou již mimo aktivní věk.

JSDHO má 6 členů.

Víte, že JPO má mít minimálně členů 9? Ano, vím, ale víc není ochotných.

6. V případě že nemáte svoji jednotku, za jakou částku máte nasmlouvanou jednotku z jiné obce?

7. Proč nedržíte svoji jednotku? Finanční náročnost/málo aktivních hasičů/neochota členů se školit a vzdělávat/nedostatečná technika/malá podpora státu?

8. Jaké důvody vás vedou k tomu, že máte vlastní jednotku místo smlouvy s jinou obcí? Dostatek financí v rozpočtu obce/pokračování v odkazu zakládajících členů/dostatek aktivních hasičů/ochota hasičů školit se a vzdělávat /využití jednotky pro jiné potřeby obce/užší spolupráce s hasiči z řad místních občanů?

Činnost JSDH se prolíná s činností SDH. Obec v minulosti zajistila lepší vybavení JSDH a SDH nákupem techniky (zásahové čerpadlo TOHATSU – obsluha min. 2 lidí, LADA NIVA jako zásahové vozidlo, přívěsný vozík s vybavením k zásahu, kalové čerpadlo, přenosné čerpadlo, motorová pila, zemní vrták atp.) a vybavením – zásahové montérky, přilby, boty i pro vybrané členy SDH, kteří nejsou členy JSDH. Slavnostní uniformy, opět pro SDH i JSDH. Podle mého názoru je SDH a JSDH součástí tradice obce, podílí se na hospodaření obce, pomáhá obci a je nedílnou součástí rurálního prostoru. Prostředky pro JSDH (refundace mezd, zásahová technika a její provoz, uskladnění techniky) není rozpočtově významný náklad. Činnost JSDHO podporujeme v úzké spolupráci při dotačních aktivitách obce, kdy JSDHO provádí práce, které je schopna zajistit. Hasiči jsou nejvýznamnější dobrovolnou aktivitou v obci a bez jejich činnosti by samosprávné činnosti obce byly, když ne nemožné, pak alespoň velmi složité.

9. Jaký rozpočet vynakládá obec na SDH a kolik na chod samotné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce?

Pro JSDHO cca 15 000/rok. Pro SDH 10 000/rok

10. Zasahuje chod JSDHO citelně do rozpočtu obce? Dokážete sdělit, kolika procenty se podílí náklady v rozpočtu obce?

Rozpočet na straně příjmů a výdajů je pro rok 2023 2,2 mil. Kč, Plánované výdaje jsou 25 000/rok

11. Má držení JSDHO podporu všech zastupitelů?

Pokud vím, pak ano

12. Kolik je členů JSDHO z kolikačlenného zastupitelstva vaší obce? Vy osobně jste členem jednotky?

Jediným, kdo není členem SDH v 7 členném zastupitelstvu jsem já. V současné době je pouze jeden člen zastupitelstva v JSDH.

13. Čerpali jste v posledních 5 letech dotace na chod jednotky? Jestliže ano, co jste pořizovali? V případě, že ano, byly dotace krajské, státní, nebo z jiných zdrojů?
Ne

14. Co byste v dané problematice změnili? Co vás, nebo členy jednotky v současné době nejvíce trápí?

Legislativa dává dostatečný prostor pro chod jednotky JSDHO – JPO V. Největším problémem je věková struktura hasičů a jejich ochota k dalšímu profesnímu růstu (školení, vzdělávání).

15. Kolik zásahů měla vaše nebo nasmlouvaná jednotka ve vaší obci za posledních 5 let? Přijde Vám počet zásahů adekvátní k vynaloženým výdajům? A mělo by se vůbec takto k dané problematice přistupovat? (myšleno ekonomicky)

Zásahy jsme měli dva. Z čistě ekonomického hlediska to samozřejmě nedává smysl. Do rozhodování je však potřeba zapojit všechna kritéria, jako sounáležitost k obci, operativní pomoc, prestiž u okolních obcí, zachování tradic atd.

16. V případě, že nemáte zřízenou JSDHO, domníváte se, že v budoucnu by mohla být ještě ve vaší obci zřízena? Co by se muselo změnit, aby v budoucnu k tomuto mohlo dojít? Nebo naopak, bylo by pro obec přípustné uzavřít smlouvu?

Je potřeba přivést do jednotky mladé lidi, kteří budou ochotní se školit. Problém je, že někteří mladí z řad SDH do obce dojíždějí na rekreaci a z tohoto důvodu nejsou pro jednotku vhodní. Jestliže by se v průběhu dalších let nepodařilo navýšit nebo udržet početní stav, asi by zrušení jednotky bylo nevyhnutelné.

17. Jak byste závěrem shrnuli spokojenost, či nespokojenost se stavem a fungováním Vaší jednotky, popř. jednotky nasmlouvané? Jaká řešení navrhuje, aby vzájemná spokojenost trvala nadále, či jaká řešení navrhuje, aby zavládla spokojenost.

Definoval bych to jako dosažení maximálně možného fungování a spolupráce. Aby vše fungovalo nadále, musí být dostatek lidí a ochotných školit se.

II. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 2

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.

Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

Jméno a příjmení studenta: Radek Vorel, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Polostrukturovaný rozhovor v rámci vypracování bakalářské práce na téma:

Jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí a jejich činnost

STAROSTA č. 2

Hlavní cíl: Zjistit postoje starostů obcí ke zřizování a provozování akceschopné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, kategorie jednotky požární ochrany V.

1. Jaký je váš vztah k jednotce SDH obce? Jak vnímáte potřebu JPO V. ve vaší obci?

Jednotku JPO nemáme. Potřebu již příliš nevnímám, ale nejsem zásadně proti možnému zřízení, kdyby k tomu byli lidé.

2. Kolik obyvatel má vaše obec?

Obec má 7 katastrálních území, celkem 600 obyvatel

3. Bydlíte v obci od narození, nebo jste se přistěhoval/a? Jak dlouho zde bydlíte?

Přistěhoval jsem se v roce 1974

4. Má vaše obec zřízenou jednotku SDH obce?

NE

5. Kolik členů čítá SDH ve vaší obci? A kolik členů tvoří jednotku SDH obce?

Jak jsem řekl, máme 7 kat. území a 5 SDH každý sbor má zhruba okolo 25 členů.

6. V případě že ne, za jakou částku máte nasmlouvanou jednotku z jiné obce?

15.00 Kč ročně

7. Proč nedržíte svoji jednotku? Finanční náročnost/málo aktivních hasičů/neochota členů se školit a vzdělávat/nedostatečná technika/malá podpora státu.

Do současné doby nevznikl zájem o zřízení jednotky obce z důvodů malé aktivity občanů a hlavně případné nedosažitelnosti v době požáru s ohledem na to, že spousta členů je zaměstnána mimo dosah obce.

8. Jaké důvody vás vedou k tomu, že máte vlastní jednotku místo smlouvy s jinou obcí? Dostatek financí v rozpočtu obce/pokračování v odkazu zakládajících členů/dostatek aktivních hasičů/ochota hasičů školit se a vzdělávat /využití jednotky pro jiné potřeby obce/užší spolupráce s hasiči z řad místních občanů.

9. Jaký rozpočet vynakládá obec na SDH a kolik na chod samotné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce?

S ohledem na to že máme 5 sborů SDH vynakládáme poměrně hodně prostředků na udržitelnost těchto sborů. Ročně okolo 80.00,- Kč.

10. Zasahuje chod JSDHO citelně do rozpočtu obce? Dokážete sdělit, kolika procenty se podílí náklady v rozpočtu obce?

11. Má držení JSDHO podporu všech zastupitelů?

12. Kolik je členů JSDHO z kolikačlenného zastupitelstva vaší obce? Vy osobně jste členem jednotky?

13. Čerpali jste v posledních 5 letech dotace na chod jednotky? Jestliže ano, co jste pořizovali? V případě, že ano, byly dotace krajské, státní, nebo z jiných zdrojů?

14. Co byste v dané problematice změnili? Co vás, nebo členy jednotky v současné době nejvíce trápí?

15. Kolik zásahů měla vaše nebo nasmlouvaná jednotka ve vaší obci za posledních 5 let? Přijde Vám počet zásahů adekvátní k vynaloženým výdajům? A mělo by se vůbec takto k dané problematice přistupovat? (myšleno ekonomicky)
2

16. V případě, že nemáte zřízenou JSDHO, domníváte se, že v budoucnu by mohla být ještě ve vaší obci zřízena? Co by se muselo změnit, aby v budoucnu k tomuto mohlo dojít? Nebo naopak, bylo by pro obec přípustné uzavřít smlouvu? Pokud bude aktivita občanů pro zřízení jednotky obce Loket, rád s tím budu pomáhat a budu vznik jednotky podporovat.

17. Jak byste závěrem shrnuli spokojenost, či nespokojenost se stavem a fungováním Vaší jednotky, popř. jednotky nasmlouvané? Jaká řešení navrhuje, aby vzájemná spokojenost trvala nadále, či jaká řešení navrhuje, aby zavládla spokojenost.

Vzhledem k tomu, že u nás nasmlouvaná jednotka zasahovala jen dvakrát, nijak zvlášť s velitelem nekomunikují a nemohu tak o spokojenosti nebo nespokojenosti ani hovořit. Ale beru tento rozhovor jako podnět, ke znovu oslovení hasičů, zda by neměli zájem o zřízení jednotky, potažmo k lepší komunikaci s velitelem nasmlouvané jednotky.

III. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 3

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice**

Jméno a příjmení studenta: Radek Vorel, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Polostrukturovaný rozhovor v rámci vypracování bakalářské práce na téma:

Jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí a jejich činnost

STAROSTA č. 3

Hlavní cíl: Zjistit postoje starostů obcí ke zřízení a provozování akceschopné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, kategorie jednotky požární ochrany V.

1. Jaký je váš vztah k jednotce SDH obce? Jak vnímáte potřebu JPO V. ve vaší obci?

V dnešní době profesionálních hasičských výjezdových skupin nemá JPO V. v naší obci velké uplatnění a je využívána spíše k technické pomoci. K jednotce mám vztah jako starosta obce spíš formální, určité ne nadstandardní nebo vřelý.

2. Kolik obyvatel má vaše obec?

85

3. Bydlíte v obci od narození, nebo jste se přistěhoval/a? Jak dlouho zde bydlíte?

Ano, od narození. 36 let

4. Má vaše obec zřízenou jednotku SDH obce?

ANO

5. Kolik členů čítá SDH ve vaší obci? A kolik členů tvoří jednotku SDH obce?

25 členů, 9 členů jednotka

6. V případě že nemáte svoji jednotku, za jakou částku máte nasmlouvanou jednotku z jiné obce?

7. Proč nadržíte svoji jednotku? Finanční náročnost/málo aktivních hasičů/neochota členů se školit a vzdělávat/nedostatečná technika/malá podpora státu?

8. Jaké důvody vás vedou k tomu, že máte vlastní jednotku místo smlouvy s jinou obcí? Dostatek financí v rozpočtu obce/pokračování v odkazu zakládajících členů/dostatek aktivních hasičů/ochota hasičů školit se a vzdělávat /využití jednotky pro jiné potřeby obce/užší spolupráce s hasiči z řad místních občanů.

Vlastní jednotka je držena už silou vůle a smlouva s jinou obcí je nevyhnutelná. Mladší ročníky nemají zájem vstupovat do SDH. Akceschopnost jednotky se tedy nenechá udržet.

9. Jaký rozpočet vynakládá obec na SDH a kolik na chod samotné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce?

20 000 Kč/rok. Někdy více pro SDH, někdy více pro jednotku.

10. Zasahuje chod JSDHO citelně do rozpočtu obce? Dokážete sdělit, kolika procenty se podílí náklady v rozpočtu obce?

Nezasahuje, jedná se asi o 1% rozpočtu obce.

11. Má držení JSDHO podporu všech zastupitelů?

Zatím ano, ale jak jsem uvedl, nevidíme to do budoucna dobře.

12. Kolik je členů JSDHO z kolikačlenného zastupitelstva vaší obce? Vy osobně jste členem jednotky?

Ano, členů ZO je 7 a z toho 5 členů JSDHO

13. Čerpali jste v posledních 5 letech dotace na chod jednotky? Jestliže ano, co jste pořizovali? V případě, že ano, byly dotace krajské, státní, nebo z jiných zdrojů?

NE

14. Co byste v dané problematice změnili? Co vás, nebo členy jednotky v současné době nejvíce trápí?

Ubývající členská základna, nedostatek novým mladých členů.

15. Kolik zásahů měla vaše nebo nasmlouvaná jednotka ve vaší obci za posledních 5 let? Přijde Vám počet zásahů adekvátní k vynaloženým výdajům? A mělo by se vůbec takto k dané problematice přistupovat? (myšleno ekonomicky)

1 zásah, SDH nemá ekonomický význam pro obec. Jednotka se drží z důvodu založení našich předků a kulturní činnost v obci.

16. V případě, že nemáte zřízenou JSDHO, domníváte se, že v budoucnu by mohla být ještě ve vaší obci zřízena? Co by se muselo změnit, aby v budoucnu k tomuto mohlo dojít? Nebo naopak, bylo by pro obec přípustné uzavřít smlouvu?

Jak už jsem uvedl, spíš se blížíme k uzavření smlouvy pro nedostatek členů.

17. Jak byste závěrem shrnuli spokojenost, či nespokojenost se stavem a fungováním Vaší jednotky, popř. jednotky nasmlouvané? Jaká řešení navrhuje, aby vzájemná spokojenost trvala nadále, či jaká řešení navrhuje, aby zavládla spokojenost.

Nábor nových členů, větší propagace v rámci okrsku. Současný trend spíše ukončí činnost jednotlivých JSDH v malých obcích. Nejsem spokojený.

IV. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 4

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice**

Jméno a příjmení studenta: Radek Vorel, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

**Polostrukturovaný rozhovor v rámci vypracování bakalářské práce na
téma:**

**Jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí a jejich činnost
STAROSTA č. 4**

Hlavní cíl: Zjistit postoje starostů obcí ke zřizování a provozování akceschopné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, kategorie jednotky požární ochrany V.

1. Jaký je váš vztah k jednotce SDH obce? Jak vnímáte potřebu JPO V. ve vaší obci?

Jednotku nemáme. Jako potřebnou ji už nevnímám, ale kdyby byla ze strany občanů ochota a snaha jednotku obnovit, nebyla bych proti.

2. Kolik obyvatel má vaše obec?

60 obyvatel.

3. Bydlíte v obci od narození, nebo jste se přistěhoval/a? Jak dlouho zde bydlíte?

Přistěhovala jsem se před 37 roky.

4. Má vaše obec zřízenou jednotku SDH obce?

Ne

5. Kolik členů čítá SDH ve vaší obci? A kolik členů tvoří jednotku SDH obce?

22 členů čítá náš sbor

6. V případě že nemáte zřízenou jednotku, za jakou částku máte nasmlouvanou jednotku z jiné obce?

12 000 Kč ročně

7. Proč nedržíte svoji jednotku? Finanční náročnost/málo aktivních hasičů/neochota členů se školit a vzdělávat/nedostatečná technika/malá podpora státu?

V obci JSDHO byla zrušena v roce 2021 z důvodu malého počtu členů, neplnění kvalifikačních požadavků, neochota členů se školit.

8. Jaké důvody vás vedou k tomu, že máte vlastní jednotku místo smlouvy s jinou obcí? Dostatek financí v rozpočtu obce/pokračování v odkazu zakládajících členů/dostatek aktivních hasičů/ochota hasičů školit se a vzdělávat /využití jednotky pro jiné potřeby obce/užší spolupráce s hasiči z řad místních občanů.

9. Jaký rozpočet vynakládá obec na SDH a kolik na chod samotné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce?

Letos je rozpočet 50 000 Kč na opravu budovy.

10. Zasahuje chod JSDHO citelně do rozpočtu obce? Dokážete sdělit, kolika procenty se podílí náklady v rozpočtu obce?

11. Má držení JSDHO podporu všech zastupitelů?

12. Kolik je členů JSDHO z kolikačlenného zastupitelstva vaší obce? Vy osobně jste členem jednotky?

13. Čerpali jste v posledních 5 letech dotace na chod jednotky? Jestliže ano, co jste pořizovali? V případě, že ano, byly dotace krajské, státní, nebo z jiných zdrojů?

14. Co byste v dané problematice změnili? Co vás, nebo členy jednotky v současné době nejvíce trápí?

15. Kolik zásahů měla vaše nebo nasmlouvaná jednotka ve vaší obci za posledních 5 let? Přijde Vám počet zásahů adekvátní k vynaloženým výdajům? A mělo by se vůbec takto k dané problematice přistupovat? (myšleno ekonomicky)

2 zásahy

16. V případě, že nemáte zřízenou JSDHO, domníváte se, že v budoucnu by mohla být ještě ve vaší obci zřízena? Co by se muselo změnit, aby v budoucnu k tomuto mohlo dojít? Nebo naopak, bylo by pro obec přípustné uzavřít smlouvu?

Myslím, že zřízena nebude pro malý počet mladých členů. Toto je jedna z věcí, která když se zruší, tak se těžko obnoví, bohužel.

17. Jak byste závěrem shrnuli spokojenost, či nespokojenost se stavem a fungováním Vaší jednotky, popř. jednotky nasmlouvané? Jaká řešení navrhuje, aby vzájemná spokojenost trvala nadále, či jaká řešení navrhuje, aby zavládla spokojenost.

Nasmlouvaná jednotka u nás zasahovala dvakrát, vše proběhlo v pořádku. Jednotku vlastní nemáme, tak nic nenavrhuji.

V. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 5

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.

Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

Jméno a příjmení studenta: Radek Vorel, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Polostrukturovaný rozhovor v rámci vypracování bakalářské práce na téma:

Jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí a jejich činnost

STAROSTA č. 5

Hlavní cíl: Zjistit postoje starostů obcí ke zřizování a provozování akceschopné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, kategorie jednotky požární ochrany V.

1. Jaký je váš vztah k jednotce SDH obce? Jak vnímáte potřebu JPO V. ve vaší obci?

Kladný, jsem velitelem jednotky a zároveň z pozice starosty obce i zřizovatelem. Jednotka je pro obec přínosem.

2. Kolik obyvatel má vaše obec?

64

3. Bydlíte v obci od narození, nebo jste se přistěhoval/a? Jak dlouho zde bydlíte?

Ano bydlím v obci od narození, 50let.

4. Má vaše obec zřízenou jednotku SDH obce?

Ano má

5. Kolik členů čítá SDH ve vaší obci? A kolik členů tvoří jednotku SDH obce?

Sbor čítá 33 členů. Jednotka 10 členů.

6. V případě že nemáte jednotku vlastní, za jakou částku máte nasmlouvanou jednotku z jiné obce?

7. Proč nedržíte svoji jednotku? Finanční náročnost/málo aktivních hasičů/neochota členů se školit a vzdělávat/nedostatečná technika/malá podpora státu?

8. Jaké důvody vás vedou k tomu, že máte vlastní jednotku místo smlouvy s jinou obcí? Dostatek financí v rozpočtu obce/pokračování v odkazu zakládajících členů/dostatek aktivních hasičů/ochota hasičů školit se a vzdělávat /využití jednotky pro jiné potřeby obce/užší spolupráce s hasiči z řad místních občanů.

Jednotku držíme z úcty k tradici. Jsme na periferii okresu i kraje, je dobře, když máme akceschopnou jednotku. I díky jednotce si jsou lidé blíží.

9. Jaký rozpočet vynakládá obec na SDH a kolik na chod samotné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce?

Obec rozpočtuje na každý rok 20 tis., nerozlišujeme jednotku nebo SDH. Dle potřeb jednotky pro JPOV dofinancujeme.

10. Zasahuje chod JSDHO citelně do rozpočtu obce? Dokážete sdělit, kolika procenty se podílí náklady v rozpočtu obce?

Nejedná se ani o jedno procento z rozpočtu obce, takže nezatěžuje.

11. Má držení JSDHO podporu všech zastupitelů?

Tak to tedy nemá, ale většina je pro podporu a držení jednotky.

12. Kolik je členů JSDHO z kolikačlenného zastupitelstva vaší obce? Vy osobně jste členem jednotky?

Zastupitelů je 6 z toho 5 hasičů z toho 4 v JPOV ano jsem členem...velitel

13. Čerpali jste v posledních 5 letech dotace na chod jednotky? Jestliže ano, co jste pořizovali? V případě, že ano, byly dotace krajské, státní, nebo z jiných zdrojů?

Ano, pořídili jsme DA pro jednotku a v současné době i hasící přívěs. Kombinace z ministerstva vnitra a kraje.

14. Co byste v dané problematice změnili? Co vás, nebo členy jednotky v současné době nejvíce trápí?

Komunikační systém jednotek středočeského kraje FIREPORT není státní.

15. Kolik zásahů měla vaše nebo nasmlouvaná jednotka ve vaší obci za posledních 5 let? Přijde Vám počet zásahů adekvátní k vynaloženým výdajům? A mělo by se vůbec takto k dané problematice přistupovat? (myšleno ekonomicky)

Měli jsme 5 událostí v našem okolí většinou doprava vody pro lesní požáry, spadlé stromy a námětové cvičení. Do rozpočtu to nijak nezasahuje. Uvítali bychom pravidelné dotace na obnovování vybavení výzbroje a výstroje.

16. V případě, že nemáte zřízenou JSDHO, domníváte se, že v budoucnu by mohla být ještě ve vaší obci zřízena? Co by se muselo změnit, aby v budoucnu k tomuto mohlo dojít? Nebo naopak, bylo by pro obec přípustné uzavřít smlouvu?

Dokud budu dělat starostu, troufám si tvrdit, že jednotka u nás stále bude.

17. Jak byste závěrem shrnuli spokojenost, či nespokojenost se stavem a fungováním Vaší jednotky, popř. jednotky nasmlouvané? Jaká řešení navrhuje, aby vzájemná spokojenost trvala nadále, či jaká řešení navrhuje, aby zavládla spokojenost.

Zlepšovat se dá vždy cokoli. Je potřeba lákat mladé. Z pozice starosty jsem rád, že jednotku máme. Spokojenost dobrá.

VI. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 6

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.

Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

Jméno a příjmení studenta: Radek Vorel, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Polostrukturovaný rozhovor v rámci vypracování bakalářské práce na téma:

Jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí a jejich činnost

STAROSTA č. 6

Hlavní cíl: Zjistit postoje starostů obcí ke zřizování a provozování akceschopné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, kategorie jednotky požární ochrany V.

1. Jaký je váš vztah k jednotce SDH obce? Jak vnímáte potřebu JPO V. ve vaší obci?

Vztah k SDH dobrý, obec SDH podporuje. JPO vnímána, tak že likviduje drobné škody a problémy okolo obce.

2. Kolik obyvatel má vaše obec?

Obec má 135 obyvatel.

3. Bydlíte v obci od narození, nebo jste se přistěhoval/a? Jak dlouho zde bydlíte?

V naší obci bydlím od narození, tedy 45 let.

4. Má vaše obec zřízenou jednotku SDH obce?

Obec má zřízenou JSDHO .

5. Kolik členů čítá SDH ve vaší obci? A kolik členů tvoří jednotku SDH obce?

SDH má okolo 45 členů včetně dětí. JPO V má 10 členů.

6. V případě že nemáte jednotku, za jakou částku máte nasmlouvanou jednotku z jiné obce?

7. Proč nedržíte svoji jednotku? Finanční náročnost/málo aktivních hasičů/neochota členů se školit a vzdělávat/nedostatečná technika/malá podpora státu?

8. Jaké důvody vás vedou k tomu, že máte vlastní jednotku místo smlouvy s jinou obcí? Dostatek financí v rozpočtu obce/pokračování v odkazu zakládajících členů/dostatek aktivních hasičů/ochota hasičů školit se a vzdělávat /využití jednotky pro jiné potřeby obce/užší spolupráce s hasiči z řad místních občanů.

Důvodem bylo kdysi dávno cca v roce 2008 čerpání dotací na zásahové obleky. Nyní v tomto pokračujeme. Ochota hasičů v naší obci je, i když proškolení je složitější. Dnes bohužel není naše JSDHO proškolená, ale pracují na odstranění těchto nedostatků. Obec s členy SDH a JSDHO spolupracuje v oblasti kultury, brigád pro obec atd. Členové JSDHO jsou převážná část spoluobčané obce, jen někteří jsou místní chalupáři, kteří jsou aktivní členové SDH.

9. Jaký rozpočet vynakládá obec na SDH a kolik na chod samotné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce?

V minulých letech to bylo opravdu málo. V minulém roce to pro JSDHO okolo 30.tis.. V roce 2023 to bude mnohem více z důvodu doškolení členů JSDHO. Předpoklad 70.tis.

10. Zasahuje chod JSDHO citelně do rozpočtu obce? Dokážete sdělit, kolika procenty se podílí náklady v rozpočtu obce?

Citelně snad ne, ale nějakou část z rozpočtu je nainvestováno do JSDHO. Dejme tomu 1 procento.

11. Má držení JSDHO podporu všech zastupitelů?

JSDHO má podporu většiny zastupitelstva.

12. Kolik je členů JSDHO z kolikačlenného zastupitelstva vaší obce? Vy osobně jste členem jednotky?

Obec má sedmičlenné zastupitelstvo a jeden člen je členem JSDHO.

13. Čerpali jste v posledních 5 letech dotace na chod jednotky? Jestliže ano, co jste pořizovali? V případě, že ano, byly dotace krajské, státní, nebo z jiných zdrojů?

Ano čerpali. Dotace jsme čerpali na hasičské auto a to ze Středočeského kraje a z Ministerstva Vnitra, dále jsme čerpali na vybavení – hasičské helmy a motorovou pilu, to jsme čerpali z AGROFERTU.

14. Co byste v dané problematice změnili? Co vás, nebo členy jednotky v současné době nejvíce trápí?

Tím, že si členové v letošním roce si dodělají požadující proškolení, tak jsem s chodem JSDHO spokojena. Ale i členové chápou nutnost školení. Uvědomuji si však, že je to pro ně časově náročné a nedostanou osvědčení za pouhou docházku.

15. Kolik zásahů měla vaše nebo nasmlouvaná jednotka ve vaší obci za posledních 5 let? Přijde Vám počet zásahů adekvátní k vynaloženým výdajům? A mělo by se vůbec takto k dané problematice přistupovat? (myšleno ekonomicky)

Tím, že máme dopravní vozidlo (hasičské auto teprve od konce roku 2020) provedla naše JSDHO cca 12 výjezdů

16. V případě, že nemáte zřízenou JSDHO, domníváte se, že v budoucnu by mohla být ještě ve vaší obci zřízena? Co by se muselo změnit, aby v budoucnu k tomuto mohlo dojít? Nebo naopak, bylo by pro obec přípustné uzavřít smlouvu?

Zřízenou jednotku máme a ráda bych ji ponechala a podporovala a doufám, že tomu tak bude i do budoucna.

17. Jak byste závěrem shrnuli spokojenost, či nespokojenost se stavem a fungováním Vaší jednotky, popř. jednotky nasmlouvané? Jaká řešení navrhuje, aby vzájemná spokojenost trvala nadále, či jaká řešení navrhuje, aby zavládla spokojenost.

S JSDHO pokud splní vše, na čem jsme se dohodli, hlavně, co se týče odbornosti a zaváží se, že odbornost budou následně obnovovat, budu spokojená. Dále je třeba neustále oslovovat mladé hasiče.

VII. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 7

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.

Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

Jméno a příjmení studenta: Radek Vorel, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Polostrukturovaný rozhovor v rámci vypracování bakalářské práce na téma:

Jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí a jejich činnost

STAROSTA č. 7

Hlavní cíl: Zjistit postoje starostů obcí ke zřizování a provozování akceschopné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, kategorie jednotky požární ochrany V.

1. Jaký je váš vztah k jednotce SDH obce? Jak vnímáte potřebu JPO V. ve vaší obci?

Podle mého názoru nemá JPO V v obci význam. Během případného požáru, který by nastal v pracovní době, nebude jednotka akceschopná, protože jsou její členové v zaměstnání. Navíc nemá jednotka zásahové obleky ani zásahové vozidlo. Sbor dobrovolných hasičů měl význam pouze v dobách před profesionalizací hasičského záchranného systému.

2. Kolik obyvatel má vaše obec?

69

3. Bydlíte v obci od narození, nebo jste se přistěhoval/a? Jak dlouho zde bydlíte?

Od narození, 35 let

4. Má vaše obec zřízenou jednotku SDH obce?

Ano

5. Kolik členů čítá SDH ve vaší obci? A kolik členů tvoří jednotku SDH obce?

Členů SDH je celkem 18. Jednotku tvoří 7 z těchto členů. Víte, že minimální počet členů JPO V. je 9? Ano, vím, ale víc není ochotno v jednotce být. Další z důvodu, proč jednotka bude asi zrušena.

6. V případě že nemáte jednotku svojí, za jakou částku máte nasmlouvanou jednotku z jiné obce?

7. Proč nedržíte svoji jednotku? Finanční náročnost/málo aktivních hasičů/neochota členů se školit a vzdělávat/nedostatečná technika/malá podpora státu?

8. Jaké důvody vás vedou k tomu, že máte vlastní jednotku místo smlouvy s jinou obcí? Dostatek financí v rozpočtu obce/pokračování v odkazu zakládajících členů/dostatek aktivních hasičů/ochota hasičů školit se a vzdělávat /využití jednotky pro jiné potřeby obce/užší spolupráce s hasiči z řad místních občanů.

Školení máme propadlá a čekáme, až nám bude jednotka zrušena. Potom si smluvně zřídíme požární ochranu u obce s kategorií JPO 3. Spolupráci máme již předjednanu.

9. Jaký rozpočet vynakládá obec na SDH a kolik na chod samotné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce?

Obec již na SDH ani na JSDHO žádné finance nevynakládá.

10. Zasahuje chod JSDHO citelně do rozpočtu obce? Dokážete sdělit, kolika procenty se podílí náklady v rozpočtu obce?

Obec JSDHO finančně nepodporuje.

11. Má držení JSDHO podporu všech zastupitelů?

Všichni členové zastupitelstva jsou členy SDH, ale jednotku už nepodporujeme.

12. Kolik je členů JSDHO z kolikačlenného zastupitelstva vaší obce? Vy osobně jste členem jednotky?

Všichni členové zastupitelstva jsou členy SDH, jednotku tvoří 4. Obec má 7 členů zastupitelstva.

13. Čerpali jste v posledních 5 letech dotace na chod jednotky? Jestliže ano, co jste pořizovali? V případě, že ano, byly dotace krajské, státní, nebo z jiných zdrojů?
Ne

14. Co byste v dané problematice změnili? Co vás, nebo členy jednotky v současné době nejvíce trápí?

Nutná školení a zdravotní prohlídky.

15. Kolik zásahů měla vaše nebo nasmlouvaná jednotka ve vaší obci za posledních 5 let? Přijde Vám počet zásahů adekvátní k vynaloženým výdajům? A mělo by se vůbec takto k dané problematice přistupovat? (myšleno ekonomicky)

Ve dvou případech místní JSDHO dohašovala spáleniště po těžbě dřeva.

16. V případě, že nemáte zřízenou JSDHO, domníváte se, že v budoucnu by mohla být ještě ve vaší obci zřízena? Co by se muselo změnit, aby v budoucnu k tomuto mohlo dojít? Nebo naopak, bylo by pro obec přípustné uzavřít smlouvu?

Jak už jsem uvedl, čekáme na realizaci sepsání smlouvy.

17. Jak byste závěrem shrnuli spokojenost, či nespokojenost se stavem a fungováním Vaší jednotky, popř. jednotky nasmlouvané? Jaká řešení navrhuje, aby vzájemná spokojenost trvala nadále, či jaká řešení navrhuje, aby zavládla spokojenost.

Pokud bude nadále povinností školení a zdravotní prohlídky pro JPO V, budeme nuceni jednotku zrušit. Na druhou stranu ubude obci starostí s udržováním a obnovou hasičské techniky.

VIII. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 8

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.

Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

Jméno a příjmení studenta: Radek Vorel, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Polostrukturovaný rozhovor v rámci vypracování bakalářské práce na téma:

Jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí a jejich činnost

STAROSTA č. 8

Hlavní cíl: Zjistit postoje starostů obcí ke zřizování a provozování akceschopné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, kategorie jednotky požární ochrany V.

1. Jaký je váš vztah k jednotce SDH obce? Jak vnímáte potřebu JPO V. ve vaší obci?

Vztah k jednotce mám kladný, a jelikož vykonávám i funkci velitele jednotky, tak jednotku vnímám velmi i závazně. Jednotku vnímám v obci jako potřebnou. Při jednom požáru v lese byl zásah odkázán jen naší jednotce, protože v okolí bylo dalších požárů více. Zásah jsme zvládli sami, už to svědčí o potřebě jednotky v obci.

2. Kolik obyvatel má vaše obec?

Obec má 70 obyvatel.

3. Bydlíte v obci od narození, nebo jste se přistěhoval/a? Jak dlouho zde bydlíte?

Ano, od narození. 37 let

4. Má vaše obec zřízenou jednotku SDH obce?

ANO

5. Kolik členů čítá SDH ve vaší obci? A kolik členů tvoří jednotku SDH obce?

SDH má 40 členů, jednotka 10 členů.

6. V případě že nemáte svoji jednotku, za jakou částku máte nasmlouvanou jednotku z jiné obce?

7. Proč nadržíte svoji jednotku? Finanční náročnost/málo aktivních hasičů/neochota členů se školit a vzdělávat/nedostatečná technika/malá podpora státu?

8. Jaké důvody vás vedou k tomu, že máte vlastní jednotku místo smlouvy s jinou obcí? Dostatek financí v rozpočtu obce/pokračování v odkazu zakládajících členů/dostatek aktivních hasičů/ochota hasičů školit se a vzdělávat /využití jednotky pro jiné potřeby obce/užší spolupráce s hasiči z řad místních občanů.

Jednotku držíme především z úcty k zakládajícím členům sboru a z tradice a samozřejmě k ochraně majetku, života a zdraví občanů. Dokud budou v obci lidé aktivní a ochotní v jednotce být, bude jednotka určitě stále fungovat. V minulosti byl problém s proškolením velitelů a strojníků, ale našlo se pět členů, kteří podstoupili třídní školení v Jánských Koupelích a nyní už další průběžné školení nebude tak náročné.

9. Jaký rozpočet vynakládá obec na SDH a kolik na chod samotné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce?

Na SDH je vynakládáno ročně 15.000,- Kč. Na jednotku také 15.000,- Kč.

10. Zasahuje chod JSDHO citelně do rozpočtu obce? Dokážete sdělit, kolika procenty se podílí náklady v rozpočtu obce?

Do rozpočtu obce citelně nezasahuje, nebude to ani procento z rozpočtu obce.

11. Má držení JSDHO podporu všech zastupitelů?

Ano

12. Kolik je členů JSDHO z kolikačlenného zastupitelstva vaší obce? Vy osobně jste členem jednotky?

Máme pětičlenné zastupitelstvo, všichni jsou v jednotce.

13. Čerpali jste v posledních 5 letech dotace na chod jednotky? Jestliže ano, co jste pořizovali? V případě, že ano, byly dotace krajské, státní, nebo z jiných zdrojů?

Ano, byl pořízen dopravní automobil s výraznou podporou MV ČR a kraje. Dále bylo z dotací MZe ČR pořízeno dovybavení jednotky a požární zbrojnice.

14. Co byste v dané problematice změnili? Co vás, nebo členy jednotky v současné době nejvíce trápí?

Myslím, že systém jako takový je nastaven dobře. Problém je spíš v čase, nescházíme se tak, jak bych si představoval.

15. Kolik zásahů měla vaše nebo nasmlouvaná jednotka ve vaší obci za posledních 5 let? Přejde Vám počet zásahů adekvátní k vynaloženým výdajům? A mělo by se vůbec takto k dané problematice přistupovat? (myšleno ekonomicky)

Měli jsme dva zásahy při požárech v lese. O jednom jsem se na začátku zmínil.

16. V případě, že nemáte zřízenou JSDHO, domníváte se, že v budoucnu by mohla být ještě ve vaší obci zřízena? Co by se muselo změnit, aby v budoucnu k tomuto mohlo dojít? Nebo naopak, bylo by pro obec přípustné uzavřít smlouvu?

Kdyby měla jednotka skončit, určitě by to bylo kvůli neochotě se dál proškolovat: strojníci, velitelé, obsluhy pilek.

17. Jak byste závěrem shrnuli spokojenost, či nespokojenost se stavem a fungováním Vaší jednotky, popř. jednotky nasmlouvané? Jaká řešení navrhuje, aby vzájemná spokojenost trvala nadále, či jaká řešení navrhuje, aby zavládla spokojenost.

Jak jsem zmínil, je třeba se nadále jednotce věnovat, a to i z řad členů jednotky. Přestože v rámci SDH je dost mladých hasičů, nedaří se je včlenit do JSDHO, ve svých 37 letech jsem nejmladší člen jednotky. Zatím fungujeme, ale bez mladých to nepůjde. Jinak jsem spokojený.

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.

Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

Jméno a příjmení studenta: Radek Vorel, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Polostrukturovaný rozhovor v rámci vypracování bakalářské práce na téma:

Jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí a jejich činnost

STAROSTA č. 9

Hlavní cíl: Zjistit postoje starostů obcí ke zřizování a provozování akceschopné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, kategorie jednotky požární ochrany V.

1. Jaký je váš vztah k jednotce SDH obce? Jak vnímáte potřebu JPO V. ve vaší obci?

Vztah k jednotce je určitě kladný a myslím, že je velmi důležité spoluvytvářet podmínky k ochraně života a zdraví občanů a majetku před požáry a při poskytování pomoci při živelních pohromách nebo jiných událostech, kde je v nebezpečí život, zdraví nebo majetek. Dále je dobré se snažit organizovat a podporovat výkon dobrovolnictví, vést mladé členy k rozvoji své osobnosti, úctě k vlasti a k přírodě.

2. Kolik obyvatel má vaše obec?

Naše obec čítá kolem 100 obyvatel.

3. Bydlíte v obci od narození, nebo jste se přistěhoval/a? Jak dlouho zde bydlíte?

Od narození zde nebydlím, ale máme tu nemovitost po mých prarodičích, děda byl celý život členem SDH. Bydlím zde 20 let.

4. Má vaše obec zřízenou jednotku SDH obce?

Ano má.

5. Kolik členů čítá SDH ve vaší obci? A kolik členů tvoří jednotku SDH obce?

Členů SDH máme 23 a jednotka SDH se skládá ze 13 členů.

6. V případě že nemáte svoji jednotku, za jakou částku máte nasmlouvanou jednotku z jiné obce?

7. Proč nedržíte svoji jednotku? Finanční náročnost/málo aktivních hasičů/neochota členů se školit a vzdělávat/nedostatečná technika/malá podpora státu?

8. Jaké důvody vás vedou k tomu, že máte vlastní jednotku místo smlouvy s jinou obcí? Dostatek financí v rozpočtu obce/pokračování v odkazu zakládajících členů/dostatek aktivních hasičů/ochota hasičů školit se a vzdělávat /využití jednotky pro jiné potřeby obce/užší spolupráce s hasiči z řad místních občanů.

Ano je to pokračování v odkazu zakládajících členů, letos slavíme 110 výročí založení SDH.

Mnoho lidí si představí, že je to pouze vesnická organizace, která pořádá zábavy a soutěže. Hlavní náplní JSDHO je plnění úkolů spojených s PO, ochranou obyvatel a majetku. Na místě požáru bývají dobrovolní hasiči jako první, ale odjíždějí poslední až po úplném dohašení požáru. Dobrovolní hasiči vyjíždí ale i k automobilovým nehodám, kde zůstávají také až do úplného konce, při povodních a záplavách zasahují po celou dobu a pak pomáhají obyvatelům vyklízet a sušit příbytky. Do jejich povinností např. také patří odstraňování spadlých stromů přes cestu, ale zároveň pomáhají v situacích, když se lidé nebo zvířata ocitnou v nouzi. O těchto pracovních postupech SDH nemá veřejnost moc ponětí, což je škoda. Všude se mluví, že zasahovali hasiči, nikoliv dobrovolní, kteří tuto činnost vykonávají při svém zaměstnání a za to jim patří velký dík.

9. Jaký rozpočet vynakládá obec na SDH a kolik na chod samotné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce?

Na SDH 10.000,- Kč ročně, a stejně tak zatím na chod jednotky.

10. Zasahuje chod JSDHO citelně do rozpočtu obce? Dokážete sdělit, kolika procenty se podílí náklady v rozpočtu obce?

Náklady obce byly v řádu tisíců, takže doposud zanedbatelné, nyní jsme pořídili nové auto a bude k němu potřeba také výbava, takže v letošním roce budeme pořizovat po domluvě s HZS Benešov 5 hasičských helem a rukavice za cca 55 000 Kč, takže se dostaneme na 3% z rozpočtu obce.

11. Má držení JSDHO podporu všech zastupitelů?

Ano má.

12. Kolik je členů JSDHO z kolikačlenného zastupitelstva vaší obce? Vy osobně jste členem jednotky?

Osobně zatím členem nejsem, ale co není, může být. Máme sedmičlenné zastupitelstvo, z něhož jsou čtyři zastupitelé členy SDH a dva členy jednotky.

13. Čerpali jste v posledních 5 letech dotace na chod jednotky? Jestliže ano, co jste pořizovali? V případě, že ano, byly dotace krajské, státní, nebo z jiných zdrojů?

Ano čerpali jsme na chod jednotky, v loňském roce jsme pořídili hasičské auto. Dotace byly krajské a státní, dále letos se bude dodělávat rekonstrukce hasičárny z evropských zdrojů.

14. Co byste v dané problematice změnili? Co vás, nebo členy jednotky v současné době nejvíce trápí?

Nyní se potýkáme s problémem týkajícím se nedostatečného proškolení našich členů, v tom vidím největší problém, aby se členové za prvé do kurzů přihlásili a samozřejmě ho zvládli. A také bych v řadách jednotky viděla ráda také mladé muže.

15. Kolik zásahů měla vaše nebo nasmlouvaná jednotka ve vaší obci za posledních 5 let? Přijde Vám počet zásahů adekvátní k vynaloženým výdajům? A mělo by se vůbec takto k dané problematice přistupovat? (myšleno ekonomicky)

Adekvátní určitě není počet zásahů a výdaje, je to ekonomicky nevýhodné, nicméně, jak už jsem zmínila je to velmi důležité z hlediska lidského, okamžitá pomoc obyvatelům v obci, hlavně důležité slovo je okamžitá, poněvadž někdy každá minuta zachrání lidský život.

Za posledních pět let jsme měli pouze jeden zásah a to v roce 2021, byl to zásah k požáru lesního porostu v době velkého sucha, kde se nedostatečně uhasil oheň při pálení klestu.

16. V případě, že nemáte zřízenou JSDHO, domníváte se, že v budoucnu by mohla být ještě ve vaší obci zřízena? Co by se muselo změnit, aby v budoucnu k tomuto mohlo dojít? Nebo naopak, bylo by pro obec přípustné uzavřít smlouvu?

Jsem si vědoma toho, že jestli nebude ochota z členů jednotky se proškolovat, nebo být součástí jednotky, museli bychom podle zákona mít jednotku nasmlouvanou, ale doufám, že k tomu nedojde.

17. Jak byste závěrem shrnuli spokojenost, či nespokojenost se stavem a fungováním Vaší jednotky, popř. jednotky nasmlouvané? Jaká řešení navrhuje, aby vzájemná spokojenost trvala nadále, či jaká řešení navrhuje, aby zavládla spokojenost.

Jsem spokojena. Jednotka je funkční a je připravena na jakoukoliv pomoc obyvatelům, což je pro mě stěžejní. Je zapotřebí mít proškolené a mladé osoby v řadách členů jednotky.

X. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 10

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.

Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

Jméno a příjmení studenta: Radek Vorel, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Polostrukturovaný rozhovor v rámci vypracování bakalářské práce na téma:

Jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí a jejich činnost

STAROSTA č. 10

Hlavní cíl: Zjistit postoje starostů obcí ke zřizování a provozování akceschopné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, kategorie jednotky požární ochrany V.

1. Jaký je váš vztah k jednotce SDH obce? Jak vnímáte potřebu JPO V. ve vaší obci?

Jako každá jednotka, musí mít své členy proškolené, dobrovolní hasiči nemají čas a nechtějí trávit x dní na školení. JPO V je brána v podstatě jako JPO vyšší. Pro tak malou obec a dobrovolné hasiče je kladený důraz proškolení stejně jako na hasiče, kteří jsou v JPO II. Ale vztah k jednotce mám kladný a jednotku beru jako potřebnou.

2. Kolik obyvatel má vaše obec?

K 1.1.2023 jsme měli 124 obyvatel.

3. Bydlíte v obci od narození, nebo jste se přistěhoval/a? Jak dlouho zde bydlíte?

Bydlím v obci od narození, tedy 29 let.

4. Má vaše obec zřízenou jednotku SDH obce?

Ano

5. Kolik členů čítá SDH ve vaší obci? A kolik členů tvoří jednotku SDH obce?
SDH má 32 členů, z toho 12 členů je v JSDHO.

6. V případě že nemáte svoji jednotku, za jakou částku máte nasmlouvanou jednotku z jiné obce?

7. Proč nedržíte svoji jednotku? Finanční náročnost/málo aktivních hasičů/neochota členů se školit a vzdělávat/nedostatečná technika/malá podpora státu?

8. Jaké důvody vás vedou k tomu, že máte vlastní jednotku místo smlouvy s jinou obcí? Dostatek financí v rozpočtu obce/pokračování v odkazu zakládajících členů/dostatek aktivních hasičů/ochota hasičů školit se a vzdělávat /využití jednotky pro jiné potřeby obce/užší spolupráce s hasiči z řad místních občanů.

Přestože členy trápí školení a málo času, právě kvůli odkazu zakládajících členů jednotku držíme. Jednotka vzhledem k rozpočtu obce není nákladná.

9. Jaký rozpočet vynakládá obec na SDH a kolik na chod samotné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce?

Obec vynakládá nepravidelné částky, na jednotku pravidelně nic, podle domluvy.

10. Zasahuje chod JSDHO citelně do rozpočtu obce? Dokážete sdělit, kolika procenty se podílí náklady v rozpočtu obce?

Nepravidelně, spíše moc nezasahuje do rozpočtu obce.

11. Má držení JSDHO podporu všech zastupitelů?

Ano

12. Kolik je členů JSDHO z kolikačlenného zastupitelstva vaší obce? Vy osobně jste členem jednotky?

Máme zastupitelstvo tvořeno 7 členy, 5 členů je v JSDHO.

13. Čerpali jste v posledních 5 letech dotace na chod jednotky? Jestliže ano, co jste pořizovali? V případě, že ano, byly dotace krajské, státní, nebo z jiných zdrojů?

Jednotka nečerpala dotace v posledních 5 letech

14. Co byste v dané problematice změnili? Co vás, nebo členy jednotky v současné době nejvíce trápí?

Není brán ohled mezi nižšími a vyššími kategoriemi jednotek ohledně školení. Tedy alespoň takto to vnímáme. Chápu argument, že i velitel z JPO V. může být se svojí jednotkou na místě zásahu první nebo jediný a musí rozhodovat stejně jakoby rozhodoval velitel z JPO II., ale stejně cítím ze stran našich členů, především velitelů a strojníků, že se jim zdá školení pro "pětkaře" příliš náročné.

15. Kolik zásahů měla vaše nebo nasmlouvaná jednotka ve vaší obci za posledních 5 let? Přijde Vám počet zásahů adekvátní k vynaloženým výdajům? A mělo by se vůbec takto k dané problematice přistupovat? (myšleno ekonomicky)

Jelikož nejsou lidé proškolení například na motorové pily a nemáme cisternu, zásahy byly možná 4. Více jich hlášených nemáme. Ekonomicky to nijak nevnímáme.

16. V případě, že nemáte zřízenou JSDHO, domníváte se, že v budoucnu by mohla být ještě ve vaší obci zřízena? Co by se muselo změnit, aby v budoucnu k tomuto mohlo dojít? Nebo naopak, bylo by pro obec přípustné uzavřít smlouvu?

Nepřemýšlíme o smlouvě, jednotku chceme držet, dokud bude dostatek členů.

17. Jak byste závěrem shrnuli spokojenost, či nespokojenost se stavem a fungováním Vaší jednotky, popř. jednotky nasmlouvané? Jaká řešení navrhuje, aby vzájemná spokojenost trvala nadále, či jaká řešení navrhuje, aby zavládla spokojenost.

S chodem JSDHO jsem spokojená, ale vnímám to jako spokojenost s celým SDH. Rozumím rozdílu mezi SDH a JSDHO, ale stejně fungujeme velmi propojeně. Aby byla úplná spokojenost, chtělo by to zkrátit nároky na školení a mít ještě více mladých lidí v jednotce.

XI. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 11

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.

Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

Jméno a příjmení studenta: Radek Vorel, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Polostrukturovaný rozhovor v rámci vypracování bakalářské práce na téma:

Jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí a jejich činnost

STAROSTA č. 11

Hlavní cíl: Zjistit postoje starostů obcí ke zřizování a provozování akceschopné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, kategorie jednotky požární ochrany V.

1. Jaký je váš vztah k jednotce SDH obce? Jak vnímáte potřebu JPO V. ve vaší obci?

Jednotka je pro obec důležitou a nedílnou součástí, budu ji podporovat a snažit se, aby fungovala i v budoucnosti.

2. Kolik obyvatel má vaše obec?

56

3. Bydlíte v obci od narození, nebo jste se přistěhoval/a? Jak dlouho zde bydlíte?

Ano, bydlím zde od narození, tedy 46 let.

4. Má vaše obec zřízenou jednotku SDH obce?

Ano

5. Kolik členů čítá SDH ve vaší obci? A kolik členů tvoří jednotku SDH obce?

SDH má 34 členů. Jednotka 8 členů.

Otázka: Proč nemáte minimální počet členů pro JPO V., tedy 9 členů?

Odpověď: Bohužel to je zatím maximum ochotných lidí, více se jich nepodařilo znáborovat.

6. V případě že ne, za jakou částku máte nasmlouvanou jednotku z jiné obce?

7. Proč nedržíte svoji jednotku? Finanční náročnost/málo aktivních hasičů/neochota členů se školit a vzdělávat/nedostatečná technika/malá podpora státu?

8. Jaké důvody vás vedou k tomu, že máte vlastní jednotku místo smlouvy s jinou obcí? Dostatek financí v rozpočtu obce/pokračování v odkazu zakládajících členů/dostatek aktivních hasičů/ochota hasičů školit se a vzdělávat /využití jednotky pro jiné potřeby obce/užší spolupráce s hasiči z řad místních občanů.

Jednotka hasičů je důležitá pro obec zejména kvůli zásahům u mimořádných událostí naturogenního charakteru. Jednotka obce je zařazena do JPO V, obec každoročně na provoz jednotky vydává částku do 60 tis., tj. na školení, obnova techniky, ochranné pomůcky. Jednotka je pravidelně využívána cca 5x ročně, kdy odstraňuje padlé stromy, při požárech v okolí čerpá vodu do cisteren z přírodního zdroje za pomoci plovoucích čerpadel, technická pomoc apod. Je důležitou složkou při krizových situacích v obci a je v případě potřeby první na místě, zajišťuje i technickou pomoc občanům v rámci jejích povinností.

9. Jaký rozpočet vynakládá obec na SDH a kolik na chod samotné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce?

Jednotka cca 60. 000,- Kč, dle potřeby, jak jsem už uvedla. SDH dostává každoročně částku 15.000,- Kč. A okrsek hasičů Košeticko příspěvek 3.000,- Kč. Plat velitele jednotky 6.000,- ročně.

10. Zasahuje chod JSDHO citelně do rozpočtu obce? Dokážete sdělit, kolika procenty se podílí náklady v rozpočtu obce?

Nezasahuje do rozpočtu. Cca do 3%.

11. Má držení JSDHO podporu všech zastupitelů?

Ano

12. Kolik je členů JSDHO z kolikačlenného zastupitelstva vaší obce? Vy osobně jste členem jednotky?

Ze sedmičlenného zastupitelstva jsou v jednotce 2, já osobně ne.

13. Čerpali jste v posledních 5 letech dotace na chod jednotky? Jestliže ano, co jste pořizovali? V případě, že ano, byly dotace krajské, státní, nebo z jiných zdrojů?
Krajské - Kraj Vysočina dostatečně podporuje hasiče, dotace na vybavenost (hadice, proudnice apod.) jednotky cca 25 tis.

14. Co byste v dané problematice změnili? Co vás, nebo členy jednotky v současné době nejvíce trápí?

Nic si nevybavuji. Možná jen lepší spolupráce ze zaměstnavateli při zásahu jednotky. Zaměstnavatelé dávají najevo zaměstnancům, kteří jsou v jednotce, že se jim to nelíbí. Ale nikomu snad nevyhrožují výpovědí, nebo něčím podobným.

15. Kolik zásahů měla vaše nebo nasmlouvaná jednotka ve vaší obci za posledních 5 let? Přijde Vám počet zásahů adekvátní k vynaloženým výdajům? A mělo by se vůbec takto k dané problematice přistupovat? (myšleno ekonomicky)

Cca kolem 20 zásahů, vzhledem k velikosti obce, ano. A samozřejmě jsme rádi, že jednotku máme a nenahlížíme na to, že je ekonomicky nevýhodná.

16. V případě, že nemáte zřízenou JSDHO, domníváte se, že v budoucnu by mohla být ještě ve vaší obci zřízena? Co by se muselo změnit, aby v budoucnu k tomuto mohlo dojít? Nebo naopak, bylo by pro obec přípustné uzavřít smlouvu?

Pokud by nebyli lidé, nic jiného by nám nezbyvalo, ale ať už já, zastupitelstvo, tak členové jednotky děláme vše pro to, abychom o tomto nemuseli ani přemýšlet.

17. Jak byste závěrem shrnuli spokojenost, či nespokojenost se stavem a fungováním Vaší jednotky, popř. jednotky nasmlouvané? Jaká řešení navrhuje, aby vzájemná spokojenost trvala nadále, či jaká řešení navrhuje, aby zavládla spokojenost.

Spokojenost s jednotkou určitě dlouhodobě trvá. Uvítala bych účast na pravidelných měsíčních brigádách a to nejen z důvodu údržby techniky. Samozřejmě chod jednotky nestojí na účasti členů na brigádách obce, ale já jejich účast vnímám jako sounáležitost s obcí i občany.

XII. Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce č. 12

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.

Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

Jméno a příjmení studenta: Radek Vorel, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Polostrukturovaný rozhovor v rámci vypracování bakalářské práce na téma:

Jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí a jejich činnost

Hlavní cíl: Zjistit postoje starostů obcí ke zřizování a provozování akceschopné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, kategorie jednotky požární ochrany V.

STAROSTA č. 12

1. Jaký je váš vztah k jednotce SDH obce? Jak vnímáte potřebu JPO V. ve vaší obci?

Vztah k jednotce je velice kladný. Sám jsme členem jednotky. JSDHO v obci vnímám tak, že při jakékoliv události na našem katastru může pomoci. Ze zkušeností vím, že může být vyslána i mimo katastrální území obce.

2. Kolik obyvatel má vaše obec?

V současné době má obec 88 obyvatel.

3. Bydlíte v obci od narození, nebo jste se přistěhoval/a? Jak dlouho zde bydlíte?

V obci jsem měl prarodiče, takže od dětství. Oficiálně tu bydlím 12let.

4. Má vaše obec zřízenou jednotku SDH obce?

Ano.

5. Kolik členů čítá SDH ve vaší obci? A kolik členů tvoří jednotku SDH obce?

SDH má kolem 25 členů. V jednotce máme 9 členů.

6. V případě že nemáte jednotku vlastní, za jakou částku máte nasmlouvanou jednotku z jiné obce?

7. Proč nedržíte svoji jednotku? Finanční náročnost/málo aktivních hasičů/neochota členů se školit a vzdělávat/nedostatečná technika/malá podpora státu

8. Jaké důvody vás vedou k tomu, že máte vlastní jednotku místo smlouvy s jinou obcí? Dostatek financí v rozpočtu obce/pokračování v odkazu zakládajících členů/dostatek aktivních hasičů/ochota hasičů školit se a vzdělávat /využití jednotky pro jiné potřeby obce/užší spolupráce s hasiči z řad místních občanů.

Pokračování v odkazu zakládajících členů. Aktivita hasičů a snaha se dále vzdělávat. Hasiči v obci tvoří kulturu, soudružnost a přátelství obce. SDH je nejaktivnější spolek v obci. Každoročně se účastní akce Čistá Vysočina. Pořádá veškeré kulturní a společenské akce v obci. Jednotka je využívána na úklid obce (bleskové povodně), čištění kanalizace atd. Jsme malá obec, ale bez hasičů bychom vše zvládali hůře. Snažíme se každý rok v rozpočtu obce zabezpečit dostatek financí pro jednotku, a aby byla akceschopná.

9. Jaký rozpočet vynakládá obec na SDH a kolik na chod samotné jednotky sboru dobrovolných hasičů obce?

Obec každoročně dává finanční dar SDH na pořádání Pouťových slavností a jiné kulturní akce 40 000,- Kč. Na jednotku obce si obec vyhrazuje v rozpočtu 30 000,- Kč.

10. Zasahuje chod JSDHO citelně do rozpočtu obce? Dokážete sdělit, kolika procenty se podílí náklady v rozpočtu obce?

Nezasahuje. Ani procentem.

11. Má držení JSDHO podporu všech zastupitelů?

ANO

12. Kolik je členů JSDHO z kolikačlenného zastupitelstva vaší obce? Vy osobně jste členem jednotky?

Ze sedmičlenného zastupitelstva jsou 4 členové JSDHO. Ano jsem.

13. Čerpali jste v posledních 5 letech dotace na chod jednotky? Jestliže ano, co jste pořizovali? V případě, že ano, byly dotace krajské, státní, nebo z jiných zdrojů?
Ano, ochranné prostředky, technické vybavení jednotky. Finanční příspěvek z nadace Agrofert.

14. Co byste v dané problematice změnili? Co vás, nebo členy jednotky v současné době nejvíce trápí?

Krajské dotace na vybavení jednotky v kategorii JPO V bez CAS nejsou dle mého názoru dostačující. Byl bych rád za pravidelnou dotaci na chod jednotky.

15. Kolik zásahů měla vaše nebo nasmlouvaná jednotka ve vaší obci za posledních 5 let? Přijde Vám počet zásahů adekvátní k vynaloženým výdajům? A mělo by se vůbec takto k dané problematice přistupovat? (myšleno ekonomicky)

Za posledních 5 let řešila jednotka 20 událostí. S nárůstem událostí je jednotka financována adekvátně, ale bez ohledu na finanční náročnost ji chceme držet.

16. V případě, že nemáte zřízenou JSDHO, domníváte se, že v budoucnu by mohla být ještě ve vaší obci zřízena? Co by se muselo změnit, aby v budoucnu k tomuto mohlo dojít? Nebo naopak, bylo by pro obec přípustné uzavřít smlouvu?

Jedině, že by nebyl dostatek hasičů a nic jiného nezbyvalo, tak bychom zákonem byli nuceni jednotku nasmlouvat, ale doufám, že k tomu nedojde.

17. Jak byste závěrem shrnuli spokojenost, či nespokojenost se stavem a fungováním Vaší jednotky, popř. jednotky nasmlouvané? Jaká řešení navrhuje, aby vzájemná spokojenost trvala nadále, či jaká řešení navrhuje, aby zavládla spokojenost.

S jednotkou obec spolupracuje nad rámec svých možností. Členové jednotky na oplátku pomáhají a snaží se vždy vycházet vstříc požadavkům obce. Ke spokojenosti je důležitá komunikace, vstřícnost a hlavně občas musí každý ze svých požadavků ustoupit. Pokud jednotka cítí a vnímá podporu obce, je vždy připravena řešit jakékoliv události a starat se o obec.